

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

Қазақстан Ұлттық Банкінің
ХАБАРШЫСЫ

№11

2016 ЖЫЛҒЫ 1–30 қараша

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

Редакциялық кеңестің құрамы:

Редактордың міндетін атқарушы:

А.Л. Терентьев

редакциялық кеңестің мүшелері:

П.Е.Орлов

Ә.Қ. Мадиярова

Н.В. Сарсенова

А.Е.Сәрсенбаева

шығарылымға жауапты:

Н.Н. Шабанова

Тел.: 8 (727) 330-24-97

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ

050040, Алматы қ.,

«Көктем-3» ы/а, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде
1997ж. 24.02. № 432 тіркелген

1995 жылдан бастап шығарылады

Редакциядан:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға 2016 жылғы 1-30 қараша аралығындағы кезеңдегі «ҚҰБ Хабаршысы» журналының кезекті №11 шығарылымын ұсынып отыр.

«Басты оқиғалар» бөлімінде Сіздер Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 9 айындағы төлем балансын алдын ала бағалау және теңгенің нақты айырбастау бағамы туралы, ҚР Ұлттық Банкінің «Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жылдығы: ұлттық валюта» атты конференциясын өткізу және Қазақстанның қаржы нарығындағы ахуал туралы білетін боласыздар. Сонымен қатар есепті кезеңде Қазақстан Ұлттық Банкі ««Күлтегін», «Т.Жангельдинге 100 жыл» және «Қырқынан шығару» ескерткіш монеталарын айналысқа шығарды.

Сондай-ақ Сіздер басылым беттерінде Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпарат аласыздар.

МАЗМҰНЫ:

1. Басты оқиғалар.....	4 бет;
2. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 25 қаулысы	18 бет;
3.« Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 26 қаулысы	26 бет;
4. Номиналды ұстаушылардың электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 27 қаулысы.....	54 бет;
5. «Төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы » ҚРҰБ Басқармасының № 28 қаулысы	62 бет;
6. «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты шектеулі ықпал ету шараларының қолданылу қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 51 қаулысы	71 бет;
7. «Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ашық деректер тізбесін бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 50 қаулысы	78 бет;
8. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің брокерлік қызметінің қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 22 қаулысы	82 бет;
9. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің дилерлік қызметінің қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 23 қаулысы	88 бет;
10. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 17 қаулысы	97 бет;
11. «Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларын бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының № 41 қаулысы	111 бет.

Басты оқиғалар

«Күлтегін» ескерткіш монеталарды айналысқа шығару туралы

2016 жылғы 4 қараша

Алматы қ.,

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2016 жылғы 4 қарашада «Дала қазынасы» монеталар сериясынан номиналы 500 теңгелік, «proof» сапалы «Күлтегін» күміс ескерткіш монеталарын айналысқа шығарады.

Күлтегін (685ж. – 731ж.) – көптеген көшпелі халықтардың басын біріктірген түркі халқының даңқты әскери қолбасшысы.

Оның құрметіне үлкен обалар кешені салынған, оның маңызды бөлігін бірқатар балбал тастар құрайды.

Күлтегіннің эпитафиясын – VIII ғасырдағы түркі руникалық жазбасының ескерткішін 1889 жылы Орхон өзенінің (Моңғолия) бойынан Кошо-Цайдам даласында Н.М. Ядринцев тапты. Жазбалардың сырын 1893 жылы дат ғалымы, профессор Вильгельм Томсен ашты. Ескерткіште құнды тарихи мәліметтер мен баға жетпес лингвистикалық материал бар.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде ою-өрнек розеткасы бейнеленген, оның ішкі жағында Қазақстан Республикасының елтаңбасы және мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ» және орыс тілінде «РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН» деген жазба бар. Төменгі бөлігінде монетаның номиналын білдіретін «500 ТЕНГЕ» деген жазу, жоғарғы бөлігінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің логотипі бар. Жылтыр бетіне жіп тәріздес ою-өрнек салынған. Монеталарды айналдыра жалпақ жиек жүргізілген, онда соғылған жылын білдіретін «2016» және монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «Ag 925 31.1g» деген жазу орналасқан.

Монеталардың сырт жағында (реверсінде) ортасында атақты Орхон ескерткіші кешенінің бедер тақтасынан алынған руникалық жазба бөлігінің аясында түркі көсемі мүсінінің бір бөлігінің «тасқа ұқсас» оксидтелген бедерлі бейнесі орналасқан. Жиек монетаның Орхон кешенінің бейнелі байланысын көрсететін, тасқа ұқсас стильдендірілген жақтауша түрінде жасалған. Жиегінде түркі руникалық жазбасы стилистикасында жазылған «КҮЛТЕГІН» деген жазу және монета сериясының үш тілдегі: мемлекеттік тілдегі «ДАЛА ҚАЗЫНАСЫ», орыс тіліндегі «СОКРОВИЩА СТЕПИ» және ағылшын тіліндегі «TREASURES OF THE STEPPE» деген атауы орналасқан.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазбалар бедерленген.

Қыры (гурты) тегіс, бедерсіз және жазбасыз.

Монеталар 925 сынамды күмістен жасалған, массасы – $31,1 \pm 0,31$ грамм, 30×45 мм тіктөртбұрыш, дайындау сапасы – «proof», ең көп таралымы – 5 мың дана.

Монеталар оның реверсіндегі бейнені оксидтеу (химиялық бояу) технологиясы пайдалана отырып дайындалды.

Номиналы 500 теңгелік ескерткіш монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Қазақстан теңгесі – ұлттық валюта банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған. Олар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында, сондай-ақ ҚР ҰБ-ның www.nationalbank.kz сайтындағы интернет-дүкен арқылы да сатып алуға болады. Алматы қаласында мына мекенжай бойынша сатып алуға болады: Панфилов көшесі, 98. Анықтама үшін телефоны (727) 273-83-98.

Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 9 айындағы төлем балансын алдын ала бағалау және теңгенің нақты айырбастау бағамы туралы

2016 жылғы 7 қараша

Алматы қ.

1. ТӨЛЕМ БАЛАНСЫ

Алдын ала бағалау бойынша 2016 жылғы 9 айда **ағымдағы шот тапшылығы** 5,2 млрд. АҚШ долларын құрады.

Тауарлар **экспорты** 2016 жылғы 9 айда 2015 жылғы 9 аймен салыстырғанда 26,3%-ға төмендей отырып, 26,8 млрд. АҚШ доллары болды, оның ішінде мұнай және газ конденсаты экспортының құны 35,5%-ға төмендеді. Тауарлар **импорты** 24,4%-ға қысқарып, 19,8 млрд. АҚШ доллары болып қалыптасты. Импорттың айтарлықтай төмендеуі азық-түлікке жатпайтын тұтыну тауарларын және инвестициялық тауарларды әкелу бойынша болды. **Сауда балансының** профициті 2015 жылғы 9 аймен салыстырғанда 31,1%-ға төмендеп, 7,0 млрд. АҚШ долларын құрады.

2016 жылғы 3-тоқсанда импортты тұтынудың өсуінің баяулауы байқалды. 2016 жылғы екінші тоқсанмен салыстырғанда тауарлар экспорты үшінші тоқсанда 11,5%-ға немесе 1 млрд. АҚШ долларына, ал импорт бар болғаны 6,5%-ға немесе 0,4 млрд. АҚШ долларына өсті. Ағымдағы шығыстардың салыстырмалы түрдегі қысқаруы ағымдағы шот тапшылығының тоқсандық мәнінің төмендеуіне әкеп соқты – 3-тоқсанда ол өткен тоқсанмен салыстырғанда үштен бірінен (37,3%) астамына қысқара отырып, 1,6 млрд. АҚШ долларын құрады.

Қаржы шоты бойынша капиталдың таза әкелінуі (Ұлттық Банктің резервтік активтерімен операцияларды қоспағанда) 2016 жылғы 9 айда 7,5 млрд. АҚШ доллары болды.

Шетелдік тікелей инвестициялар бойынша таза әкеліну 2016 жылғы 9 айда 12,1 млрд. АҚШ долларын құрады және көбіне фирмааралық қарыз алудың ұлғаюымен, оның ішінде арнайы мақсаттағы шетелдік еншілес кәсіпорындар (АМК) арқылы ұлғаюымен байланысты болды. Бұл ретте 2016 жылғы 3-тоқсанда шетелдік тікелей инвестициялардың 6,4 млрд. АҚШ доллары мөлшеріндегі ағынының рекордтық көрсеткіші тіркелді. Әкелу мемлекеттік және корпоративтік секторлардың орта- және ұзақмерзімді қарыз алуымен қамтамасыз етілді.

Қаржы ресурстарының әкетілуі ҚР Ұлттық қорының және басқа резиденттердің шетелдік бағалы қағаздардағы және шетелдік банктердегі шоттардағы шетелдік активтерінің өсуімен байланысты болды.

Төлем балансының операциялары бойынша 2016 жылғы 9 айда **резервтік активтер** 0,2 млрд. АҚШ долларына ұлғайды.

2016 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша халықаралық резервтер (ҚР Ұлттық қорының активтерін есептемегенде) жыл басынан бері 3,3 млрд. АҚШ долларына ұлғая отырып, 31,2 млрд. АҚШ доллары болып бағаланды. Халықаралық резервтердің өсуі шетел валютасымен жүргізілген операциялармен және монетарлық алтын қорларының өсуімен қамтамасыз етілді. Алдын ала деректер бойынша халықаралық резервтердің қалыптасқан деңгейі қазақстандық тауарлар мен көрсетілетін қызметтер импортының 9,7 айын қаржыландыруды қамтамасыз етеді.

2. НАҚТЫ АЙЫРБАСТАУ БАҒАМЫ

2016 жылғы тоғыз айда теңге нақты көрсетуде 1,2%-ға әлсіреді (нақты тиімді айырбастау бағамы индексінің 37 елдің валюталарына қатысты өзгеруі), ал 2014 жылдың басы – 2016 жылғы қыркүйек аралығындағы кезеңде әлсіреу 26,4%-ды құрады.

Теңгенің негізгі сауда әріптестерінің валюталарына қатысты нақты айырбастау бағамы (НАБ) 2016 жылғы қыркүйекте 2015 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда АҚШ долларына қатысты 1,5%-ға, еуроға қатысты 4,3%-ға, Ресей рубліне қатысты 7,5%-ға әлсірегенін және Қытай юаніне қатысты 2,7%-ға нығайғанын көрсетті.

Негізгі сауда әріптестері валюталарының нақты айырбастау бағамдарының индекстерін өзгерту бойынша деректер кестеде келтірілген.

Теңгенің нақты айырбастау бағамы индексінің өзгеруі

	2016 жылғы қаңтар – қыркүйек	2014 жылғы қаңтар – 2016 жылғы қыркүйек
Ресей рубліне қатысты	7,5%-ға әлсіреу	9,3%-ға әлсіреу
АҚШ долларына қатысты	1,5%-ға әлсіреу	43,5%-ға әлсіреу
еуроға қатысты	4,3%-ға әлсіреу	29,8%-ға әлсіреу
Қытай юаніне қатысты	2,7%-ға нығаяу	38,4%-ға әлсіреу
Беларусь рубліне қатысты	1,1%-ға әлсіреу	14,3%-ға әлсіреу
қырғыз сомына қатысты	0,1%-ға әлсіреу	26,7%-ға әлсіреу

Теңгенің 2016 жылғы қыркүйекте қалыптасқан нарықтық бағамы рубль/теңге нақты айырбастау бағамы индексінің 2013 жылғы желтоқсандағы деңгейге сәйкес келуін қамтамасыз етті. Теңге мен Ресей рублі арасындағы салыстырмалы түрдегі бағам тепе-теңдігі бағам факторының қазақстандық өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігіне әсерін теңестірді.

**ҚР Ұлттық Банкінің «Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жылдығы: ұлттық валюта»
атты конференциясы туралы**

2016 жылғы 15 қараша

Астана қ.

Бейбітшілік және келісім сарайында ҚР Ұлттық Банкінің «Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жылдығы: ұлттық валюта» атты конференциясы өтті.

ҚР Мемлекеттік хатшысы Г.Н. Әбдіқалықова конференцияға қатысушыларды құттықтап, сөз сөйледі. Өз сөзінде Мемлекеттік хатшы конференция еліміздің Тәуелсіздігінің 25 жылдығы мерейлі белесінің қарсаңында өтіп жатқанын атап өтті.

«Мемлекет басшы Н.Ә. Назарбаевтың бірегей көшбасшылығымен Қазақстан ғасырға бергісіз жолдан өтті. Жарқын жетістіктер мен толағай табыстардың 25 жылы – Елбасының көреген және сарабдал саясатының салтанаты», - деп атап өтті Г. Әбдіқалықова.

Мемлекеттік хатшы «Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың жалпыұлттық бірлік пен қоғамдық келісім үлгісі Қазақстанның жарқын жетістіктерінің шешуші факторы екеніне және оған Ел бірлігінің теңдессіз үлгісі – Қазақстан халқы Ассамблеясы ұйытқы болғанына» тоқталды.

Мемлекеттік хатшы конференцияға қатысушыларды кәсіби мерекесі - Ұлттық валюта күнімен құттықтап, Мемлекет басшысының 1993 жылы төл теңгемізді енгізу туралы тарихи шешімінің көрегендігін атап өтті.

Іс-шара барысында ҚР Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Тәуелсіздіктің 25 жылдығына арналған 10 мыңдық кәдесыйлық банкнотты және ескерткіш монетаны таныстырды. Сонымен бірге конференцияға белгілі мемлекет және қоғам қайраткерлері, ғалымдар мен экономистер қатысты.

«Т. Жангелдинге 100 жыл» ескерткіш монеталарын айналысқа шығару туралы

2016 жылғы 18 қараша

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2016 жылғы 18 қарашада «Есте қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар» монеталар сериясынан номиналы 100 теңгелік нейзильбер қоспасынан жасалған «Т. Жангелдинге 100 жыл» ескерткіш монеталарын айналысқа шығарады.

2016 жылы қазақ халқының әйгілі өкілдерінің бірі, Ұлы Отан соғысының ардагері, белгілі қоғам қайраткері, ғалым Тоқтағали Жангелдиннің туғанына 100 жыл толады.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) жоғары бөлігінде Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Елтаңбадан оң жақта «ҚҰБ» аббревиатурасы орналасқан. Төменгі бөлігінде монетаның номиналын білдіретін «100 ТЕНГЕ» деген жазу бар. Номиналдан сол және оң жақта ұлттық ою-өрнек элементі бейнеленген. Айналысқа мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазба бар.

Монеталардың сырт жағында (реверсінде) Белоруссиядағы партизан қозғалысына белсенді қатысушы, қоғам қайраткері, ғалым Тоқтағали Жангелдиннің бейнесі орналасқан. Портреттің сол жағында Т. Жангелдин марапатталған Чехословакияның «Партизан жұлдызы» ордені, «100 ЖЫЛ» деген жазба және соғылған жылын білдіретін «2016» деген сан бейнеленген. Айналысқа мемлекеттік тілде «ТОҚТАҒАЛИ ЖАНГЕЛДИН» деген жазба бар.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазбалар бедерленген. Айналысқа шығынқы жиек жүргізілген.

Қыры (гурты) бедерлі.

Монеталар нейзильбер қоспасынан жасалған, диаметрі – 31 мм, массасы – 11,17 грамм, таралымы – 100 мың дана.

Номиналы 100 теңгелік ескерткіш монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Қазақстан теңгесі – ұлттық валюта банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

Ескерткіш монеталардың алты мың данасы жақсартылған сапамен дайындалған және сату үшін арнайы пластикалық термовакуумды орауға салынған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында сатып алуға болады. Алматы қаласында мына мекенжай бойынша : Панфилов көшесі, 98.

Анықтама үшін телефоны (727) 273-83-98.

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2016 жылғы 29 қараша

Алматы қ.

1. 2016 жылғы қазандағы инфляция

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің ресми деректері бойынша 2016 жылғы қазанда инфляция 0,6% (2015 жылғы қазанда – 5,2%) болды. Азық-түлік тауарлары 0,8%-ға (4,6%-ға өсу) қымбаттады, азық-түлікке жатпайтын тауарлар 0,7%-ға (10,2%-ға өсу) өсті. Ақылы қызмет көрсету тарифтері 0,2%-ға (1,1%-ға өсу) өсті.

Азық-түлік тауарлары нарығында 2016 жылғы қазанда, көбінесе жұмыртқаның бағасы 7,5%-ға, шай – 6,0%-ға, көкөністер – 2,1%-ға, құс – 1,5%-ға, кондитерлік тағамдар – 1,1%-ға өсті. Қанттың бағасы 3,5%-ға және жемістер – 0,5%-ға төмендеді.

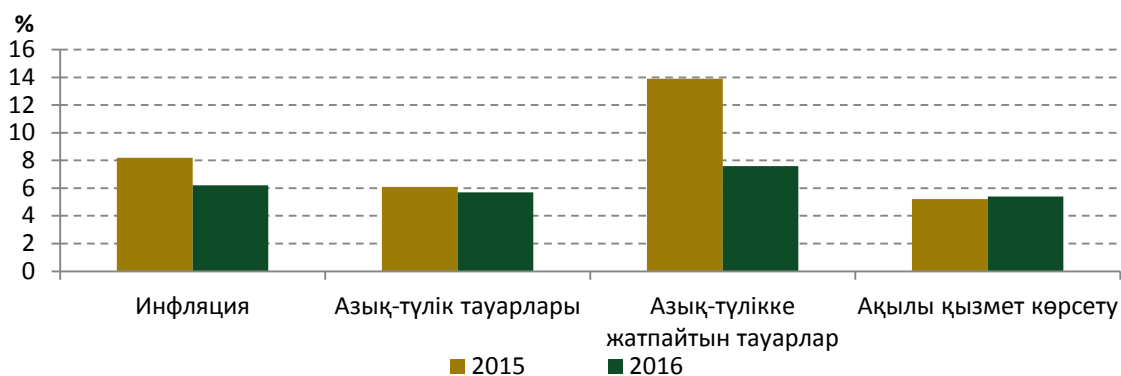
Азық-түлікке жатпайтын тауарлардың ішінде киімнің және аяқ киімнің бағасы 1,0%-ға, дәрі-дәрмектер – 0,6%-ға, тұрмыстық үй заттары – 0,5%-ға өсті. Сұйытылған газ 1,0%-ға арзандады.

Ақылы қызметтер тобында ыстық судың бағасы 0,2%-ға, баспананы жалға алу және тарату желілері бойынша тасымалданатын газ – 0,1%-ға өсті. Суық судың және электр энергиясының тарифтері мен бағасы 0,2%-ға, ауруханалардың қызметтері – 0,1%-ға төмендеді.

2016 жылғы қаңтар-қазанда инфляция 6,2% (2015 жылғы қаңтар-қазанда – 8,2%) болды. Жылдың басынан бастап азық-түлік тауарларының бағасы 5,7%-ға (6,1%-ға өсу), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 7,6%-ға (13,9%-ға өсу), ақылы қызмет көрсету – 5,4%-ға (5,2%-ға өсу) өсті. (1-график).

1-график

2015 және 2016 жылғы қаңтар-қазандағы инфляция және оның негізгі топтары

Инфляция жылдық көрсеткіш бойынша 2016 жылғы қазанда 11,5% (2015 жылғы желтоқсанда – 13,6%) деңгейінде қалыптасты. Бұл ретте азық-түлік тауарларының бағасы 10,4%-ға (10,9%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 15,7%-ға (22,6%-ға), ақылы қызмет көрсету – 8,4%-ға (8,1%) өсті.

2. 2016 жылғы қазандағы халықаралық резервтер және ақша агрегаттары (жедел деректер).

Алдын ала деректер бойынша 2016 жылғы қазанның соңында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің жалпы халықаралық резервтері 30,5 млрд. АҚШ долларын, таза халықаралық резервтер (Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоспағанда) 30,0 млрд. АҚШ долларын құрады.

2016 жылғы қазанда Ұлттық Банктің халықаралық резервтері 0,7 млрд. АҚШ долларына немесе 2,2%-ға төмендеді. Шетел валютасындағы активтер 0,4 млрд. АҚШ долларына азайды, ал алтынның бағасы 4,0%-ға төмендеген кезде жүргізілген операциялар нәтижесінде алтындағы активтер 0,3 млрд. АҚШ долларына қысқарды.

Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қайта айырбастаумен және Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуімен қамтамасыз етілген халықаралық резервтердің өсуі банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың төмендеуімен, бекітілген кестеге сәйкес банктермен валюталық-пайыздық своп операцияларының өтеуімен, Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету бойынша операцияларды жүргізумен және алтындағы активтерді қайта бағалаумен бейтараптандырылды.

Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (жедел деректер бойынша 62,2 млрд. АҚШ доллары) қоса алғанда, жалпы алғанда елдің халықаралық резервтері бір айда 3,1%-ға төмендеп, 92,8 млрд. АҚШ долларын құрады.

Ақша базасы 2016 жылғы қазанда 4 347,8 млрд. теңгені құрады, оның тарылуы бір айда 6,4%-ды немесе 299,2 млрд. теңгені құрады.

Ақша массасы 2016 жылғы қыркүйекте 19 188,8 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға ұлғайды (жыл басынан 11,5%-ға өсті), айналыстағы қолма-қол ақша 1 560,8 млрд. теңгеге дейін 0,8%-ға кеңейді (жыл басынан 26,2%-ға өсті), банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 17 628,1 млрд. теңгеге дейін 1,6%-ға ұлғайды (жыл басынан 10,4%-ға өсті). Ақша массасының құрылымындағы депозиттердің үлесі 2016 жылғы тамыздағы 91,8%-дан 2016 жылғы қыркүйектегі 91,9%-ға дейін шамалы ұлғайды (2015 жылғы желтоқсанда – 92,8%).

3. 2016 жылғы қазандағы ақша нарығы

2016 жылғы қазанда ақша нарығындағы сауда-саттықтың негізгі көлемі автоматты РЕПО нарығында өткізілді. Бұл ретте ақша нарығындағы мөлшерлеме 2016 жылғы 3 қазанда 12,5% деңгейіне дейін төмендетілген базалық мөлшерлеменің деңгейі ескеріле отырып қалыптастырылды.

	2016 қыркүйек	2016 қазан	өзгеріс, %-бен
Автоматты РЕПО нарығындағы сауда-саттықтың көлемі, млрд. теңге	4 287,3	3 841,2	-10,4
Своп нарығындағы сауда-саттықтың көлемі, млрд. теңге	1 551,6	1 444,1	-6,9

2016 жылғы қазанда 1 күндік РЕПО операциялары бойынша орташа алынған мөлшерлеме (TONIA индикаторы¹) жылдық 11,61% деңгейінде, 1 күндік своп операциялары бойынша орташа алынған мөлшерлеме 11,98% деңгейінде қалыптасты. Ақша нарығында ақша-кредит саясатының операцияларын жүргізу кезінде таргеттелетін (нысаналы) мөлшерлеме болып табылатын TONIA индикаторы негізінен базалық мөлшерлеменің пайыздық дәлізінің төменгі шегі айналасында қалыптасты.

¹ Биржада автоматты РЕПО секторында МБҚ-мен жасалған бір жұмыс күндік мерзімі бар РЕПО-ны ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме

4. 2016 жылғы қазандағы валюта нарығы

2016 жылғы қазанда теңгенің айырбастау бағамы бір АҚШ доллары үшін 330,12-335,12 теңге аралығында өзгерді. 2016 жылғы қазанның соңында теңгенің АҚШ долларына қатысты биржалық бағамы бір ай ішінде 0,1%-ға нығайып (жыл басынан бастап нығаюы – 1,4%), бір АҚШ доллары үшін 335,12 теңге болды. Қазақстан қор биржасында KZT/USD валюталық жұбы бойынша биржалық операциялар көлемі 2016 жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 2016 жылғы қазанда 2,7%-ға төмендеп, 2,2 млрд. АҚШ долларын құрады. Биржадан тыс валюта нарығында KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялар көлемі 2016 жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 16,8%-ға ұлғайып, 8,6 млрд. АҚШ доллары болды. Сауда-саттықтың жалпы көлемі 12,2%-ға ұлғайып, 10,8 млрд. АҚШ долларын құрады.

	2016 қыркүйек	2016 қазан	Өзгеріс, %-бен
ҚҚБ-дағы KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың көлемі, млн. АҚШ доллары	2243,0	2181,7	-2,7
Банкаралық нарықтағы KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың көлемі, млн. АҚШ доллары	7380,8	8618,0	16,8

5. 2016 жылғы қазандағы мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

2016 жылғы қазанда Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша аукцион өткізілген жоқ. Қаржы министрлігінің айналыстағы мемлекеттік бағалы қағаздарының көлемі қазанның соңында 5 471,1 млрд. теңгені құрады.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқамерзімді ноттары

Ұлттық Банктің ноттары эмиссиясының көлемі 2016 жылғы қазанда 5 061,7 млрд. теңгені құрады. Бұл ретте 7 күндік ноттарды орналастыру бойынша 21 аукцион, 1 айлық ноттарды орналастыру бойынша 4 аукцион, 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион, 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион және 12 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион өткізілді. Орналастырылған 7 күндік ноттар бойынша тиімді кірістілік 13,25%, 1 айлық ноттар бойынша – 13,16%, 3 айлық ноттар бойынша – 12,72%, 6 айлық ноттар бойынша – 12,35%, 12 айлық бойынша – 11,48% болды. 2016 жылғы қазанның соңында айналыстағы ноттар көлемі 2 576,2 млрд. теңгені (бір ай ішіндегі өсу – 13,7%) құрады.

6. 2016 жылғы қазанның соңындағы жағдай бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің көлемі бір айда 0,7%-ға ұлғайып (жыл басынан бері өсу 11,2%), 2016 жылғы қазанның соңында 17 754,1 млрд. теңгені құрады. Заңды тұлғалардың депозиттері шамалы төмендеп, 10 423,6 млрд. теңгені құрады (жыл басынан бері өсу 13,6%), жеке тұлғалардың депозиттері 7 330,5 млрд. теңгеге дейін 1,8%-ға өсті (жыл басынан бері 7,9%-ға ұлғайды).

2016 жылғы қазанның соңындағы жағдай бойынша ұлттық валютадағы депозиттердің көлемі 7 857,8 млрд. теңге (бір айда 6,8%-ға ұлғайды, жыл басынан бері 58,7%-ға өсті), шетел валютасындағы депозиттердің көлемі 9 896,3 млрд. теңге болды (бір айда 3,6%-ға,

жыл басынан бері 10,2%-ға төмендеді). Теңгедегі депозиттердің үлес салмағы бір айда 41,7%-дан 44,3%-ға дейін (жыл басынан бері – 31,0%) ұлғайды.

Заңды тұлғалардың ұлттық валютамен депозиттері 2016 жылғы қазанда 6,7%-ға ұлғайды (жыл басынан бері 50,0%-ға өсті) және 5 282,8 млрд. теңге болды (заңды тұлғалардың депозиттерінен 50,7%), шетел валютасымен депозиттер 6,1%-ға азайды (жыл басынан бастап 9,1%-ға төмендеді) және 5 140,8 млрд. теңге болды.

Жеке тұлғалардың теңгемен депозиттері 2016 жылғы қазанда 7,1%-ға ұлғайды (жыл басынан бері 80,0%-ға өсті) және 2 575,1 млрд. теңге болды (жеке тұлғалардың депозиттерінен 35,1%), шетел валютасымен депозиттері 0,9%-ға төмендеді (жыл басынан бастап 11,3%-ға азайды) және 4 755,5 млрд. теңге болды.

Мерзімді депозиттер қазанда 1,4%-ға ұлғайды және 13 076,4 млрд. теңге болды (жыл басынан бері 11,2%-ға өсті). Мерзімді депозиттер құрылымында ұлттық валютамен салымдар 5 147,4 млрд. теңге (бір айда 5,5%-ға ұлғайды, жыл басынан бері 63,1%-ға өсті), шетел валютасымен салымдар 7 929,0 млрд. теңге болды (бір айда 1,1%-ға, жыл басынан бері 7,9%-ға төмендеді).

2016 жылғы қазанда банктік емес заңды тұлғалардың ұлттық валютамен мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 10,8% (2016 жылғы қыркүйекте – 11,1%), жеке тұлғалардың депозиттері бойынша 12,2% (12,1%) деңгейінде қалыптасты.

7. 2016 жылғы қазанның соңындағы жағдай бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеуінің көлемі 2016 жылғы қазанның соңында бір ай ішінде 0,7%-ға ұлғайып (жыл басынан бері 0,8%-ға ұлғайды), 12 770,0 млрд. теңге болды.

Ұлттық валютамен кредиттер көлемі бір ай ішінде 8 543,9 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға ұлғайды (жыл басынан бастап 1,7%-ға ұлғайды). Оның құрылымындағы заңды тұлғаларға кредиттер 2,6%-ға өсті, ал жеке тұлғаларға - 0,2%-ға төмендеді. Заңды тұлғаларға да (0,8%-ға), сондай-ақ жеке тұлғаларға да (1,5%-ға) шетел валютасымен кредиттер көлемі 4 226,2 млрд. теңгеге дейін 0,9%-ға төмендеді (жыл басынан бастап 1,1%-ға төмендеді). Теңгемен кредиттердің үлес салмағы бір айда 66,4%-дан 66,9%-ға дейін (2015 жылғы желтоқсанда 66,3%) ұлғайды.

2016 жылғы қазанның соңында ұзақмерзімді кредиттер көлемі 0,6%-ға 10 535,3 млрд. теңгеге дейін, қыскамерзімді - 0,8%-ға 2 234,7 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

Заңды тұлғаларға берілген кредиттер көлемі 2016 жылғы қазанда 1,1%-ға 8 718,6 млрд. теңгеге дейін өсті (жыл басынан өсу 2,4%), жеке тұлғаларға 0,3%-ға 4 051,5 млрд. теңгеге дейін төмендеді (жыл басынан 2,7%-ға төмендеу). Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы бір айда 32,0%-дан 31,7%-ға (жыл басында – 32,9%) дейін төмендеді.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 2016 жылғы қазанда 3,6%-ға 2 898,2 млрд. теңгеге артты (экономикаға кредиттердің жалпы көлемінен 22,7%). Жыл басынан бастап шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу көлемі 40,7%-ға өсті.

Салалар бойынша банктердің экономикаға кредиттерінің қомақты сомасы сауда (жалпы көлемдегі үлесі – 21,3%), өнеркәсіп (13,7%), құрылыс (8,0%), ауылшаруашылығы (5,4%) және көлік (4,2%) сияқты салаларға тиесілі.

2016 жылғы қазанда банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша орташа есептелген сыйақы мөлшерлемесі 15,8% (қыркүйекте – 15,1%), жеке тұлғаларға – 19,2% (18,9%) құрады.

8. 2016 жылғы 3-тоқсандағы экономиканың нақты секторы кәсіпорындары мониторингінің нәтижелері туралы

2016 жылғы қазанда экономиканың нақты секторының 2016 жылғы 3-тоқсандағы жағдайын бағалау мақсатында кәсіпорындардың кезекті мониторингі жүргізілген болатын.

Ел экономикасының негізгі салалары болып табылатын мониторингке қатысушы кәсіпорындар саны 2016 жылғы 3-тоқсанда 2818 құрады, оның ішінде орта және ірі кәсіпорындар саны - 1514.

2016 жылғы 3-тоқсанда кәсіпорындардың инвестициялық белсенділігі жақсарды: инвестицияларды қаржыландырмаған кәсіпорындар үлесі 32,1% -ға дейін (2016 жылғы 2-тоқсанда – 32,9%) төмендеді. Осы мақсаттарға меншікті қаражаттарын жұмсаған кәсіпорындардың үлесі 65,1%-ға дейін артты (2016 жылғы 2-тоқсанда – 64,0%). Осылармен қатар, инвестицияларды қаржыландыруда банк кредиттерінің үлесі 4,5%-ға дейін (2016 жылғы 2-тоқсанда – 5,1%) азайды. Инвестицияларды қаржыландыру мақсатында мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде кредит алған кәсіпорындардың саны 0,7%-ды (2016 жылғы 2-тоқсанда – 0,8%) құрады.

2016 жылғы 3-тоқсанда кредит және бұрын ашылған кредиттік бағыт бойынша кезекті транш алған кәсіпорындардың үлесі 17,2%-ға дейін (2016 жылғы 2-тоқсанда – 16,9%) артты. Банктердің кредиттері бойынша мерзімі өткен (90 күннен артық) берешегі бар кәсіпорындардың үлесі 3,8%-ды құрады. 2016 жылғы 4-тоқсанда кәсіпорындардың 17,5%-ы кредит алуды көздеп отыр.

Теңгемен және шетел валютасымен кредиттер бойынша орташа пайыздық мөлшерлемелердің деңгейі 2016 жылғы 3-тоқсанда 15,2% және тиісінше 9,4%-ды құрады (2016 жылғы 2-тоқсанда – тиісінше 14,6% және 9,4%).

2016 жылғы 3-тоқсанда жалпы алғанда нақты сектор кәсіпорындарының және жеке алғанда өнеркәсіп кәсіпорындарының дайын өніміне бағаның өсуі баяулағаны байқалды. 2016 жылғы 4-тоқсанда жалпы экономика бойынша дайын өнім бағасының өсуі баяулауының жалғасуы күтілуде.

2016 жылғы 3-тоқсанда шикізат және материалдарға бағаның өсу қарқыны да баяулады. 2016 жылғы 4-тоқсанда кәсіпорындардың күтулері бойынша шикізат және материалдарға баға өсуінің баяулау үрдісі жалғасатын болады.

2016 жылғы 4-тоқсанда кәсіпорындар жалпы экономика бойынша дайын өнімге сұраныстың қалыпты артуын күтеді. Тауарлар өндірісі секторының кәсіпорындары дайын өнімге сұраныстың өсуін күтеді, ал қызмет көрсету өндірісі секторының кәсіпорындары дайын өнімге сұраныстың төмендеуінің баяулауын күтеді.

2016 жылғы 3-тоқсанда шаруашылық қызметіне теңге бағамының АҚШ долларына, еуроға және Ресей рубліне тиісінше 43,3%, 24,8% және 38,4%-ға дейін өзгеруінің жағымсыз әсерін бастан кешірген (2016 жылғы 2-тоқсанда тиісінше – 49,0%, 29,4% және 43,4%) кәсіпорындар үлесі төмендеді. Шаруашылық қызметіне теңге бағамының АҚШ долларына, еуроға және Ресей рубліне өзгеруінен оң әсерін бастан кешірген кәсіпорындардың үлесі тиісінше 5,4%, 2,7% және 3,7%-ды құрады (2016 жылғы 2-тоқсанда тиісінше – 5,2%, 2,2% және 3,9%).

«Қырқынан шығару» ескерткіш монеталарын айналысқа шығару туралы

2016 жылғы 25 қараша

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2016 жылғы 25 қарашада «Қазақстанның әдет-ғұрыптары, ұлттық ойындары» монеталар сериясынан номиналы 500 теңгелік, «proof» сапалы күмістен және номиналы 100 теңгелік нейзильбер қоспасынан «Қырқынан шығару» ескерткіш монеталарын айналысқа шығарады.

Қырқынан шығару – туылғанына 40 күн толған сәбиге қатысты өткізілетін ежелгі дәстүр. Дәстүрдің мәні баланы 40 қасық тұзды суға шомылдырудан тұрады. Су құйылған ыдысқа күміс әшекейлер, монеталар салады, себебі күміс ежелден тазалықтың нышанын білдіреді, бәле-жаладан қорғайды деп есептеледі. Бұл рәсімге әйелдер ғана қатысады, балаға қасықпен су құя отырып, олардың әрқайсысы жақсы тілектер айтады.

Осы дәстүрді өткізгеннен кейін баланы көпшілікке көрсетуге болады деп саналған.

Күмістен және нейзильбер қоспасынан жасалған монеталардың бет және сырт жақтарындағы бейнелер бірдей. «Proof» сапалы күміс монеталардағы бейне жылтыр бетке салынған.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде ою-өрнек аясында Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Төменгі жағында монетаның номиналын білдіретін сан (күміс монетада «500», нейзильбер қоспасынан жасалған монетада «100») және «ТЕНГЕ» деген жазу бар. Сол және оң жағында ұлттық ою-өрнек элементі бір-біріне қарама-қарсы бейнеленген. Айналдыра мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ» және орыс тілінде «РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН» деп жазылған.

Монеталардың сырт жағында (реверсінде) ұлттық дәстүр – қырқынан шығарудың бір сәті бейнеленген. Сол жағында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің логотипі бар. Айналдыра мемлекеттік тілде «ҚЫРҚЫНАН ШЫҒАРУ» деген жазу, соғылған жылын білдіретін «2016» деген сан, монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «Ag 925 24 g» деген жазу (күмістен жасалған монетада ғана) бар.

Монеталардың бет және сырт жағындағы бейнелер мен жазбалар бедерленген, айналдыра шығынқы жиек. Қыры (гурты) бедерлі.

Монеталар:

- 925 сынамды күмістен жасалған, массасы – $24 \pm 0,24$ г, диаметрі – 37 мм, дайындау сапасы – «proof», ең көп таралымы – 3 мың дана;

- «нейзильбер» қоспасынан, диаметрі – 31 мм, массасы – 11,17 г, таралымы – 100 мың дана.

Номиналы 500 теңгелік және 100 теңгелік ескерткіш монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Қазақстан теңгесі – ұлттық валюта банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

«Proof» сапасымен жасалған ескерткіш монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған. Олар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Нейзильбер қоспасынан жасалған ескерткіш монеталардың алты мың данасы жақсартылған сапамен дайындалған және сату үшін арнайы пластикалық термовакуумды орауға салынған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында, сондай-ақ ҚР ҰБ-ның www.nationalbank.kz сайтындағы Интернет-дүкен арқылы да сатып алуға болады. Алматы қаласында мына мекенжай бойынша сатып алуға болады: Панфилов көшесі, 98. Анықтама үшін телефоны +7(727) 273-83-98.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 25

«Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы»

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 **қаулысына** (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9249 тіркелген, 2014 жылғы 16 сәуірде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру **қағидаларында:**

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Брокер және (немесе) дилер брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыруға:

1) номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен (бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеу құқығымен) - бірінші санатты;

2) клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз (бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеу құқығынсыз) - екінші санатты лицензияға ие болады.»;

9, 10 және 14-тармақтар алынып тасталсын;

16, 17 және 18-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«16. Клиенттер, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар үшін оның бас офисі мен филиалдарының үй-жайларындағы оңай қолжетімді болатын орындарында осы брокерге және (немесе) дилерге брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиялардың нотариалды куәландырылған көшірмелері орналастырылады.

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында осы брокердің және (немесе) дилердің оның клиенттері, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар алдында ақпаратты жария ету жөніндегі қосымша міндеттері белгіленеді.

17. Брокер және (немесе) дилер клиенттің, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғаның алғашқы талап етуі бойынша клиенттің, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге

ниетті тұлғаның талап етуін алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде танысып шығу үшін брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарын және бірінші басшы (ол болмаған кезде - оның орнындағы адам) қол қойған және брокердің және (немесе) дилердің мөрбедерімен (бар болса) расталған банк болып табылмайтын брокердің және (немесе) дилердің бірінші санаттағы тәуекелдерінің жабылуын сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің уәкілетті органның бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті, инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымдар үшін олар Қағидалардың 49-тармағында көзделген бағалы қағаздармен мәмілелерді жасауы кезінде Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8796 тіркелген «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті, инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы № 214 қаулысында (бұдан әрі - № 214 қаулы) белгіленген талаптарға сәйкес келуі туралы брокердің және (немесе) дилердің жазбаша растауын ұсынады.

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында осы брокердің және (немесе) дилердің оның клиенттері, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар алдында ақпаратты жария ету жөніндегі қосымша міндеттері белгіленеді.

18. Брокер және (немесе) дилер клиентке, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғаларға Қағидалардың 17-тармағында көрсетілген құжаттардың көшірмелерін ұсырудан бас тартпайды. Брокер және (немесе) дилер көшірмелерді бергені үшін оларды әзірлеуге кететін шығыстардың шегінен аспайтын мөлшерде ақы алады.»;

19-тармақтың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Егер клиенттің есебінен және оның мүддесіне орай жасау болжанатын мәміленің талаптары «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 56-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келетін болса, клиентке осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген хабарламаны жібере отырып, брокер және (немесе) дилер бір мезгілде уәкілетті органға осы хабарламаның көшірмесін жібереді.»;

мынадай мазмұндағы 24-1-тармақпен толықтырылсын:

«24-1. Тараптардың келісуі бойынша брокерлік шартта «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 63-бабының 3-1-тармағына сәйкес брокердің және (немесе) дилердің электрондық қызметтерді көрсету тәртібі қамтылады.»;

25-тармақ алынып тасталсын;

26-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«26. Клиент брокерлік шарт жасау кезінде брокерге және (немесе) дилерге мынадай құжаттарды ұсынады:

1) жеке тұлғалар үшін:

жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

2) заңды тұлғалар-Қазақстан Республикасының резиденттері үшін:

жарғының көшірмесі (бар болса);

анықтаманың немесе заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелуі (қайта тіркелуі) туралы куәліктің көшірмесі;

қол қою (оның ішінде заңды тұлғаның клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығы бар өкілдерінің) және заңды тұлғаның мөр бедерінің (бар болса) үлгілері бар, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9876 тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 22 қазандағы № 210 қаулысымен бекітілген Эмиссиялық бағалы қағаздармен мәмілелерді бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу

жүйесінде тіркеу, номиналды ұстаушының бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу жүйесіндегі бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шотынан үзінді-көшірмені беру және номиналды ұстаушының ақпаратты жария ету қағидаларының 9-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген мәліметтер қамтылатын нотариалды куәландырылған құжат;

3) заңды тұлғалар-Қазақстан Республикасының бейрезиденттері үшін:

жарғының көшірмесі (бар болса);

бейрезидент мемлекетінің уәкілетті органы берген заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелгенін растайтын құжаттың көшірмесі;

қол қою (оның ішінде заңды тұлғаның клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығы бар өкілдерінің) және заңды тұлғаның мөр бедерінің (бар болса) үлгілері бар құжат;

брокерлік шарт жасайтын және өзге де іс-қимылдарды жүзеге асыратын заңды тұлға өкіліне қатысты берілген заңды тұлғаның уәкілетті органының сенімхаты немесе шешімі;

брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген құжаттар.

Қағидалардың осы тармағының 3) тармақшасында көрсетілген құжаттарды клиент Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес заңдастырылған немесе апостилирленген түрінде, қазақ және орыс тілдеріндегі нотариалды куәландырылған аудармасымен бірге ұсынады.»;

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«27. Брокерлік шарт брокерлік шартта белгіленген мерзім ішінде клиентке брокерлік қызмет көрсету мақсатында жасалады.

Брокерлік шарт негізінде жасалатын қаржы құралдарымен мәмілелер жекелеген клиенттік тапсырыстар негізінде жүзеге асады. Брокерлік шартта Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарынан басқа, брокерге және (немесе) дилерге клиенттік тапсырыстарды ұсыну тәсілдерін көрсету, брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстарды қабылдауды растау тәртібі және брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстарды орындау жөніндегі есептерді клиентке ұсыну тәртібі, сондай-ақ Қағидалардың 19, 29, 32, 42 және 43-тармақтарында көзделген жағдайларда клиентке хабарламалар жіберу тәртібі мен мерзімдері қамтылады.»;

29-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«29. Брокерлік шарттың қолданылу мерзімі ішінде брокер және (немесе) дилер өз клиентіне:

1) кейінгі күнтізбелік 12 (он екі) ай ішінде уәкілетті орган мұндай брокер және (немесе) дилерге қолданған әкімшілік жазаларды қоспағанда, санкциялар туралы. Әкімшілік жаза түріндегі санкциялар бойынша әкімшілік жаза қолдану туралы қаулының орындалуы аяқталған күннен бастап, кейінгі күнтізбелік 12 (он екі) айға мұндай брокерге және (немесе) дилерге әкімшілік жаза қолдану туралы мәліметтер беріледі;

2) мұндай брокердің және (немесе) дилердің Қағидалардың 49-тармағындағы талаптарға сәйкес келмегені туралы хабарлайды.»;

36, 37 және 38-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«36. Клиенттік тапсырыста мынадай деректемелер болады:

1) осы клиенттік тапсырысқа сәйкес жасалуға тиісті қаржы құралдарымен мәмілелердің түрін көрсету;

2) мүддесінде қаржы құралдарымен мәміле жасау болжанған клиент туралы мәліметтер: жеке тұлға үшін:

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);

жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі;

заңды тұлға үшін:

атауы;

заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманың немесе куәліктің күні мен нөмірі, мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған органның атауы;

3) осы клиенттік тапсырысқа сәйкес мәміле жасалатын эмитенттің атауы, қаржы құралының түрі, қаржы құралының коды немесе ұлттық сәйкестендіру нөмірі (шетелдік бағалы қағаздарға қатысты - халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN), айналыс мерзімі өткен және оларды өтеу бойынша міндеттемелерді эмитент орындамаған эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына қатысты - талап ету құқықтарын сәйкестендіргіш);

4) сатып алынуға немесе сатылуға тиісті қаржы құралдарының саны, қаржы құралдарын сатып алу немесе сату бағасы, сондай-ақ тиісінше мәміле жасау үшін қажетті мәліметтер;

5) клиенттік тапсырыстың түріне нұсқау:

лимиттік тапсырыс - алдын ала келісілген баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

нарықтық тапсырыс - нарықтық баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

буферлік тапсырыс - болашақта болатын баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген клиенттік тапсырыстар;

6) егер клиент басқа мерзімді көрсетпесе, ағымдағы сауда сессиясының соңына дейінгі клиенттік тапсырыстың қолданылу мерзімі;

7) клиенттік тапсырыстың қабылданған күні және нақты уақыты;

8) осы клиенттік тапсырысты қабылдаған брокер және (немесе) дилер қызметкерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);

9) брокердің және (немесе) дилердің қаржы құралдарымен осы клиенттік тапсырысқа сәйкес жасалуы тиіс мәмілені жасау туралы ұсынымдарының болуы туралы мәліметтер;

10) брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленген деректемелер.

37. Клиенттің брокерге және (немесе) дилерге беруге тиісті клиенттік тапсырыстың нысаны мен клиенттік тапсырыс даналарының саны брокер және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленеді. Егер Қағидаларда өзгеше көзделмесе, клиенттік тапсырысқа клиент немесе оның өкілі қол қояды, егер клиент заңды тұлға болып табылса, мөрмен куәландырылады (бар болса).

Брокер және (немесе) дилер клиенттік тапсырысты алған кезде клиенттік тапсырысқа қол қойған тұлғаның өкілеттігін тексереді, оның ішінде клиенттік тапсырыстардағы (қағаз тасымалдағышта) қолтаңбалардың және мөр бедерлерінің заңды тұлғаның қолтаңбаларының үлгілерімен (оның ішінде клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығына ие заңды тұлғаның өкілдерінің) және мөр бедері (бар болса) бар нотариат куәландырған құжаттағы немесе жеке тұлғаның не оның өкілінің жеке басын куәландыратын құжатындағы қолтаңбаға сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады.

Брокер және (немесе) дилер клиентінің өз қолымен қойған қолтаңбасын механикалық немесе өзгеше көшіру көмегімен қолтаңбаны факсимильді көшіру құралдары, сондай-ақ телефон байланысы арқылы брокерге және (немесе) дилерге берілетін клиенттік тапсырыстарды брокер және (немесе) дилер баламалы байланыс түрлері арқылы берген клиенттік тапсырыстар тізіліміне енгізеді. Көрсетілген тізілім клиенттік тапсырыстарды баламалы байланыс түрлері арқылы беру құқығы берілген брокердің және (немесе) дилердің әрбір клиенттері бөлігінде толтырылады. Тізілім бір айға тең кезеңге жүргізіледі және ол брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырысты алған күнін, тапсырыс негізінде жасалуға тиісті мәміле түрін, клиенттік тапсырыс клиентке берілген арқылы байланыс түрін қамтиды. Клиент баламалы байланыс түрлері арқылы клиенттік тапсырыстар берген есепті айдан кейін брокер және (немесе) дилер клиентте немесе оның уәкілетті өкілінде көрсетілген тізілімге қол қояды.

Клиенттің немесе оның өкілінің тізілімге қол қоюы клиент немесе оның өкілі баламалы байланыс түрлері арқылы берген клиенттік тапсырысты берудің дұрыстығын растайды.

Клиенттік тапсырысты электрондық құжат нысанында немесе өзге электрондық цифрлық нысанында жасауға және беруге жол беріледі (номиналды ұстаушы болып табылатын брокердің және (немесе) дилердің клиенті электрондық қызметті алуға өтініш жасаған жағдайда).

38. Клиенттік тапсырысты Қағидалардың 37-тармағының үшінші бөлігінің талаптарына сәйкес брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстар тізілімін кейіннен толтыру мен жүргізумен телефон байланысы құралдарымен беруге жол беріледі. Клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен қабылдаған кезде аудиотехника немесе өзге арнайы техникалық құралдарды пайдалану арқылы клиентпен не оның клиенттің атынан клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен беруге уәкілетті өкілімен сөйлесу жазбасын жазу (бұдан әрі - телефон жазбасы) жүзеге асырылады.

Клиенттік тапсырыстың телефон жазбасы Қағидалардың 36-тармағында көрсетілген мәліметтерді қамтиды.

Брокердің және (немесе) дилердің және оның клиентінің іс-әрекеттері клиенттік тапсырыстың телефон жазбасының түпнұсқасына сәйкес келмесе брокерлік шартпен анықталады.

Брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен қабылдаған кезде клиенттерді сәйкестендіру талаптары мен тәртібі брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында анықталады және онда клиентті мынадай ақпарат бойынша сәйкестендіру де қамтылады:

жеке тұлға үшін: тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі, жеке сәйкестендіру нөмірі (бар болса), жеке шот нөмірі;

заңды тұлға үшін: заңды тұлғаның толық атауы, бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бар болса), жеке шот нөмірі, тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), заңды тұлғаның клиенттік тапсырысты беретін өкілінің лауазымы.

Брокер және (немесе) дилер Қағидалардың осы тармағының төртінші бөлігінде көрсетілген ақпаратқа рұқсаты бар тұлғалардың тізімін белгілейді және ішкі құжаттарға сәйкес оларды есепке алуын жүргізеді.»;

40-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«40. Брокер және (немесе) дилер клиенттік тапсырысты орындауға:

1) клиенттік тапсырыс мазмұнының Қазақстан Республикасының заңнамасына және брокерлік шартқа қарама-қайшы болғанда;

2) егер, клиенттік тапсырыс берілген бағалы қағаздарға ауыртпалық салынған болса;

3) егер клиенттік тапсырысқа брокер және (немесе) дилердің жауапты қызметкерінің қатысуымен клиент қол қоймаған жағдайда, клиенттік тапсырыстағы (қағаз тасымалдағыштағы) қолтаңба үлгісі және (немесе) мөр бедері заңды тұлғаның қолтаңбаларының үлгілері (оның ішінде заңды тұлғалардың өкілдерінің клиенттік тапсырысқа қол қою құқығы бар) және мөр бедері бар нотариатпен куәландырылған құжаттың немесе жеке тұлғаның (оның ішінде оның өкілінің) жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген қолтаңбаларға және (немесе) мөр бедеріне көзбен шолып өткенде сәйкес келмеген кезде;

4) телефон байланысының құралдары арқылы клиенттік тапсырыс берген кезде осы Қағидаларға, брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында айқындалған талаптарға және тәртіпке сәйкес клиентті сәйкестендіруге мүмкін болмаған жағдайда;

5) брокерлік шартында және брокер және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген өзге де жағдайларда қабылдамайды.

Қағидалардың осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда, сондай-ақ егер клиенттік тапсырысқа сәйкес брокердің және (немесе) дилердің жауапты қызметкерінің қатысуымен қол қойылмай жасалуға болжанған мәміле сомасы жеке тұлға болып табылатын

клиент үшін тиісті қаржы жылға республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген 2000 (екі мың еселік) мөлшерін айлық есептік көрсеткіштен және заңды тұлға болып табылатын клиент үшін тиісті қаржы жылға республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген 20 000 (жиырма мың еселік) айлық есептік көрсеткіштен асатын соманы құраған жағдайда, брокер және (немесе) дилер брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген тәртіпте клиентке клиенттік тапсырыста көрсетілген іс-әрекеттерді жасау ниетін растау туралы сұрау салады.»;

мынадай мазмұндағы 40-1-тармақпен толықтырылсын:

«40-1. Қағидалардың 40-тармағында белгіленген клиенттік тапсырысты орындамаған себептерін көрсете отырып, Қазақстан Республикасының Бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында, брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте және талаптарда брокер және (немесе) дилер почтамен және (немесе) қолма-қол және (немесе) электронды почтамен немесе өзге де ықтимал байланыс түрлерімен клиентке хабарламаны жібереді (еркін нысанда).»;

45-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«45. Банк болып табылмайтын бірінші санаттағы брокер және (немесе) дилер клиенттерге тиесілі ақшаны есепке алу және сақтау мақсатында банк шоттарын онымен үлестес емес банктерде және (немесе) бағалы қағаздардың орталық депозитарийінде және (немесе) клирингтік ұйымдарда және (немесе) есеп айырысу ұйымдарында ашады.»;

47 және 48-тармақтар алып тасталсын;

49-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«49. Банк болып табылмайтын бірінші санатты брокердің және (немесе) дилердің тәуекелдерінің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің № 214 қаулымен белгіленген талаптарға сәйкес келген кезде брокерге және (немесе) дилерге есеп айырысу кезеңі 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мәмілелер жасауға рұқсат етіледі, бұл кезде мәміленің бір тарабының қаржы құралын немесе ақшаны жеткізу жөніндегі міндеттемелерін орындауы мәміле жасалған күннен бастап 4 (төрт) жұмыс күн ішінде мәміленің басқа тарабының ақшаны немесе қаржы құралын жеткізу жөніндегі қарсы міндеттемелерін орындауымен мүмкін болады. Көрсетілген мәмілелер бойынша есеп айырысулар мәміле тарабының қаржы құралдарын жеткізу жөніндегі міндеттемелерін орындауы оның өзге қаржы құралдарын алу жөніндегі қарсы талаптарын орындаусыз немесе орталық қарсы агенттің қызметтерін қолданумен мүмкін болмайтын «төлемге қарсы жеткізу» қағидаты бойынша халықаралық (шетелдік) есеп айырысу-депозитарлық жүйелері (Euroclear, Clearstream, Depository Trust & Clearing Corporation, Japan Securities Clearing Corporation және басқа ұқсас жүйелер) арқылы жүзеге асырылады.

Есеп айырысулары клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің қызметтері қолданыла отырып мәміле жасалғаннан кейін жүзеге асырылатын бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығында бағалы қағаздармен мәмілені жасау (жасауға өтінім беру) талаптары мен тәртібі, сондай-ақ осындай мәміле бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету талаптары мен тәртібі клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің ішкі құжаттарында белгіленеді.

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарымен оның клиенттеріне қатысты бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығында бағалы қағаздармен мәмілелерді жасау (жасауға өтінім беру) бойынша қосымша талаптар анықталады.

Банк болып табылмайтын бірінші санатты брокердің және (немесе) дилердің тәуекелдерінің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің № 214 қаулысымен белгіленген талаптарына сәйкес келмеген кезде, осы брокер және (немесе) дилер есеп айырысу кезеңі 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі жасалған бағалы қағаздармен мәмілелер бойынша клиенттері мен қарсы серіктестер алдында міндеттемелерді орындау бойынша іс-әрекеттер жасайды.

Брокердің және (немесе) дилердің Қағидалардың осы тармақтың бірінші бөлімшесіне сәйкес келмеу фактісі басталған кезде нарығында брокер және (немесе) дилер сәйкес келмеу анықталған күннен кейінгі 1 (бір) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға осы факт туралы хабарлама (еркін нысанда) жібереді.»;

49-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«49-1. Тәуекелдердің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштердің мәндері № 214 қаулысының талаптарына сәйкес келетін брокер және (немесе) дилер есеп айырысу кезеңі 3 (үш) жұмыс күніне дейін ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында бағалы қағаздармен мәмілелерді:

- 1) «төлемге қарсы жеткізу» қағидаты бойынша;
- 2) клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің қызметтері қолданыла отырып, қор биржасының ішкі қағидаларында белгіленген өзге де қағидаттар мен әдістер бойынша жасайды.»;

мынадай мазмұндағы 49-2-тармағымен толықтырылсын:

«49-2. Тәуекелдердің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштердің мәндері № 214 қаулысымен белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін брокер және (немесе) дилер есеп айырысуы мәміле жасалғаннан кейін жүзеге асырылатын бағалы қағаздармен мәмілелерді жасамайды.»;

50 және 51-тармақтар алып тасталсын;

53-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«53. Брокер және (немесе) дилер қор биржасының сауда-саттық жүйесінде жүзеге асыратын «репо» операциялары, сондай-ақ мәмілелер мәні болып табылатын қаржы құралдарын кері сатып алу не кері сату міндеттемелерін көздейтін өзге де операциялары брокердің және (немесе) дилердің меншікті ақшасы есебінен брокерлік шартының шеңберінде клиенттің бұйрығына сәйкес күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен аспайтын мерзімге («репо» операциясының және өзге де операциялардың бастапқы мерзімін ұзартуды ескере отырып) жасалады.»;

68-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«68. Клиент бағалы қағаздармен мәмілелер жасасу, оның ішінде байланыстың баламалы түрлерімен жеке шот ашу және жүргізу мақсатында, сондай-ақ осы есеп деректерін өзгерту үшін ұсынған құжаттарды, брокер және (немесе) дилер осы жеке шот жабылған күннен бастап 5 (бес) жыл ішінде «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабының 9-тармағына сәйкес сақтауға тиіс.»;

75-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«75. Брокер және дилер маржиналдық мәмілені жасау үшін клиентке ақша берген жағдайда, клиенттің міндеттемелерін қамтамасыз етуі ретінде мыналар:

1) ықтимал залалдарға резервтерді шегеріп, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-»-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's-тың ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-»-тен төмен емес рейтингтік бағасы, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың акциялары;

2) қор биржасы индексінің өкілдік тізіміне кіретін акциялар;

3) ықтимал залалдарға резервтерді шегеріп, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-»-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's-тың ұлттық шәкілі бойынша «kzB-»-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары;

4) Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, «квазимемлекеттік сектор субъектілерінің борыштық бағалы қағаздары» санатына енгізілген, Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары»;

5) мемлекеттік бағалы қағаздар қабылданады.»;

78 және 79-тармақтар алып тасталсын;

80 және 81-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«80. Егер маржаның деңгейі 35 (отыз бес) пайызға дейін төмендесе және клиент осы деңгейді маржаның шектейтін деңгейіне дейін арттыру үшін жеткілікті мөлшерде ақшаны немесе бағалы қағаздарды енгізбесе, брокер және (немесе) дилер клиентке тиесілі қамтамасыз етуді құрайтын бағалы қағаздарды сатуды немесе клиенттің брокер және (немесе) дилер алдындағы берешегін өтеу үшін жеткілікті болатын көлемде қамтамасыз етуді құрайтын клиенттің ақшасы есебінен бағалы қағаздарды сатып алуды жүзеге асырады.

81. Брокер және (немесе) дилер клиентке тиесілі қамтамасыз етуді құрайтын бағалы қағаздарды сатуды немесе клиенттің қамтамасыз етуді құрайтын ақшасы есебінен бағалы қағаздарды сатып алуды клиент не маржиналды мәміле шеңберінде брокерлік шарт жасау кезінде осы клиент берген сенімхат негізінде іс-әрекет ететін брокердің және (немесе) дилердің уәкілетті тұлғасы қол қойған клиенттік тапсырыстың негізінде жүзеге асырады.».

2. Бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау департаменті (Хаджиева М.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік **тіркеуді**;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына;

ол Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми **жарияланған** күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 26

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидаларын бекіту туралы

«Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы және «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық бөліктерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау департаменті (Хаджиева М.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»
Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі
Министр Б. Сұлтанов
2016 жылғы 10 ақпан

**Күші жойылады деп танылатын Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің,
сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің
құрылымдық бөліктерінің тізбесі**

1. «Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурсында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, сондай-ақ жыл қорытындылары бойынша атқарушылық орган мүшелері сыйақысының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 ақпандағы № 72 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7578 тіркелген, 2012 жылғы 24 мамырда «Егемен Қазақстан» газеті № 261-266 (27340) жарияланған).

2. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурсында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді орналастыру қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы № 72 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 ақпандағы № 111 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8507 тіркелген, 2013 жылғы 18 шілдеде «Заң газеті» газетінде № 105 (2306) жарияланған).

3. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар шығарылымы және айналысы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 18 сәуірдегі № 52 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9513 тіркелген, 2014 жылғы 25 маусымда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-тармағы.

4. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі № 109 қаулысымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9712 тіркелген, 2014 жылғы 23 қазанда «Заң газеті» газетінде № 160 (2554) жарияланған) Қазақстан Республикасының қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 10-тармағы.

5. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 25 ақпандағы № 28 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10715 тіркелген, 2015 жылғы 6 мамырда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық

жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің [10-тармағы](#).

6. «Акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімін ұсыну туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 24 сәуірдегі № 54 [қаулысы](#) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11323 тіркелген, 2015 жылғы 26 маусымда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2016 жылғы 28 қаңтардағы
№ 26 [қаулысымен](#)
бекітілген

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидалары

1. Осы Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі - Акционерлік қоғамдар туралы заң) [79-бабына](#) және «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі - Бағалы қағаздар нарығы туралы заң) [102-бабына](#) сәйкес әзірленген және акционерлік қоғамдардың және акционерлік қоғамдар болып табылмайтын эмитенттердің Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес белгіленген қаржылық есептілік депозитарийінің (бұдан әрі - қаржылық есептілік депозитарийі, тізіміне акционерлік қоғам не акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитент шығарған бағалы қағаздар енгізілген қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы, бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру тәртібі мен мерзімдерін айқындайды.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) бағдарламалық қамтамасыз ету - қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйым әзірлеген және шаблондар түрінде бағдарламалық қамтамасыз етуінде ұсынылған есептіліктің және ақпараттың әр түрлі нысандарын дайындауға арналған «Есептілікті берудің бірыңғай жүйесі» (ЕББЖ) бағдарламалық қамтамасыз ету;

2) қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйым - Қазақстан Республикасының Үкіметі қаржылық есептілік депозитарийін жүргізу қызметін жүзеге асыруға уәкілетті «Ақпараттық-есепке алу орталығы» акционерлік қоғамы;

3) қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсы - «www.dfo.kz» мекенжайы бойынша Интернет желісінде орналасқан бұқаралық ақпарат құралы;

4) қор биржасының интернет-ресурсы - «www.kase.kz» мекенжайы бойынша Интернет желісінде орналасқан бұқаралық ақпарат құралы;

5) шығарылымы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіркелген эмиссиялық бағалы қағаздар айналысының кезеңі:

акциялар үшін - қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы шешім қабылдаған күннен бастап және осы акциялар шығарылымын жою күніне дейінгі бағалы қағаздардың қайталама нарығында акциялармен азаматтық-құқықтық мәмілелер жасалатын кезең;

облигациялар үшін - облигациялар шығарылымы проспектісімен белгіленген бағалы қағаздардың қайталама нарығында облигациялармен азаматтық-құқықтық мәмілелер жасалатын кезең;

пайлар үшін - уәкілетті орган пайлар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы шешім қабылдаған күннен бастап және инвестициялық пай қоры жұмысын тоқтату күніне дейінгі бағалы қағаздардың қайталама нарығында пайлармен азаматтық-құқықтық мәмілелер жасалатын кезең;

өзге де эмиссиялық бағалы қағаздар үшін - эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымның талаптарымен белгіленген бағалы қағаздардың қайталама нарығында осы бағалы қағаздармен азаматтық-құқықтық мәмілелер жасалатын кезең;

б) электрондық есеп - куәландыратын орталық берген электрондық цифрлық қолтаңба қойылатын жылдық және (немесе) тоқсан сайынғы қаржылық есептіліктің нысандарымен, Қағидалардың 4, 6 және 9-тармақтарында көрсетілген ақпаратпен қамтамасыз етудің толтырылған тиісті шаблону.

3. Эмиссиялық бағалы қағаздар айналысының кезеңінде бағалы қағаздары қор биржасының тізіміне енгізілген, акционерлік қоғам болып табылатын эмитент қор биржасына тізбесі Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 102-бабының 2-тармағында айқындалған бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын осы эмитенттің қызметіндегі өзгерістер туралы, Қағидалардың 1-қосымшасында (бұдан әрі - 1-қосымша) көрсетілген Акционерлік қоғамның корпоративтік оқиғалары туралы, бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, қаржылық есептілік депозитарийінің және қор биржасының интернет-ресурстарында орналастырылатын акционерлік қоғам қызметіндегі өзгерістер туралы ақпараттың мазмұнына қойылатын Талаптарға сәйкес жасалған, тізбесі Акционерлік қоғамдар туралы заңның 79-бабының 1-тармағында айқындалған корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, сондай-ақ жылдық және тоқсан сайынғы қаржылық есептілікті, аудиторлық есептерді қор биржасының ішкі құжаттарымен белгіленген тәртіппен интернет-ресурсында жариялау үшін ұсынады.

Эмиссиялық бағалы қағаздар айналысының кезеңінде бағалы қағаздары қор биржасының тізіміне енгізілген, акционерлік қоғам болып табылатын эмитент қор биржасына Қағидалардың 2-қосымшасында (бұдан әрі - 2-қосымша) көрсетілген Акционерлік қоғамның корпоративтік оқиғалары туралы, бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін

қозғайтын, қаржылық есептілік депозитарийінің және қор биржасының интернет-ресурстарында орналастырылатын акционерлік қоғам қызметіндегі өзгерістер туралы ақпараттың мазмұнына қойылатын Талаптарға сәйкес жасалған, тізбесі Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның **102-бабының 2-тармағында** айқындалған бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын осы эмитенттің қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты, сондай-ақ жылдық және тоқсан сайынғы қаржылық есептілікті, аудиторлық есептерді қор биржасының ішкі құжаттарымен белгіленген тәртіппен интернет-ресурсында жариялау үшін ұсынады.

4. Акционерлік қоғам қаржылық есептілік депозитарийдің интернет-ресурсында, тізбесі Акционерлік қоғамдар туралы заңның **79-бабының 1-тармағында** айқындалған корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты және олардың эмиссиялық бағалы қағаздар айналысының кезеңінде:

1) корпоративтік оқиғалар туындаған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде Қағидаларға **1-қосымшаның 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13 және 24-тармақтарына**;

2) бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын акционерлік қоғамның қызметінде өзгерістер туындаған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде Қағидаларға 1-қосымшаның 9, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 және 23-тармақтарына;

3) акционерлік қоғам корпоративтік дау жөніндегі азаматтық іс бойынша тиісті сот хабарламасын (шақыруын) алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде Қағидаларға 1-қосымшаның 14-тармағына сәйкес жасалған, тізбесі Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның **102-бабының 2-тармағында** айқындалған бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын эмитенттің қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты орналастыруды қамтамасыз етеді.

5. Акционерлік қоғамның қызметінде корпоративтік оқиғалардың және (немесе) Қағидаларға **1-қосымшаның** 2, 3, 4, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 19 және 21-тармақтарында көрсетілген бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын өзгерістердің туындау күні акционерлік қоғамның осындай оқиғалардың және (немесе) өзгерістердің туындағанын растайтын тиісті құжаттарды алған күні болып табылады.

Корпоративтік оқиғалардың және (немесе) акционерлік қоғамның қызметіндегі бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, Қағидаларға 1-қосымшаның 7-тармағында көрсетілген өзгерістердің туындау күні:

кепілі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес тіркелуге жататын мүлікке қатысты - акционерлік қоғамның кепілге қою (қайта кепілге қою) туралы шартты тіркеуді растайтын құжаттарды алған күні;

кепілі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес тіркелуге жатпайтын мүлікке қатысты - акционерлік қоғамның мүлікті кепіл ұстаушыға беруді растайтын құжаттарды алу күні, ал егер ол берілуге жатпайтын болса, онда кепілге қою (қайта кепілге қою) туралы шарт жасаған күні болып табылады.

Занды тұлғаны қайта ұйымдастыру (қосылуды қоспағанда) нәтижесінде немесе қосылған заңды тұлғаның қызметін тоқтату туралы мәліметтерді Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізу сәтінен бастап не тарату кезінде заңды тұлғаны Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізілімінен шығару сәтінен бастап акционерлік қоғам жаңадан туындаған заңды тұлғалардың тіркелуін растайтын тиісті құжаттарды алған күн Қағидаларға 1-қосымшаның 18-тармағында көрсетілген, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және оның тәуелді акционерлік қоғамдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруға немесе ерікті түрде таратуға байланысты корпоративтік оқиғаның туындаған күні болып табылады.

Корпоративтік оқиғалардың және (немесе) акционерлік қоғамның қызметінде бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, Қағидаларға 1-қосымшаның 22-тармағында көрсетілген, Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның **9, 18-2** және **31-баптарына** сәйкес тіркелуге жататын акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздары

шығарылымының проспектісіндегі мәліметтердің өзгерістерімен байланысты өзгерістердің туындау күні акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымының проспектісіне өзгерістердің тіркелуін растайтын құжаттарды алған күні болып табылады.

6. Эмиссиялық бағалы қағаздар айналысының кезеңінде акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитент Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес жасалған, тізбесі Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 102-бабының 2-тармағында айқындалған бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын осы эмитенттің қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты қаржылық есептілік депозитарийіне ұсыну арқылы осындай өзгерістер туындаған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етеді.

7. Акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитенттің қызметінде Қағидаларға 2-қосымшаның 2, 4, 6 және 8-тармақтарында көрсетілген бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын өзгерістердің туындау күні осы эмитенттің осындай өзгерістердің туындағанын растайтын тиісті құжаттарды алған күні болып табылады.

Занды тұлғаны ерікті қайта ұйымдастыру (қосылуды қоспағанда) нәтижесінде немесе қосылған занды тұлғаның қызметін тоқтату туралы мәліметтерді Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізу сәтінен бастап не ерікті тарату кезінде занды тұлғаны Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізілімінен шығару сәтінен бастап соттың эмитентті және (немесе) оның еншілес ұйымдарын, тәуелді акционерлік қоғамдарын мәжбүрлеп тарату немесе мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы тиісті шешімін алған күн немесе эмитент жаңадан туындаған занды тұлғалардың тіркелуін растайтын тиісті құжаттарды алған күн Қағидаларға 2-қосымшаның 2-тармағында көрсетілген, эмитентті мәжбүрлеп қайта ұйымдастыруға немесе мәжбүрлеп таратуға, эмитенттің еншілес ұйымдарын және оның тәуелді акционерлік қоғамдарын қайта ұйымдастыруға немесе таратуға байланысты корпоративтік оқиғаның туындаған күні болып табылады.

Акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитенттің қызметіндегі бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, Қағидаларға 2-қосымшаның 5-тармағында көрсетілген өзгерістердің туындау күні:

кепілі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес тіркелуге жататын мүлікке қатысты - эмитенттің кепілге қою (қайта кепілге қою) туралы шартты тіркеуді растайтын құжаттарды алған күні;

кепілі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес тіркелуге жатпайтын мүлікке қатысты - эмитенттің мүлікті кепіл ұстаушыға беруді растайтын құжаттарды алу күні, ал егер ол берілуге жатпайтын болса, онда кепілге қою (қайта кепілге қою) туралы шарт жасаған күні болып табылады.

Эмитенттің қызметіндегі бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, Қағидаларға 2-қосымшаның 9-тармағында көрсетілген, Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 9, 18-2, 31-баптарына сәйкес тіркелуге жататын эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары шығарылымының проспектісіндегі мәліметтердің өзгерістерімен байланысты өзгерістің туындау күні эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымының проспектісіне өзгерістер мен толықтырулардың тіркелгенін растайтын құжаттарды алу күні болып табылады.

8. Акционерлік қоғам жыл сайын, есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсына жыл қорытындылары бойынша акционерлік қоғамның атқарушы органының мүшелеріне сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыруды қамтамасыз етеді.

Жыл қорытындылары бойынша акционерлік қоғамның атқарушы органының мүшелеріне сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратта акционерлік қоғам есепті кезеңде олардың атқарушы органның құрамында болу кезеңінде атқарушы органның мүшелеріне төлеген жалақының және ақшалай нысандағы марапаттаулардың барлық түрлерінің жиынтық

мөлшері туралы мәліметтерді қоса алғанда, акционерлік қоғам есепті кезеңде атқарушы орган мүшелерінің пайдасына төлеген барлық төлемдердің жиынтық мөлшері туралы мәліметтерді қамтиды.

9. Тұрақтандыру банкін қоспағанда, акционерлік қоғам Қағидаларға **3-қосымшаға** сәйкес нысан бойынша есепті жылдың 1 қаңтарындағы, 1 сәуіріндегі, 1 шілдесіндегі және 1 қазанындағы жағдай бойынша акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімін тиісінше есепті жылдың 31 қаңтарынан, 30 сәуірінен, 31 шілдесінен және 31 қазанынан кеш емес мерзімде қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етеді.

10. Жыл сайын, есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсына жылдық қаржылық есептілікті және аудиторлық есепті, ал еншілес ұйымы болған жағдайда - мыналарға:

1) акционерлік қоғам (қаржы ұйымын, «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамын, арнайы қаржы компаниясын және исламдық арнайы қаржы компаниясын қоспағанда) үшін - Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10641 тіркелген Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің «Жария мүдделі ұйымдардың жариялауы үшін (қаржы ұйымдарынан басқа) жылдық қаржылық есептіліктің тізбесін және нысандарын бекіту туралы» 2015 жылғы 27 ақпандағы № 143 бұйрығымен (бұдан әрі - № 143 бұйрық) бекітілген **тізбеге** және нысандарға;

2) қаржы ұйымы, арнайы қаржы компаниясы және исламдық арнайы қаржы компаниясы үшін - Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8571 тіркелген «Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, исламдық арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының, «Қазақстанның Даму Банкі» акционерлік қоғамының және инвестициялық қорлардың қаржылық есептілігінің нысандарын, сондай-ақ оларды ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 мамырдағы № 130 **қаулысына** (бұдан әрі - № 130 қаулы);

3) бағалы қағаздары қор биржасының тізіміне енгізілген және акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитент үшін - қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі - ҚЕХС);

4) шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген, бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының тізіміне енгізілген эмитент үшін - ҚЕХС немесе Америка Құрама Штаттарында қолданылатын қаржылық есептілік стандарттарына (General Accepted Accounting Principles - GAAP) сәйкес жасалған жеке жылдық қаржылық есептілікті, жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілікті және жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша аудиторлық есепті орналастыру жүзеге асырылады.

11. Бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының тізіміне енгізілген және шет мемлекеттің аумағында жұмыс істейтін қор биржасының алаңында айналыста болмайтын эмитент қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі айдың соңғы күнтізбелік күнінен кешіктірмей тоқсан сайынғы шоғырландырылмаған қаржылық есептілікті және мыналардан тұратын өзге ақпаратты орналастыруды қамтамасыз етеді:

1) қаржы ұйымын, «Қазақстан Даму банкі» акционерлік қоғамын, арнайы қаржы компаниясын және исламдық арнайы қаржы компаниясын қоспағанда, акционерлік қоғам үшін - № 143 **бұйрықпен** бекітілген нысандарға сәйкес жасалған бухгалтерлік баланс және пайда мен зияндар туралы есеп;

2) екінші деңгейдегі банкті қоспағанда, қаржы ұйымы болып табылатын акционерлік қоғам үшін - № 130 **қаулымен** бекітілген нысандарға сәйкес жасалған бухгалтерлік баланс және пайда мен зияндар туралы есеп;

3) екінші деңгейдегі банк болып табылатын эмитент үшін - Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11160 тіркелген «Екінші деңгейдегі банктердің және ипотекалық ұйымдардың баланстық және баланстан тыс шоттарындағы қалдықтар туралы есептіліктің тізбесін, нысандарын, мерзімдерін және оларды ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 8 мамырдағы № 74 **қаулысымен** бекітілген нысандарға сәйкес жасалған баланстық шоттардағы қалдықтар туралы есеп және баланстан тыс шоттардағы қалдықтар туралы есеп;

4) арнайы қаржы компаниясы және исламдық арнайы қаржы компаниясы болып табылатын акционерлік қоғам үшін - ҚЕХС сәйкес жасалған бухгалтерлік баланс және меншікті қаражат бойынша пайда мен зияндар туралы есеп;

5) акционерлік қоғам болып табылмайтын эмитент үшін - ҚЕХС сәйкес жасалған бухгалтерлік баланс және пайда мен зияндар туралы есеп.

12. Бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының тізіміне енгізілген және шет мемлекеттің аумағында жұмыс істейтін қор биржасының алаңында айналыстағы эмитент қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында тоқсан сайынғы қаржылық есептілікті, ал осы эмитенттің еншілес ұйымы болған жағдайда - ҚЕХС сәйкес жасалған тоқсан сайынғы шоғырландырылған қаржылық есептілікті эмитенттің бағалы қағаздары тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының ішкі құжаттарында белгіленген мерзімдерде орналастыруды қамтамасыз етеді.

Бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының тізіміне енгізілген және шет мемлекеттің аумағында жұмыс істейтін қор биржасының алаңында айналыстағы, екінші деңгейдегі банк болып табылатын эмитент Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген ақпаратқа қосымша эмитенттің бағалы қағаздары тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының ішкі құжаттарында белгіленген мерзімдерде Қағидалардың **11-тармағының 3) тармақшасында** көзделген ақпаратты да ұсынады.

13. Бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының тізіміне енгізілген эмитент орналастыруға тиіс қаржылық есептілік, аудиторлық есептер және өзге де ақпарат эмитенттің бағалы қағаздары тізіміне енгізілген қор биржасының Қағидаларында және ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен қор биржасының интернет-ресурстарында орналастыру күнінен бұрын бұқаралық ақпарат құралдарының басқа көздері арқылы жариялануға (орналастырылуға) жатпайды.

Қағидаларға **4-қосымшада** көрсетілген халықаралық қаржы ұйымдары, шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген, бағалы қағаздары Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін қор биржасының ресми тізіміне енгізілген эмитенттер қаржылық есептілік депозитарийіне және шығарылған бағалы қағаздары тізіміне енгізілген қор биржасына интернет-ресурсында орналастыру үшін қаржылық есептілікті және бағалы қағаздар ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын өз қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты халықаралық қаржы ұйымдарының, шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген эмитенттердің бағалы қағаздары сауда жүйелерінде айналыстағы шет мемлекеттің аумағында жұмыс істейтін қор биржаларына көрсетілген ақпараттың ұсынылуына ұқсас көлемде және мерзімде ұсынады.

14. Акционерлік қоғамдар және акционерлік қоғамдар болып табылмайтын эмитенттер қаржылық есептілік депозитарийіне ұсыну үшін корпоративтік оқиғалар туралы, бағалы қағаздар ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын өз қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты, тоқсан сайынғы және жылдық және қаржылық есептілікті, Қағидалардың **11-тармағының 3) тармақшасында** көзделген ақпаратты, сондай-ақ акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы қалыптастырады.

Акционерлік қоғамдар қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында жылдық қаржылық есептіліктің шаблону бөлімінде орналастыру мақсатында жыл қорытындылары бойынша атқарушы органның мүшелеріне сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты жария етеді.

15. Қағидалардың **4** және **6-тармақтарында** көрсетілген, қазақ және орыс тілдерінде, сондай-ақ ақпарат құрастырушының бастамасы бойынша ағылшын тілінде жасалған ақпарат, тоқсан сайынғы қаржылық есептілік және қазақ және (немесе) орыс тілдерінде, сондай-ақ ақпарат құрастырушының бастамасы бойынша ағылшын тілінде жасалған Қағидалардың **11-тармағының 3) тармақшасында** көзделген ақпарат, акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімі мынадай тәртіппен қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйымға ұсынылады:

1) шаблон толтырылады;

2) шаблонды толтыру нәтижесінде электрондық цифрлық қолтаңба қойылған электрондық есеп қалыптастырылады;

3) электрондық есепке қол қойғанға дейін оған:

Қағидалардың **4** және **6-тармақтарында** көрсетілген ақпаратты орналастыру кезінде - PDF электрондық форматында эмитенттің сканирленген өтінімі (бірінші басшы немесе осыған уәкілетті лауазымды тұлға қол қойған не шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген эмитент үшін - осындай іс-әрекеттерге уәкілетті тұлға қол қойған және корпоративтік оқиға немесе бағалы қағаздар ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын өз қызметіндегі өзгеріс бар ақпараттық хабарламаның мәтінін қазақ және орыс тілдерінде бағдарламалық қамтамасыз ету шаблонында теру нәтижесінде басып шығарылған өтінімнің қағаз нұсқасының мөрмен расталған сканирленген көшірмесі);

эмитенттер Акционерлік қоғамдар туралы заңның және Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның талаптарына сәйкес немесе өзінің бастамасы бойынша жария ететін, қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында эмитенттің «электрондық досье» қосымша бетінде орналастырылатын PDF электрондық форматындағы сканирленген құжаттар қоса тіркеледі;

4) электрондық есепті қаржылық есептілік депозитарий құрылымына (эмитентте интернетке шығу болған кезде) немесе қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйымының өңірлік бөлімшесіне (ақпаратты электрондық тасымалдағыштарда) жіберу және енгізу үшін бағдарламалық қамтамасыз етудегі сервис арқылы қаржылық есептілік депозитарийінің серверіне электрондық есеп жіберіледі.

16. Қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйымның электрондық цифрлық қолтаңба қойылған электрондық есепті өңдеу нәтижелері туралы электрондық хабарлама тоқсан сайынғы қаржылық есептілік нысандарымен және Қағидалардың **11-тармағының 3) тармақшасында** көрсетілген ақпаратпен бірге басып шығарылуға және бірінші басшы мен бас бухгалтер қол қоюға тиіс және эмитентте сақталады.

Қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйымның электрондық цифрлық қолтаңба қойылған электрондық есепті өңдеу нәтижелері туралы электрондық хабарлама Қағидалардың **4, 6** және **9-тармақтарында** көрсетілген ақпаратпен бірге басып шығарылуға және бұған уәкілетті лауазымды тұлға қол қоюға тиіс және эмитентте сақталады.

17. Эмитенттің Қағидаларда көрсетілген талаптарды сақтамауы қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйымның электрондық есепті қабылдаудан бас тартуына негіз болып табылады.

18. Эмитент Қағидаларға **1-қосымшаның** 1, 5, 6, 7, 8, 11 және 22-тармақтарына және Қағидаларға **2-қосымшаның** 4, 5, 7 және 9-тармақтарына сәйкес бұдан бұрын болған оқиғалардың салдары болып табылатын оқиғалар туралы ақпаратты ұсыну кезінде қаржылық

есептілік депозитарийінің серверіне жіберілетін электрондық есепте осы оқиға салдары болып табылатын бұдан бұрын жарияланған бастапқы оқиға бойынша қаржылық есептілік депозитарийінің серверіне келіп түскен электрондық есепті өңдеу нәтижелері туралы электрондық хабарламаның нөмірін көрсетеді.

Егер бастапқы оқиға туралы ақпарат оның туындау сәтінде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсына орналастыруға жатпаған болса, осы оқиғаның алдындағы оқиға бойынша қаржылық есептілік депозитарийінің серверіне келіп түскен электрондық есепті өңдеу нәтижелері туралы электрондық хабарламаның нөмірі көрсетіледі.

19. Акционерлік қоғам, бағалы қағаздары акционерлік қоғам болып табылмайтын қор биржасының тізіміне енгізілген эмитент қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында орналастырылуға тиіс жылдық қаржылық есептілікті қаржылық есептілік депозитарийіне «Қаржылық есептілікті депозитарийге беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 14 қазандағы № 1173 [қаулысына](#) сәйкес ұсынады.

Жылдық қаржылық есептілікті орналастыру кезінде PDF электрондық форматындағы аудиторлық есеп (қол қойылған және аудиторлық ұйымының мөрімен (бар болса) расталған қағаз нұсқасының сканирленген көшірмесі) қоса тіркеледі, акционерлік қоғам акционерлердің жалпы жиналысының жылдық қаржылық есептілікті бекіту туралы сканирленген шешімін (акционерлердің жалпы жиналысының хаттамасынан сканирленген үзінді-көшірмені немесе жалғыз акционердің шешімінен үзінді-көшірмені) қосымша қоса тіркейді.

20. Акционерлік қоғамдар мен акционерлік қоғамдар болып табылмайтын эмитенттер қаржылық есептілік депозитарийіне және қор биржасына ұсынатын жылдық және тоқсан сайынғы қаржылық есептіліктерді, Қағидалардың [11-тармағының 3\) тармақшасында](#) көзделген ақпаратты және аудиторлық есептерді қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйым және қор биржасы оларды алған күнінен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде өздерінің интернет-ресурстарына орналастырады.

Акционерлік қоғамдар мен акционерлік қоғамдар болып табылмайтын эмитенттер қаржылық есептілік депозитарийіне және қор биржасына ұсынатын корпоративтік оқиғалар туралы және эмитенттің қызметіндегі өзгерістер туралы ақпаратты қаржылық есептілік депозитарийін жүргізуді жүзеге асыратын ұйым және қор биржасы оларды алған күні өздерінің интернет-ресурстарына орналастырады.

21. Қаржылық есептілік депозитарийінің және қор биржасының интернет-ресурстарында орналастырылатын ақпарат және қаржылық есептілік әрбір эмитент бөлігінде қалыптастырылады.

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидаларына
1-қосымша

Акционерлік қоғамның корпоративтік оқиғалары туралы, бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерін қозғайтын, қаржылық есептілік депозитарийінің және қор биржасының интернет-ресурстарында орналастырылатын акционерлік қоғам қызметіндегі өзгерістер туралы ақпараттың мазмұнына қойылатын талаптар

№	Ақпарат түрі	Ақпарат мазмұны
1	2	3
1.	Ақпаратты акционерлік қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес акционерлерге және инвесторларға жіберетін мәселелердің тізбесі бойынша акционерлердің жалпы жиналысында және директорлар кеңесі қабылданған шешімдер туралы ақпарат	1) директорлар кеңесі өткізілетін күн; 2) директорлар кеңесі отырысының күн тәртібіне енгізілген мәселенің (мәселелердің) мазмұны, ол туралы ақпарат акционерлердің және инвесторларға акционерлік қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес жіберіледі; 3) директорлар кеңесінің осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген мәселелер бойынша қабылдаған шешімі (шешімдері); 4) акционерлік қоғамның шешімі бойынша өзге мәліметтер.
2.	Акционерлік қоғамының акцияларды және басқа бағалы қағаздарды шығаруы туралы ақпарат	1) бағалы қағаздар шығарылымын тіркеуді жүзеге асырған органның атауы, бағалы қағаздар шығарылымын тіркеу күні; 2) шығаруға жарияланған бағалы қағаздардың түрі, саны, бағалы қағаздарға берілген (ұлттық сәйкестендіру нөмірі және (немесе) бағалы қағаздар шет мемлекеттің заңнамасына сәйкес шығарылған жағдайда халықаралық сәйкестендіру коды (ISIN)) сәйкестендіру коды; 3) облигацияларды шығарған жағдайда номиналды құны, айналысқа жіберу мерзімі қосымша көрсетіледі; 4) акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздарының шығарылымы проспектісінің сканерленген көшірмесі;

		<p>5) акционерлік қоғам шет мемлекеттің аумағында эмиссиялық бағалы қағаздарды шығаруға және (немесе) орналастыруға уәкілетті органнан рұқсат алған жағдайда:</p> <p>уәкілетті органның осындай рұқсатының берілген күні және нөмірі;</p> <p>шығарудың негізгі параметрлері: бағалы қағаздың түрі, халықаралық сәйкестендіру коды (ISIN), шығару валютасы және нысаны, шығарудың жалпы көлемі, номиналды құны, айналыс және орналастыру мерзімі; эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша сыйақы туралы мәліметтер (төлемдердің мөлшері және кезеңділігі) өтеу тәртібі және болжалды мерзімі.</p>
3.	Уәкілетті органының акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру қорытындылары туралы есептерді, органының акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын өтеудің қорытындылары туралы есептерді, бекіту туралы ақпарат	<p>1) акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру қорытындылары туралы есепті немесе акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын өтеудің қорытындылары туралы есептерді бекіту күні.</p> <p>2) акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын орналастырудың есепті кезеңі (бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есепті бекіту туралы ақпаратты орналастыру);</p> <p>3) есепті кезеңде орналастырылған (өтелген бағалы қағаздардың саны және түрі).</p>
4.	Уәкілетті орган акционерлік қоғамның бағалы қағаздар шығарылымын жою туралы ақпарат	<p>1) бағалы қағаздар шығарылымын жою күні;</p> <p>2) шығарылымы жойылған бағалы қағаздар ұлттық сәйкестендіру нөмірі;</p> <p>3) акционерлік қоғамның бағалы қағаздары шығарылымын жою үшін негіздемесі.</p>
5.	Акционерлік қоғамы ірі мәмілелерді жасағаны туралы ақпарат	<p>1) мәміле жасалған күні;</p> <p>2) мәміле мәні, мәміле тараптарының атауы;</p> <p>3) акционерлік қоғам органы мәміле жасау туралы шешім қабылдаған күні мәміле мәні болып табылатын мүліктің құны;</p> <p>4) акционерлік қоғам органы мәміле жасау туралы шешім қабылдаған күні;</p> <p>5) ақша және (немесе) алғашқы нарықта шығарылатын (орналастырылатын) бағалы қағаздар мәміле мәні болып</p>

		<p>табылған жағдайларды қоспағанда мәміле мәні болып табылатын мүлікті соңғы бағалау күні;</p> <p>б) мәміле мәні болып табылатын мүлік құнының акционерлік қоғам органы мәміле жасау туралы шешім қабылдаған күні осы акционерлік қоғам органының активтерінің жалпы құнына пайыздық арақатысы.</p> <p>Егер шарт акционерлік қоғам ірі мәміле жасау шартында банктік құпия, сақтандыру құпиясын, бағалы қағаздар нарығындағы коммерциялық құпияны және Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын өзге құпияны құрайтын ақпарат болса, акционерлік қоғам ірі мәміле жасау туралы ақпаратты орналастырғанда тек шарттың күні және нөмірі (бар болса), сондай-ақ акционерлік қоғамның шешімі бойынша ақпарат жарияланады.</p> <p>Егер акционерлік қоғамның жасалған мәміле бір мезгілде ірі мәміле болса және жасалуында қоғамның мүдделілігі бар болса мұндай мәміле туралы ақпарат осы қосымшаның 5-тармағына сәйкес бұл туралы көрсетумен орналастырылады.</p>
6.	<p>Акционерлік қоғамның ірі мәмілелерді және (немесе) қоғамның оларды жасауға мүдделілігі бар мәмілелерді жасағаны туралы ақпарат</p>	<p>1) мәміле жасалған күн;</p> <p>2) мәміле мәні, мәміле тараптарының атауы;</p> <p>3) акционерлік қоғам органының мәміле жасау туралы шешімді қабылдау күні;</p> <p>Акционерлік қоғамның оларды жасауға мүдделілігі бар мәмілелерді жасау туралы шартта банк құпиясын, сақтандыру құпиясын, бағалы қағаздар нарығында коммерциялық құпияны және Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын акционерлік қоғамның ірі мәмілелерді және (немесе) қоғамның оларды жасауға мүдделілігі бар мәмілелерді жасау туралы ақпаратты орналастырған кезде шарттың күні және нөмірі (бар болса), сондай-ақ акционерлік қоғамның шешімі бойынша өзге де ақпарат жарияланады.</p> <p>Бір жұмыс күні ішінде олардың жасалуында акционерлік қоғамның мүдделілігі бар бірнеше мәміле жасау кезінде, осындай мәмілелер бойынша</p>

		<p>ақпаратты акционерлік қоғам осындай бірнеше мәміле бойынша ақпараты бар бір өтінімді ұсыну арқылы ақпаратты ұсыну рұқсат етіледі.</p>
7.	<p>Акционерлік қоғамның мүлкін осы акционерлік қоғам активтерінің бес және одан да артық пайызын құрайтын сомаға кепілге (қайта кепілге) беру туралы ақпарат</p>	<p>1) акционерлік қоғамның органы акционерлік қоғамның мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) туралы шешімді қабылдаған күн;</p> <p>2) акционерлік қоғамның мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) тағайындалған күні, атап айтқанда: Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес кепілі тіркелуі тиіс мүлік - кепілге беру (қайта кепілге беру) шартын тіркеу күні; Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес кепілі тіркелмеуі тиіс мүлік - кепіл ұстаушыға осы мүлікті беру кезінен, ал егер берілмейтін болса кепілге беру (қайта кепілге беру) шартын жасау сәтінен бастап;</p> <p>3) акционерлік қоғамның кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлкінің құны;</p> <p>4) акционерлік қоғамның кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлкін соңғы бағалау күні егер мұндай бағалауды жүргізу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілсе);</p> <p>5) акционерлік қоғамның органы акционерлік қоғамның мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) туралы шешімді қабылдау күнінде кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлік құнының осы акционерлік қоғам активтерінің жалпы құнына пайыздық арақатынасы.</p>
8.	<p>Акционерлік қоғамның меншікті капиталы мөлшерінің жиырма бес және одан да артық пайызын құрайтын мөлшердегі қарызды акционерлік қоғамның алуы туралы ақпарат</p>	<p>1) акционерлік қоғам органының қарызды алу туралы шешімді қабылдаған күні;</p> <p>2) акционерлік қоғамның қарызды алу күні туралы шарттың жасалған күні;</p> <p>3) акционерлік қоғам алған қарыздың шартта белгіленген жалпы мөлшері;</p> <p>4) акционерлік қоғамның қарызды алу күні және шартта белгіленген сома мөлшерінде қарыз алудың мөлшері;</p> <p>5) акционерлік қоғам қарызды алу мақсаты;</p>

		<p>б) акционерлік қоғам алған қарыздың мөлшеріне акционерлік қоғам органының қарызды алу туралы шешімді қабылдаған күні акционерлік қоғамның меншікті капиталының мөлшеріне пайыздық арақатынасы;</p> <p>Акционерлік қоғам екінші деңгейдегі банкпен қарыз алушының өзіне кредит алу уақытын белгілеуге мүмкіндік беретін талаптармен қарыз алушыны кредиттейтін банк міндеттемелерін көздейтін банктік қарыз шартын жасаған кезде осы шартпен белгіленген сома және уақыт шегінде акционерлік қоғам осы шартқа сәйкес ашылған кредиттік желі шеңберінде әрбір қарыз алу кезінде осы тармаққа сәйкес ақпаратты орналастырады.</p> <p>Акционерлік қоғамның қарызды алу бойынша жасалған мәмілесі бір мезгілде ірі мәміле және (немесе) оны жасау кезінде акционерлік қоғам мүдделілігі бар мәміле болып табылса, мұндай мәміле туралы ақпарат бұл туралы көрсетумен осы қосымшаның 8-тармағына сәйкес ғана орналастырылады.</p>
9.	<p>Акционерлік қоғамның қызметтің қандай да бір түрлерін жүзеге асыруға, қоғамның қызметтің қандай да бір түрін (іс-әрекеттерді) жүзеге асыруға бұрын алған лицензиясының қолданылуын тоқтата тұру немесе тоқтату туралы ақпарат</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) рұқсат берген, рұқсаттың қолданылуын тоқтата тұру, тоқтату туралы шешім қабылдаған рұқсат беру органының атауы; 2) рұқсат берілген күні, нөмірі, рұқсаттың қолданылу мерзімі; 3) жүзеге асыру үшін рұқсаттың болуы талап етілетін қызмет түрінің (іс-әрекеттің) атауы; 4) рұқсат беру органның рұқсаттың қолданылуын тоқтата тұру (тоқтата тұру мерзімі), қолданылуын жаңарту күні туралы шешімді қабылдаған күні; 5) рұқсатты тоқтата тұруға (жаңартуға) негіздеме; 6) жүзеге асырылуына рұқсаты тоқтата тұрған (жаңартылған) қызмет түрінің атауы; 7) рұқсат беру органының рұқсаттың қолданысын тоқтата тұру туралы шешімді қабылдаған күні; 8) рұқсаттың қолданылуын тоқтатуға негіздеме; 9) жүзеге асырылуына рұқсаты

		тоқтатылған қызмет (әрекет) түрінің атауы.
10.	Акционерлік қоғамның заңды тұлғаны құруға қатысуы туралы ақпарат	1) акционерлік қоғамның заңды тұлғаны құру (акционерлік қоғамның мекемеге қатысуы туралы) туралы шешім қабылдаған күн, шешім қабылдаған акционерлік қоғам органының атауы; 2) құрылатын заңды тұлғаның толық атауы, орналасқан жері.
11.	Акционерлік қоғамның мүлкіне тыйым салу туралы ақпарат	1) акционерлік қоғамның мүлкіне тыйым салу туралы шешімнің күні, нөмірі, қоғамның мүлкіне тыйым салу туралы шешім қабылдаған мемлекеттік органның атауы, тыйым салудың негіздемесі; 2) акционерлік қоғамның тыйым салынған мүлкінің атауы және оның қоғам активтерінің жалпы құнына пайыздық арақатынасы; Банктердегі, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардағы борышкердің ақшасына тыйым салынған жағдайда - тыйым салынған ақша сомасын көрсету. Бағалы қағаздарға тыйым салынған жағдайда - тыйым салынған бағалы қағаздардың жалпы саны, олардың түрлері, сәйкестендіру нөмірі, осы бағалы қағаздардың эмитенті туралы мәліметтер; 3) тыйым салуды алған жағдайда - акционерлік қоғамның мүлкіне тыйым салуды алу туралы шешім қабылдаған мемлекеттік орган шешімінің күні, нөмірі.
12.	Баланстық құны қоғам активтерінің жалпы мөлшерінің он және одан астам пайызын құрайтын нәтижесінде акционерлік қоғамның мүлкі жойылған төтенше сипаттағы жағдайлардың басталуы туралы ақпарат	1) акционерлік қоғамның мүлкі жойылуын туындатқан төтенше сипаттағы жағдайлардың басталған күні; 2) акционерлік қоғамның төтенше сипаттағы жағдайлардың басталуына байланысты жойылған мүлкінің атауы; 3) акционерлік қоғамның төтенше сипаттағы жағдайлардың басталуына байланысты жойылған мүлкінің баланстық құны.
13.	Акционерлік қоғамды және оның лауазымды тұлғаларын әкімшілік жауапкершілікке тарту туралы ақпарат	1) әкімшілік жауапкершілікке тарту туралы шешім шығарған мемлекеттік органның атауы; 2) мемлекеттік органның әкімшілік жауапкершілікке тарту туралы шешім шығарған күні, нөмірі (бар болса); 3) әкімшілік жауапқа тартылған

		<p>акционерлік қоғам және (оның) лауазымды адамы Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің бабының реттік нөмірі;</p> <p>4) қоғамның лауазымды адамын әкімшілік жауапқа тартылған жағдайда, осы лауазымды адамның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), сондай-ақ лауазымы қосымша көрсетілуі тиіс.</p>
14.	Сотта корпоративтік дау бойынша іс қозғалуы туралы ақпарат	<p>1) корпоративтік дау бойынша талапкердің, жауапкер туралы мәліметтер (жеке тұлға үшін) тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), толық атауы, орналасқан жері (заңды тұлға үшін);</p> <p>2) талап арыз берген күн, шағым талаптардың қысқаша мазмұны;</p> <p>3) корпоративтік дау бойынша талап арыз қаралатын соттың атауы.</p>
15.	Акционерлік қоғамды, оның еншілес ұйымдарын және тәуелді акционерлік қоғамдарын мәжбүрлеп қайта құру туралы шешім жөніндегі ақпарат	<p>1) акционерлік қоғамды, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамын мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылданған күні;</p> <p>2) акционерлік қоғамды, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамын мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдаған мемлекеттік органның атауы;</p> <p>3) акционерлік қоғамды, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамды мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдау негіздемесі;</p> <p>4) қайта ұйымдастырылатын акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамының орналасқан жері және атауы;</p> <p>5) акционерлік қоғамды, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамның нысаны және талаптары;</p> <p>6) акционерлік қоғамды, акционерлік қоғамның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамын мәжбүрлеп қайта ұйымдастырудың өзге талаптары.</p>
16.	Акционерлік қоғам органы құрамының өзгеруі туралы ақпарат	1) сайлау (тағайындау) туралы шешім қабылдаған акционерлік қоғам органы

		<p>атауын көрсетумен акционерлік қоғам органы құрамының өзгеруі туралы шешім қабылдаған күн;</p> <p>2) құрамы сайланған (тағайындалған) не өзгерген акционерлік қоғам органының атауы;</p> <p>3) акционерлік қоғамның органы құрамына өзгерістердің мәні: құрамынан алынған тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), орган құрамына сайланған (тағайындалған) алынған тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса);</p> <p>4) акционерлік қоғам органының құрамына кіретін әрбір адамның тегін, атын, әкесінің атын (ол бар болса) көрсетумен акционерлік қоғам органына енгізілген өзгерістер ескерілген құрамы;</p> <p>5) акционерлік қоғамның директорлар кеңесі сайланған (тағайындалған) мүшесіне тиесілі дауыс беруші акциялардың акционерлік қоғамның дауыс беруші акцияларының жалпы санына пайыздық арақатысы;</p> <p>6) еншілес ұйымдардағы акционерлік қоғамның директорлар кеңесі сайланған (тағайындалған) мүшесіне тиесілі акциялардың (жарғылық капиталына қатысу үлесі) осы ұйымдардың орналастырылған акцияларының (жарғылық капиталына қатысу үлесі) жалпы санына пайыздық арақатысы.</p>
17.	Акционерлік қоғамның дауыс беруші акцияларының он және одан артық пайызына ие акционерлерінің құрамын өзгерту туралы ақпарат	<p>1) акционерлік қоғамның дауыс беруші акцияларының он және одан артық пайызына ие акционерлерінің құрамын өзгерту күні (бағалы қағаздарды ұстаушыларды тізілімі жүйесінде немесе номиналды ұстаушыларды есепке алу жүйесінде өзгерістерді тіркеу күні);</p> <p>2) акционерлік қоғамның акционерлері құрамындағы өзгерістердің мәні: жеке тұлғаға қатысты - акционерлердің құрамына енгізілген не акционерлердің құрамынан шығарылған тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса): заңды тұлғаға қатысты - акционерлердің құрамына енгізілген не акционерлердің құрамынан шығарылған заңды тұлғаның толық атауы және орналасқан жері.</p>
18.	Акционерлік қоғамды, оның еншілес ұйымдарын және тәуелді акционерлік	1) акционерлік қоғамды ерікті қайта ұйымдастырған немесе ерікті таратқан

	<p>қоғамдарды ерікті қайта ұйымдастыру немесе ерікті тарату туралы ақпарат</p>	<p>жағдайда - акционерлік қоғам органының акционерлік қоғамды ерікті тарату немесе ерікті қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдаған күні, шешім қабылдаған органның атауын көрсетумен;</p> <p>2) акционерлік қоғамның еншілес ұйымын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамды ерікті қайта ұйымдастырған немесе ерікті таратқан жағдай - ұйымдастыру органының (акционерлік қоғамның) ерікті тарату немесе ерікті қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдаған күні, шешім қабылдаған органның атауын көрсетумен, сондай-ақ қайта ұйымдастырылған немесе ерікті таратылған заңды тұлғаның орналасқан жері, атауы;</p> <p>3) акционерлік қоғамды оның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамды қайта ұйымдастыру нысандары және талаптары;</p> <p>4) акционерлік қоғамды оның еншілес ұйымдарын және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамды қайта ұйымдастыру немесе таратудың өзге талаптары.</p>
<p>19.</p>	<p>Акционерлік қоғамды, оның еншілес ұйымдарын және тәуелді акционерлік қоғамдарды мәжбүрлеп тарату туралы ақпарат</p>	<p>1) акционерлік қоғамды, оның еншілес ұйымдарын және тәуелді акционерлік қоғамдарды мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылдаған мемлекеттік органның атауы, осындай шешім қабылдаған күн және негіздеме;</p> <p>2) таратылатын акционерлік қоғамның еншілес ұйымын және тәуелді акционерлік қоғамдардың орналасқан жері;</p> <p>3) акционерлік қоғамды, оның еншілес ұйымдарын және тәуелді акционерлік қоғамдарды таратудың өзге талаптары.</p>
<p>20.</p>	<p>Акционерлік қоғамның акционерлерінің жалпы жиналысымен қабылдаған шешімдері туралы ақпарат</p>	<p>1) акционерлік қоғамның акционерлерінің жалпы жиналысын өткізу күні, уақыты және орны;</p> <p>2) акционерлік қоғамның акционерлерінің жалпы жиналысының күн тәртібіне енгізілген мәселелер;</p> <p>3) акционерлік қоғамның акционерлерінің жалпы жиналысы қабылдаған шешімдер, дауыс берудің (нәтижелердің) қорытындысын</p>

		көрсетумен; 4) акционерлік қоғамның шешімі бойынша өзге мәліметтер.
21.	Акционерлік қоғамның әрбір осындай ұйымдағы акцияларының (үлестерінің, пайларының) он және одан артық пайыздарына ие болатын ұйымның тізіміндегі өзгерту туралы ақпарат	1) акцияларының он және одан артық пайыздарына (үлестерін, пайларын) ие болатын ұйымның толық атауы; 2) осы ұйымның акциялары санының (үлестерінің, пайларының) акционерлік қоғамның әрбір осындай ұйымдағы акцияларының (үлестерінің, пайларының) он және одан артық пайыздарына ие болатын ұйымның тізімі өзгертілген күннен кейінгі күні ұйымның орналастырылған акцияларының (үлестерінің, пайларының) жалпы санына пайыздық арақатысты.
22.	Акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздары шығарылымы проспектісіндегі өзгерістер туралы ақпарат	1) акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздары шығарылымы проспектісіне өзгерістерді уәкілетті органның мемлекеттік тіркеу күні (егер эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне осы өзгерістер және толықтырулар уәкілетті орган тіркелуге тиіс болғанда); 2) акционерлік қоғамның эмиссиялық бағалы қағаздары шығарылымы проспектісіндегі өзгерістердің сканерленген көшірмесі.
23.	Акционерлік қоғамның мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісімен көзделген талаптарды сақтамау, осы акционерлік қоғам жіберген дефолт фактілері туралы ақпарат	1) акционерлік қоғамның мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісімен көзделген талаптарды сақтамау туралы ақпарат; 2) орындалмаған міндеттемелердің көлемі, орындалмаған міндеттемелердің себебі.
24.	Акционерлік қоғамның жарғысына, сондай-ақ акционерлік қоғамның бағалы қағаздары шығарылымының проспектісіне сәйкес акционерлік қоғамның акционерлерінің және инвесторлардың мүддесіне қатысты өзге жағдайлары туралы ақпарат	Акционерлік қоғамның жарғысына, сондай-ақ акционерлік қоғамның бағалы қағаздары шығарылымының проспектісіне сәйкес акционерлік қоғамның акционерлерінің және инвесторлардың мүддесіне қатысты өзге де мәліметтер.

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның

**Қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында орналастырылатын
бағалы қағаздарды ұстаушылардың мүдделерсін қозғайтын эмитенттің (акционерлік
қоғам болып табылмайтын) қызметіндегі өзгерістер туралы ақпараттың мазмұнына
қойылатын
талаптар**

№	Ақпарат түрі	Ақпарат мазмұны
1	2	3
1.	Эмитент органдарының құрамын өзгерту туралы ақпарат	1) сайлау (тағайындау) туралы шешімді қабылдаған күн не шешім қабылдаған эмитент органының атауын көрсете отырып эмитент органының құрамын өзгерту; 2) құрамы өзгертілген эмитент органының атауы; 3) эмитент органының құрамындағы өзгерістердің мәні: орган құрамынан шығарылған тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (ол бар болса), орган құрамына сайланған (тағайындалған) тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (ол бар болса); 4) эмитент органының құрамына кіретін әрбір адамның тегін, атын, әкесінің атын (ол бар болса) көрсетумен эмитент органына енгізілген өзгерістерді ескерумен оның құрамы; 5) эмитент органының сайланған (тағайындалған) мүшесіне тиесілі жарғылық капиталына қатысу үлестерінің эмитенттің орналастырылған жарғылық капиталына қатысу үлестерінің жалпы санына пайыздық арақатысы; 6) еншілес ұйымдардағы эмитент органының сайланған (тағайындалған) мүшесіне тиесілі акциялардың (жарғылық капиталына қатысу үлестерінің) осы ұйымдардың орналастырылған акцияларының (жарғылық капиталына қатысу үлестерінің) жалпы санына пайыздық арақатысы.
2.	Эмитент үлестерінің он және одан да артық пайызын иеленетін қатысушылары құрамын өзгерту туралы ақпарат	1) эмитенттің үлестерінің он және одан да артық пайызын иеленетін қатысушылар құрамын өзгерткен күн (бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілім жүйесінде немесе номиналды ұстаушыларды есепке алу жүйесінде өзгерістерді тіркеу күні); 2) эмитент қатысушыларының құрамын

		<p>өзгертудің мәні: жеке тұлға үшін - қатысушылардың құрамына енгізілген не қатысушылардың құрамынан шығарылған тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (ол бар болса): заңды тұлға үшін - қатысушылардың құрамына енгізілген не қатысушылардың құрамынан шығарылған заңды тұлғаның толық атауы және орналасқан жері.</p>
3.	Эмитенттің оның еншілес ұйымдарының және тәуелді акционерлік қоғамдарының қайта ұйымдастырылуы немесе таратылуы туралы ақпарат	<p>1) эмитент, оның еншілес ұйымдары және (немесе) тәуелді акционерлік қоғамы мәжбүрлеп қайта ұйымдастырылған немесе таратылған жағдайда - осындай қайта ұйымдастыру, тарату туралы шешім қабылдаған мемлекеттік органның атауы, қайта ұйымдастырылатын немесе таратылатын заңды тұлғаның орналасқан жерін, атауын көрсетіледі, және осы заңды тұлғаны тарату және, қайта ұйымдастырудың өзге талаптары; 2) эмитент, оның еншілес ұйымдары және (немесе) тәуелді акционерлік қоғам ерікті түрде қайта ұйымдастырылған, таратылған жағдайда - осындай ұйымдастыру, тарату туралы шешім қабылданған күн, қайта ұйымдастырылатын немесе таратылатын заңды тұлғаның орналасқан жері және атауы мен заңды тұлғаны ұйымдастыру немесе таратудың өзге талаптары көрсетіледі.</p>
4.	Эмитенттің мүлкіне тыйым салу туралы ақпарат	<p>1) тыйым салу туралы шешім қабылданған күн, нөмірі, эмитенттің мүлкіне тыйым салу туралы шешім қабылданған мемлекеттік органның атауы, тыйым салудың негіздемесі; 2) эмитенттің мүлкіне тыйым салу күні тыйым салынған мүліктің атауы және оның қоғам активтерінің жалпы құнына пайыздық арақатынасы. Банктердегі, банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардағы борышкердің ақшасына тыйым салған жағдайда - тыйым салынған ақша сомасын көрсету. Бағалы қағаздарға тыйым салынған жағдайда - тыйым салынған бағалы қағаздардың жалпы саны, олардың түрлері, сәйкестендіру нөмірі, осы бағалы қағаздардың эмитенті туралы деректер; 3) тыйым салудан босатқан жағдайда - эмитенттің мүлкін тыйым салудан босату туралы шешім қабылдаған мемлекеттік органның шешім қабылдаған күні, нөмірі.</p>

5.	Осы эмитент активтерінің он және одан да артық пайыздарын құрайтын сомадағы эмитент мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) жөніндегі ақпарат	<p>1) эмитент органының эмитенттің мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) туралы шешім қабылдаған күні;</p> <p>2) акционерлік қоғамның мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) тағайындалған күні, атап айтқанда: Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес кепілі тіркелуі тиіс мүлік - кепілге беру (қайта кепілге беру) шартын тіркеу күні; Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес кепілі тіркелмеуі тиіс мүлік - кепіл ұстаушыға осы мүлікті беру кезінен, ал егер берілмейтін болса кепілге беру (қайта кепілге беру) шартын жасау сәтінен бастап;</p> <p>3) эмитент кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлкінің құны;</p> <p>4) эмитенттің кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлкін соңғы бағалау күні егер мұндай бағалауды жүргізу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілсе);</p> <p>5) эмитенттің органы акционерлік қоғамның мүлкін кепілге беру (қайта кепілге беру) туралы шешімді қабылдау күнінде кепілге берілетін (қайта кепілге берілетін) мүлік құнының осы акционерлік қоғам активтерінің жалпы құнына пайыздық арақатынасы.</p>
6.	Эмитенттің лицензияны алуы, оның қолданысын тоқтата тұру немесе айыру туралы ақпарат	<p>1) рұқсатты берген, рұқсаттың қолданылуын тоқтата тұру, тоқтату туралы шешім қабылдаған рұқсат беру органының атауы;</p> <p>2) рұқсат берілген күні, нөмірі, рұқсаттың қолданылу мерзімі;</p> <p>3) рұқсатқа сәйкес жүзеге асырылатын қызмет түрінің (іс-әрекеттің) атауы;</p> <p>4) рұқсат беру органның рұқсаттың қолданылуын тоқтата тұру (тоқтата тұру мерзімі), қолданылуын жаңарту күні туралы шешімді қабылдаған күні;</p> <p>5) рұқсатты тоқтата тұруға (жаңартуға) негіздеме;</p> <p>6) жүзеге асырылуына рұқсаты тоқтата тұрған (жаңартылған) қызмет түрінің атауы;</p> <p>7) рұқсат беру органының рұқсаттың қолданысын тоқтата тұру туралы шешімді қабылдаған күні;</p> <p>8) рұқсаттың қолданылуын тоқтатуға негіздеме;</p> <p>9) жүзеге асырылуына рұқсаты тоқтатылған қызмет (әрекет) түрінің атауы.</p>

7.	Эмитент қатысушыларының жалпы жиналысының шешімдері туралы ақпарат	<p>1) эмитент қатысушыларының жалпы жиналысын өткізу күні, уақыты және орны;</p> <p>2) эмитент қатысушыларының жалпы жиналысының күн тәртібіне енгізілген мәселелер;</p> <p>3) эмитент қатысушыларының жалпы жиналысы дауыс берудің қорытындыларын (нәтижелерін) көрсетумен қабылданған шешімдері;</p> <p>4) эмитент шешімі бойынша өзге мәліметтер.</p>
8.	Эмитент әрбір осындай ұйым акцияларының он және одан астам пайызына ие (үлесі, пайлары) болатын ұйымдардың тізіміне өзгерту туралы ақпарат	<p>1) акцияларының он және одан астам пайызына ие (үлесі, пайлары) болатын ұйымның толық атауы;</p> <p>2) эмитент ұйым акцияларының он және одан астам пайызына ие (үлесі, пайлары) ұйымның тізімін өзгерту күнінен кейінгі күні ұйымның орналастырылған акцияларының жалпы санына (үлесі, пайлары) осы ұйымның акцияларының (үлесі, пайлары) санына пайыздық арақатынасы.</p>
9.	Эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіндегі өзгертулер туралы ақпарат	<p>1) уәкілетті органның эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді мемлекеттік тіркеу күні; (егер эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне осы өзгерістер және толықтырулар уәкілетті орган тіркелуге тиіс болғанда);</p> <p>2) өзгерістер енгізілген эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісінің тармақтарының (бөлімдерінің) реттік нөмірлері, енгізілген өзгерістердің мазмұны (мәні).</p>
10.	Эмитенттің мемлекеттік емес облигациялар шығарылу проспектісімен көзделген талаптарды орындамауы, осы эмитент жіберген дефолт фактілері туралы ақпарат	<p>1) эмитенттің мемлекеттік емес облигациялар шығарылу проспектісімен көзделген талаптарды орындамауы туралы ақпарат көрсетіледі;</p> <p>2) орындалмаған міндеттемелердің көлемі;</p> <p>3) міндеттемелерді орындамау себебі.</p>

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру [қағидаларына](#)
3-қосымша

Акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімі

Есепті кезең: _____ ж. _____.

Индекс: үлестес тұлғалар тізімі

Ақпарат ұсыну кезеңділігі: тоқсан сайын

Нысанды ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті жылдың 31 қаңтарынан, 30 сәуірінен, 31 шілдесінен және 31 қазанынан кешіктірмей.

« _____ » акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімі (акционерлік қоғамның атауы)					
Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімінің деректеріне сәйкес жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу және (немесе) жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы куәлікті ауыстыру күні мен нөмірі			Үлестес тұлғалардың тізімі ұсынылатын күн		
Жеке тұлғалар					
№	Тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)	Туған күні, ЖСН	Үлестестілігін тану негіздері	Үлестестілігінің туындау күні	Ескерту
1	2	3	4	5	6
Заңды тұлғалар					
№	Заңды тұлғаның толық атауы	Заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелу күні мен нөмірі, бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН), заңды тұлғаның почталық мекен-жайы және нақты орналасқан жері	Үлестестілігін тану негіздері	Үлестестілігінің туындау күні	Ескерту
1	2	3	4	5	6

**Қаржылық есептілікті депозитарийінің интернет-ресурсында орналастыруға арналған
«Акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімі» нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме (бұдан әрі - Түсіндірме) «Акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларының тізімі» нысанын (бұдан әрі - Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысанды акционерлік қоғам есепті жылдың 1 қаңтарындағы, 1 сәуіріндегі, 1 шілдесіндегі және 1 қазанындағы жағдай бойынша тоқсан сайын жасайды.

2. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

3. 3-бағанда акционерлік қоғамның жеке тұлғалар болып табылатын үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді көрсету үшін туған күні - кк.аа.жж (күні/айы/жылы) форматында жеке жолдарға бөлусіз жеке сәйкестендіру нөмірімен бір бағанда көрсетіледі.

4. 3-бағанда акционерлік қоғамның заңды тұлғалар болып табылатын үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді көрсету үшін заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелу күні мен нөмірі, бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН), заңды тұлғаның почталық мекен-жайы және нақты орналасқан жері жеке жолдарға бөлместен бір бағанда көрсетіледі.

5. 4-бағанда «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасы Заңының **64-бабының 1 және 1-1-тармақтарының** тиісті тармақшасына немесе 1995 жылғы 31 тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының **2-1-бабына** екінші деңгейдегі банктер үшін сілтеме жасау қажет.

6. 5-бағанда үлестестілігінің туындау күні - кк.аа.жж (күні/айы/жылы) форматында көрсетіледі.

7. 3 және 5-бағандарда күндер толығымен цифрлармен толтырылады және акционерлік қоғамның жарғысында белгіленген тәртіппен акционерлер және акционерлік қоғамның лауазымды тұлғалары ұсынған ақпарат негізінде белгіленеді.

8. Жеке тұлға болып табылатын акционерлік қоғамның үлестес тұлғасының ЖСН, қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында ашық қол жеткізу арқылы жарияланады.

Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру **қағидаларына**
4-қосымша

Халықаралық қаржы ұйымдарының тізбесі

- 1) Азия даму банкі;
- 2) Америкааралық даму банкі;
- 3) Африка даму банкі;
- 4) Еуразиялық даму банкі;
- 5) Еуропа инвестициялық банкі;
- 6) Еуропа қайта құру және даму банкі;
- 8) Ислам даму банкі;
- 9) Скандинавия инвестициялық банкі;
- 10) Халықаралық есеп айырысу банкі;

- 11) Халықаралық қайта құру және даму банкі;
- 12) Халықаралық қаржы корпорациясы.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 27

**Номиналды ұстаушылардың электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну
қағидаларын бекіту туралы**

«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Номиналды ұстаушылардың электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) бекітілсін.

2. Бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау департаменті (Хаджиева М.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы 2016 жылғы 1 сәуірден бастап қолданысқа енгізіледі және ресми **жариялануға** тиіс.

**Номиналды ұстаушылардың электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну
қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Номиналды ұстаушылардың электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және бағалы қағаздарды номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығына ие брокерлердің және (немесе) дилерлердің (бұдан әрі – брокер) электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну тәртібі мен талаптарын айқындайды және электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынатын брокерлерге қолданылады.

Кастодиандық қызметті жүзеге асыратын банктер және орталық депозитарий Қазақстан Республикасының банктік қызмет туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында, сондай-ақ олардың ішкі құжаттарында айқындалған тәртіппен және талаптарда электрондық көрсетілетін қызметтерді көрсетеді.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ақпараттық операция – номиналды ұстауды есепке алу жүйесіндегі операция, мыналар бойынша:

клиенттің жеке шотынан үзінді-көшірме беру;

жүргізілген операциялар туралы есеп беру;

клиенттің сұратуы бойынша басқа есептер дайындау және беру;

2) аутентификация – брокер белгілеген қауіпсіздік рәсімін пайдалану жолымен клиенттің жеке басын, электрондық құжат жасаудың түпнұсқалылығын және дұрыстығын растау;

3) брокердің сауда платформасы – қор биржасының сауда жүйесінде және (немесе) халықаралық бағалы қағаздар нарығында қаржы құралдарымен операциялар, клиенттің бағалы қағаздарының портфелі туралы ақпаратты және өзге ақпарат алуды, сондай-ақ клиентке электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынуды қамтамасыз ететін ақпараттық жүйелерін қоса алғанда, брокердің бағдарламалық және техникалық құралдарының жиынтығы;

4) брокердің ішкі қағидалары – брокердің электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну ерекшеліктері белгіленетін, брокердің электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну тәртібі мен талаптары, қауіпсіздік рәсімдерінің сипаттамасы, ұйымдастыру шаралары және брокердің электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну кезінде ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдар қамтылатын брокердің қағидалары;

5) бір реттік (біржолғы) код – клиенттің сұратуы бойынша бағдарламалық-аппараттық құралдар арқылы жасалатын және клиентке брокердің электрондық көрсетілетін қызметтеріне қолжетімділікті ұсыну кезінде біржолғы пайдалануға арналған электрондық цифрлық символдардың бірегей жүйелілігі;

6) жеке кабинет – ол арқылы клиент брокерге электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынуға тапсырма жіберетін, электрондық көрсетілетін қызметтерді алатын брокердің сауда платформасындағы интерактивті сервис;

7) жеке шот бойынша операция – номиналды ұстауды есепке алу жүйесіндегі операция, мыналар бойынша:

жеке тұлғаға жеке шот ашу;

клиент туралы мәліметтерді (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері бойынша талап ету құқығын) өзгерту;

клиенттің шоттарынан (шоттарына) бағалы қағаздарды есептен шығару (есепке алу);

клиенттің жеке шоттарынан (шоттарына) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері бойынша талап ету құқығын есептен шығару (есепке алу);

бағалы қағаздарға (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері бойынша талап ету құқығына) ауыртпалық салу және ауыртпалықты алу;

сенімгерлік басқарушы туралы жазбаларды енгізу және сенімгерлік басқарушы туралы жазбаларды жою;

8) клиент – брокермен электрондық көрсетілетін қызметтердің талаптары мен тәртібін қамтитын брокерлік қызмет ұсыну туралы шартты жасаған жеке немесе заңды тұлға;

9) клиентті динамикалық сәйкестендіру – бір реттік (бір жолғы) немесе көп реттік кодты пайдалану арқылы оның электрондық көрсетілетін қызметтерді алу құқығын бірыңғай растау мақсатында клиенттің жеке басын растауды белгілейтін рәсім;

10) клиенттің тапсырмасы – электрондық құжат нысанында немесе өзге электрондық цифрлық нысанда жасалған, клиентті динамикалық сәйкестендіру арқылы куәландырылған клиенттің брокерге электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынуға нұсқаулығы;

11) көп реттік код – клиенттің сұратуы бойынша бағдарламалық-аппараттық құралдар арқылы жасалатын және клиентке брокердің электрондық көрсетілетін қызметтеріне қолжетімділікті ұсыну кезінде белгілі бір уақыт кезеңі ішінде көп реттік пайдалануға арналған электрондық цифрлық символдардың бірегей жүйелілігі;

12) қауіпсіздік рәсімі – клиенттің электрондық көрсетілетін қызметтерді алу құқығын белгілеу және клиенттің берілетін және алынатын тапсырмаларының мазмұнындағы қателерді және (немесе) өзгерістерді анықтау мақсатында клиенттің тапсырмаларын жасау, беру және алу кезінде клиентті сәйкестендіруге арналған ұйымдастыру шараларының және бағдарламалық-техникалық ақпарат қорғау құралдарының кешені;

13) қор биржасының сауда жүйесі – осы қор биржасының мүшелері арасында эмиссиялық бағалы қағаздармен және өзге қаржы құралдарымен оларды пайдалана отырып мәмілелер жасалатын, қор биржасының материалдық-техникалық құралдарының, ішкі құжаттарының және өзге қажетті активтер мен рәсімдердің кешені;

14) сауда операциясы – брокер клиенттің тапсырмасына сәйкес мыналар бойынша жүзеге асыратын операция:

қор биржасының сауда жүйесінде және (немесе) халықаралық бағалы қағаздар нарығында брокердің сауда платформасы арқылы жүзеге асырылатын қаржы құралдарын сатып алу немесе сату;

клиенттің шотынан (шотына) ақшаны есептен шығару (есепке алу);

15) шарт – жеке немесе заңды тұлғаның брокермен жасаған электрондық **көрсетілетін** қызметтерді талаптары мен тәртібін қамтитын брокерлік қызмет ұсыну туралы шарт;

16) **электрондық көрсетілетін** қызметтер – брокер сауда операцияларын, жеке шот бойынша операцияларды және (немесе) ақпараттық операцияларды жүзеге асыру бойынша клиентке брокердің сауда платформасы арқылы ұсынатын қызметтер, сондай-ақ брокер Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына және брокердің ішкі қағидаларына сәйкес ұсынатын өзге де қызметтер.

2. Брокерлердің клиенттерге электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну талаптары

3. Брокер Қағидалардың талаптарын орындаған кезде және электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну мүмкіндігі электрондық қызметтерді көрсету талаптары және тәртібінен тұратын клиенттің брокермен жасаған брокерлік қызмет көрсету туралы шартта (бұдан әрі – шарт) көзделген жағдайда электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынады.

4. Брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді клиентке Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығында және (немесе) халықаралық бағалы қағаздар нарығында мәмілелер жасауға арналған қор биржасының сауда жүйесімен және (немесе) өзге де сауда (ақпараттық) жүйесімен интеграцияланған брокердің сауда платформасындағы клиенттің жеке кабинеті арқылы ұсынады.

5. Клиент жеке кабинетке кіру үшін электрондық цифрлық қолтаңбаны не брокердің ішкі қағидаларында және (немесе) шартта көзделген өзге де аутентификация құралдарын пайдаланады.

6. Брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін арнайы қосымшаларды (бағдарламаларды) пайдалана отырып, дербес және планшеттік компьютерлер, мобильді телефондар арқылы байланыс арналары бойынша қашықтықтан ұсынады.

7. Брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді клиентке ұсынған кезде Қағидалардың 8-тармағында көрсетілген операцияларды, сондай-ақ ақпараттық операцияларды қоспағанда, сауда операцияларын, жеке шот бойынша операцияларды жүзеге асыру клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасын пайдалана отырып, клиенттің тапсырмасы негізінде және (немесе) бір реттік (бір жолғы) немесе көп реттік кодты пайдаланумен клиентті динамикалық сәйкестендіру арқылы жүргізіледі.

8. Клиенттің шоттарынан (шоттарына) бағалы қағаздарды есептен шығару (есепке алу), сондай-ақ бағалы қағаздарға ауыртпалық салу және ауыртпалықты алу бойынша операцияларды жүзеге асыру клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасын пайдалана отырып, клиенттің тапсырмасы негізінде ғана жүргізіледі.

9. Электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну және клиентке жеке кабинетке рұқсат беру тәртібі мен талаптары Қағидаларда, шартта және брокердің ішкі қағидаларында реттеледі.

Брокерге егер ол шартта және (немесе) брокердің ішкі қағидаларында көзделген болса, клиентке бірнеше электрондық көрсетілетін қызметті ұсынуға рұқсат беріледі.

10. Брокердің сауда платформасы:

1) сауда операцияларын, жеке шот бойынша операцияларды және (немесе) ақпараттық операцияларды жүзеге асыруды;

2) сауда операцияларын жүзеге асыру кезінде мазмұны Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9249 тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 қаулысымен бекітілген Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларымен белгіленген деректемелерден тұратын клиенттік тапсырмаларды қалыптастыруды;

3) клиенттік тапсырмалардың орындалуы туралы есептерді қалыптастыру;

4) мазмұны Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9876 тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 22 қазандағы № 210 қаулысымен (бұдан әрі - № 210 қағидалар) бекітілген Эмиссиялық бағалы қағаздармен мәмілелерді бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде тіркеу, номиналды ұстаушының бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу жүйесіндегі бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шотынан үзінді-көшірмені беру және номиналды ұстаушының

ақпаратты жария ету қағидаларымен белгіленген ақпараттан тұратын клиенттің бұйрықтарын қалыптастыруды;

5) № 210 қағидалардың 49-бабымен белгіленген мәліметтерден тұратын клиенттің жеке шотынан үзінді-көшірмені қалыптастыруды;

6) жүргізілген операциялар туралы есептер және клиенттің сұратуы бойынша басқа есептерді қалыптастыруды;

7) Бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда клиенттің тапсырмасын орындаудан бас тартуды қалыптастыруды;

8) өзгертілетін деректердің сақталуы және клиентті іздеу, оның ішінде бұрынғы деректер бойынша; барлық сауда операциялары, брокер клиенттің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) немесе толық атауы өзгерген кезде бүкіл кезең үшін жеке шот бойынша операциялар және (немесе) ақпараттық операциялар бойынша ақпараттың сақталуын;

9) ақпаратты жеке сұрату бойынша және кез келген критерийлер бойынша сұратуды сақтаумен іздеу, сондай-ақ кез келген параметрлер бойынша ақпаратты іріктеу және алдыңғы күн үшін ақпаратты қарау мүмкіндігін;

10) барлық операция бойынша ақпаратты өңдеу және қысқартусыз күндер бойынша сақтауды көздейді.

Брокердің ішкі қағидаларымен және (немесе) шартпен брокер сауда платформасы арқылы ұсынатын қосымша **электрондық көрсетілетін** қызметтерді, сондай-ақ осындай қызметтерді беру талаптары және тәртібі белгіленуі тиіс.

11. Брокердің мыналарды жүзеге асыру бойынша электрондық қызметтерді көрсеткен жағдайда:

1) сауда операциялары:

брокердің сауда платформасына қатысты Қағидалардың 10-тармағының 4) және 5) тармақшаларымен көзделген талаптары қолданылмайды;

брокердің сауда платформасы № 210 қағидалардың 31-тармағының екінші бөлігінде белгіленген талаптарды ескереді;

2) жеке шот бойынша операциялар:

брокердің сауда платформасына қатысты Қағидалардың 10-тармағының 5) тармақшасының талаптары қолданылмайды;

сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны енгізу және сенімгерлік басқарушы туралы жазбаларды енгізу бөлігінде, брокердің сауда платформасы № 210 қағидалардың 43-тармағының бірінші, екінші және үшінші бөлігінде белгіленген осы операцияларды жүзеге асыру тәртібін, талаптарын және ерекшеліктерін ескереді;

3) брокердің сауда платформасына қатысты ақпараттық операциялар Қағидалардың 10-тармағының 4) тармақшасының талаптары қолданылмайды.

12. Қор биржасының сауда жүйесімен интеграцияланған брокердің сауда платформасы қаржы құралдары және олардың бағалары, қор биржасының және (немесе) бағалы қағаздардың халықаралық нарығындағы сауда-саттықтың барысы және нәтижелері туралы ақпаратты хабарлайды.

Клиенттерге нақты уақыт режимінде хабарланатын ақпаратқа рұқсат беру тәртібі және талаптары, шартпен және брокердің ішкі ережелерімен белгіленеді.

13. Брокер клиентке шартпен және (немесе) брокердің ішкі ережелерімен белгіленген тәртіпте электрондық көрсетілетін қызметтерді, жеке кабинетті және сауда платформасын пайдаланудың толық нұсқаулықтарын ұсынады.

14. Сауда операциясын, жеке шот бойынша операцияларын орындау кезінде брокердің сауда платформасы клиентке Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында көзделген негіздемелер бойынша осы операцияларды жасаудан бас тарту туралы хабарлама, оның ішінде мынадай талаптар орын алған кезде:

1) жеке шоттан есептен шығарылуы тиіс бағалы қағаздар саны, осы шоттағы бағалы қағаздардың санынан артады;

2) клиенттің шотындағы ақша қаражатының сомасы сауда операцияларын жасау үшін жеткіліксіз;

3) есептен шығарылуы тиіс бағалы қағаздар, ауыртпалық түсірілген және (немесе) оқшауланған;

4) шартпен көзделген өзге талаптар кезде бас тарту туралы хабарлама береді.

15. Брокер сауда платформасын ашу кезінде электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну үшін, брокер сауда платформасын ашудан 5 (бес) жұмыс күн бұрын бұл туралы қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органды (бұдан әрі – уәкілетті орган) хабардар етеді.

16. Уәкілетті органға жіберетін хабарламада:

1) брокердің сауда платформасы арқылы берілетін не оларды беру мүмкіндігі бар электрондық көрсетілетін қызметтер тізбесі;

2) брокерде растайтын құжаттарды қоса берумен, электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну кезінде ақпарат қауіпсіздігі және оған рұқсатсыз қол жеткізуден қорғаудың бекітілген ресімдерінің болуы туралы ақпарат болады.

17. Қағидалардың 16-тармағында көрсетілген хабарламадағы ақпаратты өзгерткен жағдайда, брокер осындай өзгерістерді жүзеге асырғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде бұл туралы уәкілетті органды хабардар етеді.

18. Брокер шараларды, сондай-ақ қылмыстық жолмен алынған кірістерді (зандастыру) және терроризмді қаржыландыру сызбасында электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынудың қолданыстағы және енгізілетін әдістері мен технологияларының пайдаланылуына жол бермеу бойынша қажетті рәсімдерді әзірлейді және қабылдайды.

3. Брокер мен дилердің арасындағы шарттық қатынастар

19. Электрондық көрсетілетін қызметтер клиентке Қағидалардың, сондай-ақ шарттың және электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну шарты мен тәртібін қамтитын брокердің ішкі ережелерінің негізінде ұсынылады.

20. Брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынған кезде шарт мынадай талаптарды:

1) брокердің сауда платформасы арқылы ұсынылатын электрондық көрсетілетін қызметтердің тізбесін;

2) электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну және оған кіруге рұқсатты алу тәсілдерін;

3) брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынған кезде туындайтын тараптардың құқықтары мен міндеттерін;

4) аутентификацияның және клиенттің динамикалық сәйкестендіру, электрондық көрсетілетін қызметтерді алуға клиенттің құқығын растау тәртібін;

5) брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынған кезде туындайтын өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін тараптардың жауапкершілігін;

6) клиенттің алдын ала хабарламасымен электрондық көрсетілетін қызметтерді тоқтата тұру және тоқтату негіздемесін;

7) брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынған кезде туындайтын даулы жағдайларды шешу тәсілдерін;

8) электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну кезде брокердің клиенттен алынған ақпаратты жарияламау туралы талабын;

9) тараптармен келісілген және Қазақстан Республикасы заңнамасына қарама-қайшы келмейтін өзге де талаптарды қамтиды.

21. Шартқа электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынудың жеке талаптары брокердің интернет-ресурсында орналастырылған және осындай шарттың талаптары бар электрондық құжатқа сілтеме арқылы қосуға рұқсат беріледі. Бұл жағдайда, брокер клиентке шарттың қолданылу мерзімі ішінде осы электрондық құжатқа кедергісіз қол жеткізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

4. Қауіпсіздік рәсімдері

22. Брокердің электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну брокердің белгіленген ішкі ережелерімен және шартпен қауіпсіздік рәсімдеріне сәйкес жүргізіледі.

23. Қауіпсіздік рәсімдер мыналарды:

1) клиенттің дәйекті аутентификациясын;

2) енгізілетін деректердің толықтығын бақылауды (функцияларды немесе барлық жолдарды толық толтырмай операциясын орындаған жағдайда бағдарлама тиісті хабарлама береді);

3) бағалы қағаздар нарығында коммерциялық құпиясын құрайтын ақпаратқа рұқсат етілмеген қол жеткізуді қорғауды және клиенттің дербес деректерін;

4) мынадай:

кез келген уақытта бағдарламалық қамтамасыз етудің кез келген бөлігінде электр қуатын толығымен немесе ішінара өшіру;

желілердің, телекоммуникациялардың апаты, белгіленген физикалық және виртуалды қосылуларды ажырату кезінде электрондық мұрағатта және деректер базасында ақпараттың тұтастығын және толық сақталуын қамтамасыз етуді қамтиды.

Ақпараттың сақталуы деректер базасының резервтік көшірмелерін және қосымша серверде транзакциялардың жүйелі журналын кезең-кезеңмен сақтау арқылы қамтамасыз етіледі;

5) брокердің сауда платформасына және клиенттің жеке кабинетіне рұқсат етілмеген қол жеткізуді болдырмауын қамтиды.

24. Электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсыну түпнұсқалығы клиенттің белгіленген ішкі ережелерімен және шартпен қауіпсіздік рәсімдерін орындау нәтижесінде белгіленеді.

25. Клиент белгіленген ішкі ережелерімен және шартпен қауіпсіздік рәсімдерін орындамаған жағдайда, брокер электрондық көрсетілетін қызметтерді ұсынбайды.

26. Бағалы қағаздар нарығында коммерциялық құпиясын құрайтын ақпаратқа және клиенттің дербес деректері рұқсат етілмеген қол жеткізуді, олардың рұқсат етілмеген өзгерістерді анықтаған, рұқсат етілмеген сауда операцияларды, жеке шоты бойынша операцияларды және брокер электрондық қызметтерді ұсынған кезде туындайтын ақпараттық операцияларды жүзеге асырған жағдайда, брокер бұл жөнінде клиентке оларды анықтағаннан кейін келесі жұмыс күннен кешіктірмей хабардар етеді.

27. Қағидалардың 26-тармағында көрсетілген рұқсат етілмеген іс-әрекеттер туындаған жағдайда, брокер олардың себептерін жою үшін барлық қажетті шараларды дереу қабылдайды.

28. Брокердің сауда платформасында мыналардың:

1) белгіленген функцияларды және оларды орындаудың белгіленген тәртібінің бұзылуымен операцияларды орындауға мүмкіндік беретін құралдарының бар болуы;

2) қалыптастырылған қорытынды есептеріне өзгерістерді тікелей енгізуге мүмкіндік беретін функциялардың болуы;

3) арнайы осындай операцияларды (функцияларды) қоспағанда, жүргізілген операциялар және жеке шоттардың жай-күйі туралы деректерді өзгерту (жою);

4) қорытынды нысандарды, оның ішінде клиенттің тапсырысын, клиенттің бұйрығын, клиенттің жүргізілген операциялар туралы есепті, клиенттің жеке шотынан үзінді-көшірмесін форматтауға (өзгертуге) көзделмейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 28

Төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің
жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің жұмыс істеу қағидалары бекітілсін.

2. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы 2016 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі.

Төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің жұмыс істеу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің жұмыс істеу қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және төлем карточкаларының банкаралық жүйесінің жұмыс істеу тәртібін айқындайды.

Төлем карточкаларының банкаралық жүйесі (бұдан әрі - жүйе) хабарларды маршруттауды және жүйеге қатысушылардың төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған операциялар бойынша банкаралық төлемдердің (бұдан әрі - банкаралық төлемдер) клирингін жүзеге асыруға арналған.

Жүйе жүйеге қатысушылардың төлем карточкаларын пайдалана отырып жүйеге қатысушыларға қызмет көрсету желісінен тыс жасалған операциялар бойынша, сондай-ақ жүйеге қатысушылар болып табылмайтын эмитенттердің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүйеге қатысушыларға қызмет көрсету желісінде жасалған операциялар бойынша хабарларды маршруттауға да арналған.

«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан банкаралық ақша аудару орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік мекемесі Жүйе операторы болып табылады.

2. Қағидаларда мына ұғымдар пайдаланылады:

1) авторландыру - эмитенттің төлем карточкасын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыруға рұқсаты. Авторландыруды алу рәсімі Жүйе операторы мен жүйеге қатысушылардың арасында жасалған шарттарға сәйкес белгіленеді;

2) авторландырылған хабар - авторландыру жүргізу үшін қажетті ақпараттан тұратын және жүйеге қатысушылар арасында Жүйе операторы арқылы берілетін сұрату/жауап;

3) банкаралық комиссия - жүйенің басқа қатысушысына қызмет көрсету желісінде жүйеге қатысушы шығарған төлем карточкалары бойынша жүзеге асырылған (жасалған) операциялар үшін жүйенің бір қатысушысының жүйенің басқа қатысушысына төлейтін сыйақысы;

4) жүйеге жанама қатысушы - меншікті процессинг орталығы жоқ және төлем карточкалары бойынша операцияларды өңдеу үшін үшінші тараппен жасалған шарт негізінде оның процессорының қызметтерін пайдаланатын төлем карточкаларының эмитенті және/немесе эквайер;

5) жүйеге қатысушы - Жүйе операторына қосылу мүмкіндігімен меншікті процессинг орталығы бар, сондай-ақ жүйеде Жүйе операторымен жасалған шарт негізінде эмитенттің және/немесе эквайердің функцияларын орындайтын екінші деңгейдегі банк және (немесе) банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (бұдан әрі - банк);

6) жүйеге қатысушы және жүйеге жанама қатысушы шығаратын төлем карточкалары бойынша банктік сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі - банктік сәйкестендіру нөмірі) - төлем карточкаларының тиісті жүйесі осы жүйеде өзі шығаратын төлем карточкасын сәйкестендіру үшін эмитентке берілген бірегей нөмір;

7) жүйеге қатысушының таза позициясы - жүйенің басқа қатысушыларының жүйенің осы қатысушысына қатысты ақшалай міндеттемелері бойынша жүйенің қатысушылары ұсынған қаржылық хабарлар сомасы және жүйенің осы қатысушысының жүйенің басқа қатысушыларына қатысты ақшалай міндеттемелері бойынша жүйенің басқа қатысушылары ұсынған қаржылық хабарлар сомасы арасындағы айырма. Егер айырма - теріс сан болса, онда жүйеге қатысушының дебеттік таза позициясы бар, егер оң болса - кредиттік таза позициясы бар;

8) жүйенің позициясы - клиринг нәтижелері бойынша ақша аударымын қамтамасыз ету үшін банкаралық ақша аударымы жүйесінде Жүйе операторына ашылатын позиция;

9) Жүйе операторының операциялық қағидалары (бұдан әрі - операциялық қағидалар) - Жүйе операторы қызметінің тәртібін және оған бекітілген функцияларды жүзеге асыру талаптарын айқындайтын оның ішкі құжаты;

10) қаржылық хабар - төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған операция бойынша банкаралық төлем жүргізу үшін қажетті ақпараттан тұратын және жүйенің бір қатысушысының жүйенің басқа қатысушысына қатысты ақшалай міндеттемелерін (талаптарын) білдіретін төлем құжаты;

11) «овердрафт» күндізгі қарызы - банкаралық төлемдер клирингінің (бұдан әрі - клиринг) нәтижелері бойынша ақша аударымын жүзеге асыру үшін банкаралық ақша аударымы жүйесінде олардың позицияларына ақша болмаған немесе жетіспеген жағдайда Ұлттық Банктің жүйе қатысушыларына бір операциялық күнге беретін қысқамерзімді қарызы;

12) процессинг орталығы - төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді және басқа операцияларды жүзеге асыру кезінде қалыптастырылатын ақпаратты жинақтауды, өңдеуді және беруді жүзеге асыратын банктің құрылымдық бөлімшесі немесе банк құрған заңды тұлға;

13) төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған операциялар бойынша хабарларды маршруттау (бұдан әрі - хабарларды маршруттау) - банкаралық төлемдер бойынша хабарлардың жүйе қатысушылары арасында жүру және беру маршрутын айқындау процесі;

14) үшінші тараптың процессоры - қатысушылар және Жүйе операторы арасындағы техникалық өзара іс-әрекетті қамтамасыз ететін процессингтік ұйым;

15) хабар - Жүйе операторы және жүйеге қатысушылар арасында ақпарат алмасу үшін пайдаланылатын ақпараттық деректер тобы;

16) шығыс лимиті - жүйеге қатысушының рұқсат етілген дебеттік таза позициясының ең көп мөлшері, оның шегінде жүйе арқылы жүйенің басқа қатысушыларына қызмет көрсету желісінде жүйенің осы қатысушысы шығарған төлем карточкаларын пайдалана отырып операциялар жүргізуге рұқсат етіледі;

17) электрондық хабар алмасу - Жүйе операторы мен жүйеге қатысушы арасында, сондай-ақ жүйеге қатысушылар арасында кез келген хабарды электрондық нысанда алмасу.

3. Жүйе операторы мен жүйеге қатысушылар арасында хабар алмасу электрондық тәсілмен жүзеге асырылады.

4. Операциялық қағидаларда және/немесе тиісті шарттарда белгіленген хабарларды немесе басқа ақпаратты алу туралы хабарлама хабарларды жіберуге және/немесе алуға растама болады.

2. Жүйенің жұмыс істеуінің құқықтық негізі

5. Жүйенің жұмыс істеуінің құқықтық негізін Қағидалар, сондай-ақ жүйеге қатысушылар арасында жасалатын шарттар қамтамасыз етеді. Жанама қатысушы процессингтік ұйымды

(үшінші тараптың процессоры) көрсете отырып, жүйеге қосылу туралы өтінішке қол қояды және жүйеге қатысушымен шарт жасасады.

6. Жүйеге қатысушылар мен Жүйе операторы арасындағы шарт мынадай талаптарды қамтиды:

- 1) жүйеге қатысушылардың және Жүйе операторының құқықтары мен міндеттері;
 - 2) жүйеге қосылуға қойылатын талаптар;
 - 3) төмендегілерді қоса алғанда, операциялық қағидаларды сақтау жөніндегі талаптар: төлемдер туралы электрондық нысанда хабарлар (бұдан әрі - электрондық хабар) және өзге ақпарат алмасу тәсілдері мен тәртібі; ақпараттық қауіпсіздікті және деректерді/жеке деректерді және банктік құпияны сақтау режимін сақтауға қойылатын талаптар; хабарларды маршруттауды және авторландыруды жүргізу тәртібі және талаптары; клирингті жүзеге асыру тәртібі; банкаралық комиссияларды есептеу тәртібі; клиринг нәтижелері бойынша ақша аудару мерзімдері мен тәсілдері; банкаралық төлемдер бойынша даулы жағдайларды шешу рәсімдері;
 - 4) жүйеге қатысушының және Жүйе операторының Қағидалар мен шарт талаптарын сақтамағаны үшін жауапкершілігі;
 - 5) шартты бұзу және шарт талаптарын өзгерту тәртібі.
- Жүйе операторы мен жүйеге қатысушы арасындағы шартта Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де қосымша талаптар көзделеді.

3. Жүйе операторы

7. Оператор процессингтік ұйым және клирингтік ұйым болып табылады. Жүйе шеңберінде Жүйе операторына мынадай функцияларды жүзеге асыру:

- 1) авторландырылған хабарлармен байланысты хабарларды маршруттау;
- 2) жүйеге қатысушылар арасында қаржылық хабарлар алмасуды және беруді ұйымдастыру;
- 3) клирингті жүзеге асыру;
- 4) банкаралық ақша аудару жүйесінде клиринг нәтижелері бойынша ақша аударуды жүзеге асыру үшін төлем құжаттарын қалыптастыру және беру;
- 5) тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру, жүйедегі тәуекелдерді бағалауды және басқаруды жүзеге асыру;
- 6) жүйеге қатысушылармен банкаралық төлемдер бойынша дауларды сотқа дейін қарау мүмкіндігін қамтамасыз ету;
- 7) «Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы» 2003 жылғы 7 қаңтардағы, «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген талаптарға және шарттарға сәйкес оларды маршруттауды жүзеге асыру, клиринг нәтижелері бойынша клиринг және ақша аудару кезінде хабарларды қорғауды қамтамасыз ету;
- 8) хабарларды маршруттау, клиринг нәтижелері бойынша клиринг және ақша аудару, комиссияларды, оның ішінде банкаралық комиссияны есептен шығару/ұстап қалу бойынша есептерді қалыптастыру және беру;
- 9) жүйеге қатысушылармен жасалған шарттарға сәйкес өзге де функциялар жүктеледі.

8. Жүйе операторының қатысушыларына көрсететін қызметтері үшін тарифтердің түрлері мен мөлшерлерін Жүйе операторы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен келісе отырып, «Мемлекеттік мүлік туралы» 2011 жылғы 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы 12-бабының 10) тармақшасына сәйкес белгілейді.

9. Жүйе операторына жүйе шеңберінде мынадай талаптарды орындау:

1) барлық қатысушыларды оның қызметтеріне қол жеткізуге және пайдалануға тең жағдайды қамтамасыз ету;

2) жүйені қауіпсіз орналастыру және пайдалану үшін техникалық және басқа үй-жайлардың болуы;

3) ақпаратты сақтау және ақпараттық жүйелерді қалпына келтіру үшін резервтік орталықтың, төтенше және алдын ала болжанбаған жағдайлар кезінде дерекқорлардың болуы;

4) көрсетілетін қызметтер бойынша тәуекелдерді бағалауды және басқаруды қамтамасыз ету (ұйымдастыру);

5) Қағидаларда және операциялық қағидаларда көзделген тәртіппен хабарларды маршруттауды жүзеге асыруды, авторландыруды алуды, төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған операциялар бойынша клирингті қамтамасыз ету;

6) жүйеге қатысушылардың операциялары бойынша ақпараттың конфиденциалдылығын қамтамасыз ету жүктеледі.

10. Жүйеде қолданылатын электрондық хабарларды беру форматтарын, жүйенің ерекшеліктерін және стандарттарын жүйенің Операторы әзірлеп, бекітеді және оны барлық жүйеге қатысушылар сақтайды.

4. Жүйеге қатысушылар

11. Банкаралық ақша аудару жүйесін пайдаланушы және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен «овердрафт» күндізгі қарызын беру туралы шарт жасасқан банк жүйеге қатысушы болып табылады.

12. Жүйеге қатысушылар арасындағы өзара қарым-қатынастарды Қағидалар, операциялық қағидалар және жүйе шеңберінде Жүйе операторымен жасалған шарттар реттейді.

13. Жүйеге қатысушының үшінші тараптың процессоры арқылы хабарларды маршруттау үшін жанама қатысушыны қосуына және жүйеге қатысушының төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалатын операциялар құрамында жанама қатысушының төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалатын операциялар бойынша жүйеде клирингті жүзеге асыруына жол беріледі.

Жүйеге қатысушы мәртебесін алған күннен бастап күнтізбелік 5 (бес) күннен кешіктірмей жүйеге қатысушы Жүйе операторына оған қосылған жүйенің жанама қатысушысы (қатысушылары) туралы хабарлайды және Жүйе операторына банктік сәйкестендіру нөмірлерін береді. Жүйеге қатысушы жүйенің жаңа жанама қатысушысын қосқан кезде жүйеге тартылған жанама қатысушы туралы ақпаратты жүйеге қатысушы Жүйе операторына ол қосылатын күнге дейін күнтізбелік 3 (үш) күннен кешіктірмей ұсынады.

Жанама қатысушы жүйеге қатысушыға қосылған кезде жүйенің басқа қатысушыларына қызмет көрсету желісінде өзі шығарған төлем карточкалары бойынша қызмет көрсетіледі, сондай-ақ өзінің қызмет көрсету желісінде басқа қатысушылар шығарған төлем карточкаларына қызмет көрсетеді.

14. Жүйе шеңберінде жүйеге қатысушы мен жанама қатысушы өзінің процессингтік орталығы немесе үшінші тараптың процессоры арқылы мынадай негізгі функцияларды:

1) өздері шығарған төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалатын операцияларды күн сайын тәулік бойы авторландыруды орындауды қамтамасыз етуді;

2) электрондық хабарлар алмасу үшін Жүйе операторымен өзара іс-әрекетті қамтамасыз етуді;

3) жүйенің басқа қатысушыларының төлем карточкалары бойынша өзінің қызмет көрсету желісінде төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған операциялар бойынша авторландырудың орындалуын қамтамасыз етуді;

4) жүйеге қатысушының өзінің қызмет көрсету желісінде және оның жанама қатысушыларының қызмет көрсету желісінде жүйенің басқа қатысушыларының төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған операциялар бойынша қаржылық хабарларды жүйеге қатысушының қалыптастыруы және Жүйе операторына ұсынуы;

5) Жүйе операторымен жасалған шарттарға сәйкес өзге функцияларды жүзеге асырады.

15. Жүйеге қатысушының жүйеге қатысуы мына жағдайларда тоқтатыла тұрады:

1) жүйеге қатысушының Қағидаларды және операциялық қағидаларды орындамауы және/немесе тиісінше орындамауы;

2) Ұлттық Банктің аударым операцияларын жүргізуге арналған лицензияны тоқтата тұруы;

3) жүйеге қатысушыны банкрот деп тану;

4) жүйеге қатысушының операциялық қағидаларда белгіленген қауіпсіздікті қамтамасыз ету талаптарын бұзуы.

16. Жүйеге қатысу мына жағдайларда:

1) жүйеге қатысушы мен Жүйе операторы арасындағы шарт бұзылғанда;

2) жүйеге қатысушы қайта ұйымдастырылғанда немесе таратылғанда тоқтатылады.

5. Операциялық қағидалар

17. Операциялық қағидаларды Жүйе операторы бекітеді.

18. Операциялық қағидаларда:

1) хабарларды маршруттаудың, авторландырудың және клирингтің тәртібіне қойылатын талаптар;

2) жүйеге қатысушылармен өзара іс-әрекет ету тәсілдері мен тәртібі және оларды Жүйеге техникалық қосу тәсілдері;

3) төлем карточкаларының эмитенттерімен өзара іс-әрекеттің, ақпаратты берудің пайдаланылатын форматтардың, ақпараттық қауіпсіздікті және ақпараттың қорғалуын қамтамасыз етудің техникалық стандарттары және оларға қойылатын талаптар;

4) мониторингті, хабарларды маршруттауды жүзеге асыру және банкаралық төлемдер бойынша авторландыруды алу тәртібі;

5) клирингті жүзеге асыру тәртібі;

6) банкаралық комиссияларды есептеу тәртібі;

7) төлемдерді өңдеу процесінде туындайтын даулар мен келіспеушіліктерді шешу және процессингті ұсыну тәртібі;

8) ақпараттық қауіпсіздік режимін сақтауға және деректерді/дербес деректерді және банк құпиясын сақтауға қойылатын талаптар;

9) жүйенің үздіксіз жұмыс істеуін, оның ішінде төтенше жағдайлар туындаған кезді жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге ережелер қамтылады.

19. Жүйе операторы мен жүйеге барлық қатысушылар операциялық қағидаларды сақтайды.

6. Банкаралық комиссия

20. Жүйеде банкаралық комиссиялардың мынадай түрлері қолданылады:

1) төлем карточкаларын пайдалана отырып қолма-қол ақшаны беру операциялары бойынша банкаралық комиссия банкаралық төлем сомасының пайызымен:

қаржылық хабарлар ұсынылған әрбір банкаралық төлем үшін эквайер пайдасына эмитенттен сыйақы;

банкаралық төлемнің күші жойылған/қайтарылған жағдайда сыйақыны қайтару көрсетіледі.

2) төлем карточкаларын пайдалана отырып, тауарларды және жұмыстарды (қызметтерді) қолма-қол ақшасыз төлеу операциялары бойынша банкаралық комиссиялар банкаралық төлем сомасының пайызымен:

эквайер қаржылық хабарларды ұсынған әрбір банкаралық төлем үшін эмитент пайдасына эквайерден сыйақы;

банкаралық төлемнің күші жойылған/қайтарылған жағдайда сыйақыны қайтару көрсетіледі.

3) ақша аударымдары операциялары бойынша банкаралық комиссиялар банкаралық төлем сомасының пайызымен:

эквайер қаржылық хабарларды ұсынған аударымдарды жіберуші мен алушы эмитенттерінің пайдасына эквайерден сыйақы;

банкаралық төлемнің күші жойылған/қайтарылған жағдайда сыйақыны қайтару ретінде көрсетіледі.

4) кедендік төлемдер төлеу, салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу операциялары бойынша банкаралық комиссиялар жұмыстарды (қызметтерді) ұсынатын ұйым келісім талаптарына сәйкес эквайерге комиссия төлемейтін жағдайларда белгіленген сомалармен немесе банкаралық төлем сомасының пайызымен:

эквайер қаржылық хабарларды ұсынған, эквайердің пайдасына эмитенттен сыйақы;

банкаралық төлемнің күші жойылған/қайтарылған жағдайда сыйақыны қайтару ретінде көрсетіледі.

21. Жүйе операторы банкаралық комиссияларды операциялық қағидаларда көзделген тәртіппен белгіленген мөлшерлерге сәйкес есептейді.

22. Жүйе операторы жүйеге қатысушыдан қаржылық хабарларды алғаннан кейін банкаралық комиссиялық ақыны есепке алады.

23. Банкаралық комиссиялардың мөлшерлерін Жүйе операторы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен келісе отырып, «Мемлекеттік мүлік туралы» 2011 жылғы 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы [12-бабының 10\) тармақшасына](#) сәйкес белгілейді.

24. Жүйеге қатысушылардың банкаралық комиссиялар бойынша міндеттемелері мен талаптары Қағидалардың [8-тарауына](#) сәйкес клирингті жүзеге асыру кезінде айқындалады.

7. Хабарларды маршруттау және авторландыру

25. Жүйеде хабарларды маршруттау және авторландыру тәулік бойы режимінде жүзеге асырылады.

26. Жүйе операторы хабарларды маршруттау кезінде жүйеге қатысушыны сәйкестендіру үшін ол берген банктік сәйкестендіру нөмірлерін пайдаланады.

Банктік сәйкестендіру нөмірлері өзгерген немесе жаңартылған жағдайда жүйеге қатысушы дереу, бірақ жаңартылған сәттен бастап келісі жұмыс күнінен кешіктірмей қорғалған арналар бойынша бұл туралы Жүйе операторына хабарлайды, ол жаңартылған деректемелерді жүйенің өзге қатысушыларына жібереді.

27. Жүйе операторы жүйеге әрбір қатысушының басқа қатысушыларға қызмет көрсету желісінде жүйеге қатысушының төлем карточкалары бойынша операциялар жасалатын шегіндегі шығыс лимитін сақтауына мониторингті жүзеге асырады. Жекелеген жүйеге қатысушы шығыс лимитін асырған жағдайда Жүйе операторы банкаралық төлемдер бойынша авторландыруды жүргізуге жол бермейді.

28. Жүйеге қатысушыға қол жеткізу мүмкіндігі болмаған жағдайда, Жүйе операторы авторландыру қызметтерін кейін жүйеге қатысушыға шығыс лимитін сақтай отырып жүргізілген операциялар туралы хабарлай отырып, банктік сәйкестендіру нөмірлері бойынша бөле отырып, операциялардың сомалары мен саны бойынша жүйеге қатысушы ұсынған лимиттердің деңгейінде көрсетеді.

29. Жүйеге басқа қатысушылардың төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізілген операциялардың нәтижесі бойынша жүйеге қатысушылар банкаралық төлемдерді жүзеге асыру үшін өздерінің қызмет көрсету желісінде жүйеге басқа қатысушыларға қатысты арналған қаржылық хабарларды қалыптастырады және жүйеге жібереді.

8. Клиринг

30. Клиринг жүйеге қатысушылардың өздерінің берген қаржылық хабарлары, сондай-ақ жүргізілген банкаралық операциялар бойынша есептелген банкаралық комиссиялар бойынша қарсы талаптары мен міндеттемелерін есепке алу негізінде жүзеге асырылады.

31. Жүйеге қатысушылардың таза позицияларын айқындау жүйеге қатысушылар міндеттемелерінің қарсы талаптарының, сондай-ақ есептелген банкаралық комиссиялардың сомалары бойынша айырмасын табу арқылы жүргізіледі. Жүйеге қатысушылардың таза позицияларын айқындауды Жүйе операторы Жүйе операторы бекіткен операциялық күн кестесіне сәйкес жүзеге асырады.

32. Жүйеге қатысушылардың таза позицияларын айқындаған кезде жүйеге барлық қатысушылардың дебеттік және кредиттік таза позициялары сомаларының айырмасы нөлге тең болады.

33. Клирингті аяқтағаннан кейін Жүйе операторы жүйеде өңделген қаржылық хабарлар, жүйеге қатысушыларға банкаралық комиссиялар туралы ақпаратты Жүйе операторы мен жүйеге қатысушы арасында жасалған шартта көзделген тәртіппен және мерзімдерде береді.

9. Клиринг нәтижелері бойынша ақша аудару

34. Ақша аудару жүйеге қатысушылардың қарсы талаптары мен міндеттемелерін есепке алу процесі аяқталғаннан кейін клиринг нәтижесі жүзеге асырылады.

35. Банкаралық ақша аударымы жүйесінде әрбір жүйеге қатысушының таза позициясына сәйкес жүйеге қатысушылар арасындағы клиринг нәтижесі бойынша ақша аударылады.

36. Жүйе операторы клиринг нәтижесі бойынша ақша аударымдарын мынадай жүйемен жүзеге асыру үшін төлем құжаттарын жасайды және банкаралық ақша аударымы жүйесіне береді:

1) бірінші кезекте, клиринг нәтижесі бойынша дебеттік таза позициялары бар жүйеге қатысушылар позициясынан жүйе позициясына ақша аударыды;

2) екінші кезекте, жүйе позициясынан клиринг нәтижесі бойынша кредиттік таза позициясы бар жүйеге қатысушылар позициясына ақша аударыды.

37. Жүйе операторы клиринг нәтижелері бойынша ақша аударымы аяқталғаннан кейін жүйеге қатысушыға осы қатысушының таза позициясына сәйкес ақша аударымының

аяқталғаны туралы хабарлама береді. Банкаралық ақша аударымы жүйесіндегі жүйе позициядағы ақша қалдығы нөлге тең.

10. Тәуекелдерді басқару

38. Жүйеге қатысушыда клиринг нәтижелері бойынша ақша аударымын жүзеге асыру үшін ақша жетіспеген немесе болмаған жағдайда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүйеге қатысушы мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арасында жасалған шарт негізінде «овердрафт» күндізгі қарызын береді.

39. «Овердрафт» күндізгі қарызын берудің тәртібі мен талаптары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен жүйеге қатысушы арасында жасалған шартта белгіленеді.

40. Клиринг нәтижелері бойынша ақша аударымын уақтылы жүзеге асыруды қамтамасыз ету үшін жасалған шарттарға сәйкес жүйеге қатысушылардың резервтік қорын және тәуекелдерді басқарудың өзге де әдістерін жасауға жол беріледі.

11. Жұмыс істеу қабілетін және қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі шаралар

41. Жүйе операторы электрондық хабарлар алмасу рәсімдерін белгілейді және олар жүйеге қатысушыларға операциялық қағидаларда және Жүйе операторы мен жүйеге қатысушылар арасындағы шартта белгіленген мерзімдерде жіберіледі.

42. Жүйе операторы жүйенің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша мынадай негізгі функцияларды орындайды:

1) ақпаратты өңдеудің және берудің барлық сатыларында оның тұтастығын, қолжетімділігін, шынайлығын және конфиденциалдылығын қамтамасыз етеді;

2) жүйеге қатысушылар мен Жүйе операторы арасында ақпаратты өңдеу және беру кезінде қолданылатын криптографиялық кілттердің қауіпсіз бөліну рәсімдерін орындайды;

3) кіріс және шығыс электрондық хабарлар үшін электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдануды қамтамасыз етеді.

43. Жүйенің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету тәртібіне мыналар:

1) жүйенің бағдарламалық-техникалық кешенін резервтеу (негізгі және резервтік орталықтарды);

2) деректердің резервтік көшіріп алынуын және мұрағатталуын қамтамасыз ету;

3) жүйеге қатысушылармен өзара іс-әрекет ету үшін байланыс арналарын (негізгі және резервтік) резервтеу;

4) жүйеге қатысушыларды қосудың түрлі әдістерін пайдалану;

5) жүйенің, құрылғылардың, ақпараттық жүйелердің жұмыс істеуінің бұзылу себептерін анықтау, оларды жою жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру мақсатында жүйенің жұмыс істеуіне мониторингті және талдауды жүзеге асыру;

6) Жүйе операторының жүйенің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз етуге бағытталған ұйымдық-техникалық шараларды қолдануы арқылы қол жеткізіледі.

44. Жүйе операторы жүйеге қатысушылардың шартта және Жүйе операторының операциялық қағидаларында айқындалған ақпаратты қорғауға қойылған талаптарды сақтауына мониторингті жүзеге асырады. Жүйеге қатысушы Қағидаларда, шартта және операциялық қағидаларда белгіленген қауіпсіздікке қойылған талаптарды бұзған жағдайда, Жүйе операторы операциялық қағидаларда және жасалған шарттың талаптарында көзделген тәртіппен жүйеге қатысушыны ажыратуға дейінгі қажетті шұғыл шараларды қабылдайды.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 51

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты шектеулі ықпал ету шараларының қолданылу қағидаларын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы және «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы» 2003 жылғы 3 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты шектеулі ықпал ету шараларының қолданылу **қағидалары** бекітілсін.

2. Сақтандыру нарығы субъектілерін қадағалау департаменті (Қалиев А.Е.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік **тіркеуді**;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А.Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми **жарияланған** күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2016 жылғы 28 қаңтардағы
№ 51 **қаулысымен** бекітілген

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты шектеулі ықпал ету шараларының қолданылу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты шектеулі ықпал ету шараларының қолданылу қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «**Сақтандыру қызметі туралы**» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы (бұдан әрі - Заң), «**Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы**» 2003 жылғы 3 маусымдағы (бұдан әрі - Қор туралы заң), «**Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы**» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі - уәкілетті орган) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, сондай-ақ дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға шектеулі ықпал ету шараларын қолдану тәртібін белгілейді.

2. Уәкілетті орган Заңның **53-2-бабына**, Қор туралы заңның **3-1-бабына** сәйкес сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, оның ішінде сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру жүйесінің қатысушысы болып табылатын сақтандыру ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға мынадай факторлардың бірін немесе бірнешеуін ескере отырып шектеулі ықпал ету шарасын қолданады:

1) тәуекел деңгейі.

Тәуекел ретінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымы қызметін жүзеге асыруы кезінде Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасымен белгіленген талаптарды толық орындамауынан азаматтардың

құқықтары мен бостандықтарын бұзушылығы, қоғам мен мемлекеттің мүдделеріне зиян келтірілуі түріндегі жағымсыз салдардың туындауы, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру тобының, «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» Акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қор) қаржылық жағдайының нашарлау ықтималдығы түсініледі;

2) таңдалған шектеулі ықпал ету шарасын қолданудың нәтижесінде жағдайды түзету қабілеті;

3) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, сақтандыру тобы, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым үшін бұзушылық сипаты мен ықтимал салдары;

4) бұзушылықтың жиілігі мен ұзақтығы;

5) жіберілген бұзушылықтың нәтижесінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, сақтандыру тобының, Қордың шығындарының мөлшері;

6) жіберілген бұзушылық туралы сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның қабылдаған (жоспарланған) шаралары;

7) ірі қатысушының немесе сақтандыру холдингінің белгілері бар тұлғаларға, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қолданылған шектеулі ықпал ету шаралары, санкциялар, мәжбүрлеу шарларының болуы;

8) нәтижесінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы (сақтандыру тобы) бұзушылық жіберген және (немесе) нәтижесінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына (сақтандыру тобына) зиян келтірілген немесе келтірілуі мүмкін, ірі қатысушы немесе сақтандыру холдингі, сондай-ақ сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйым белгілері бар тұлғалардың, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларының тұрғылық қаржылық жағдайы;

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру тобының, Қордың жалпы қаржылық жағдайы.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру тобының, Қордың жалпы қаржылық жағдайы есептіліктің (қаржылық, статистикалық және өзге де есептілік) деректері, тексеру материалдары, аудиторлық есептер, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелерінің болуы жөніндегі талаптардың орындалуы, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру тобының қаржылық жағдайы нашарлаған жағдайда қаржылық қолдау алу мақсатында сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, сақтандыру холдингі басшылығының акционерлермен (қатысушылармен) өзара іс-әрекет жасау қабілеті негізінде айқындалады.

3. Уәкілетті орган мынадай шектеулі ықпал ету шараларын қолданады:

1) орындалуға міндетті жазбаша нұсқама беру;

2) жазбаша ескерту шығару;

3) жазбаша келісім жасау.

4. Уәкілетті орган қолданылған шектеулі ықпал ету шараларын есепке алуды жүргізеді және ақпаратты өзінің ресми интернет-ресурсында орналастырады.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға бір шектеулі ықпал ету шарасын қолдану оларға басқа шектеулі ықпал ету шараларын қолдануды тоқтатпайды.

5. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса бере отырып, уәкілетті органның шектеулі ықпал ету шарасын қолдану туралы тиісті құжатында көрсетілген мерзімде шектеулі ықпал ету шарасының орындалуы туралы уәкілетті органға хабарлайды.

Егер жазбаша нұсқамада, жазбаша келісімде белгіленген бұзушылықты жоюды орындау мерзімі 1 (бір) айдан асатын болса, онда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым растайтын құжаттардың көшірмелерін қоса бере отырып, шектеулі ықпал ету шарасында белгіленген кезеңділікпен бұзушылықты жоюға бағытталған талаптар мен іс-шараларды кезең-кезеңмен орындау туралы уәкілетті органға хабарлайды.

6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, актуарийдің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларының, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының уәкілетті органның шектеулі ықпал ету шарасын қолдану туралы тиісті құжатында көзделген талаптар мен іс-шараларды орындау мерзімінің басталуы оны нақты алу күні болып есептеледі.

2. Орындалуға міндетті жазбаша нұсқама беру

7. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға анықталған бұзушылықтарды және (немесе) оларды жасауға әсерін тигізген себептерді, сондай-ақ жағдайларды жоюға және (немесе) анықталған бұзушылықтарды және (немесе) оларды жасауға әсерін тигізген себептерді, сондай-ақ жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын (бұдан әрі - Іс-шаралар жоспары) белгіленген мерзімде ұсыну қажеттілігіне бағытталған орындалуға міндетті түзету шараларын қабылдау туралы жазбаша нұсқама шығарады.

8. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты жазбаша келісімді, жазбаша ескертуді қолдану олардың қызметін тиісінше түзетуді қамтамасыз ете алмайтынын ескере отырып, жіберілген бұзушылықтардың сипатынан шыққан жағдайларда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға қатысты жазбаша нұсқама қолданылады.

9. Уәкілетті органның жазбаша нұсқамасына сотқа шағымдану оның орындалуын тоқтата алмайды.

10. Түзету шаралары жазбаша нұсқамада көрсетіледі және орындалуы міндетті мынадай:

1) сақтанушылар (сақтандырылғандар, пайда алушылар), Қор, сондай-ақ өзге де кредиторлар алдындағы міндеттемелерді орындау жөніндегі;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына қойылатын басқа талаптарды орындау жөніндегі;

3) уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілері талаптарының анықталған бұзушылықтарын жою жөніндегі;

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасымен қойылатын талаптарды орындау жөніндегі шараларды білдіреді.

11. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым жазбаша нұсқамада белгіленген мерзімде бұзушылықтардың сипаттамасын, олардың туындауына әкеп соқтырған себептер мен жағдайларды, жоспарланған іс-шаралардың тізбесін, оларды жүзеге асыру мерзімдерін, сондай-ақ жауапты лауазымды тұлғаларды көрсете отырып, уәкілетті органға Іс-шаралар жоспарын ұсынады.

12. Уәкілетті орган ұсынылған Іс-шаралар жоспарын 10 (он) жұмыс күні ішінде қарайды және келіспеген жағдайда ол бойынша өз қорытындысын жібереді, онда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым іс-шараларды белгіленген мерзімде орындау қажеттігі туралы нұсқау қамтылады.

13. Уәкілетті орган көрсетілген мерзім ішінде қорытынды ұсынбаған жағдайда Іс-шаралар жоспары қабылданған болып есептеледі.

14. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, актуарийдің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларының, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының қызметінде оларды жою сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, актуарийдің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларының, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының тарапынан шаралар қабылдаумен объективті түрде мүмкін болатын Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасын бұзушылықтар байқалған жағдайларда Іс-шаралар жоспарын ұсынуды талап етеді.

15. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымы айқындалған бұзушылықтарды және (немесе) себептерді, сондай-ақ оларды жасауға мүмкіндік туғызған жағдайларды жою жөнінде жоспарланған іс-шараларды, орындауға ниетті және орындалуын қамтамасыз етуге қабілетті деп болжауға негіз бар болған кезде Іс-шаралар жоспарын ұсыну қажеттігін көрсетеді.

Іс-шаралар жоспарында уәкілетті органмен айқындалған бұзушылықтарды және (немесе) себептерді, сондай-ақ оларды жасауға мүмкіндік туғызған жағдайларды жою үшін жеткілікті деп танылатын айқындалған бұзушылықтарды және (немесе) себептерді, сондай-ақ оларды жасауға мүмкіндік туғызған жағдайларды жою жөнінде жоспарланған іс-шаралардың тізбесі қамтылады.

16. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, актуарий, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым қабылдаған Іс-шаралар жоспарының орындалуын тексеруді жүзеге асырады.

17. Жазбаша ұйғарым актуарийге, жеке тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысына, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының атқарушы органдарының басшыларына немесе олардың орнындағы адамдарға жіберіледі.

18. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының атқарушы органының бірінші басшысы немесе оның орнындағы адам жазбаша ұйғарымды алған күннен бастап күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының атқарушы органы мен басқару органының барлық мүшелерін жазбаша ұйғарым шығарылғаны жөнінде хабардар етеді.

3. Жазбаша ескерту шығару

19. Уәкілетті орган жазбаша ескерту шығарғаннан кейін 1 (бір) жыл ішінде жасаған үшін жазбаша ескерту шығарылған бұзушылыққа ұқсас Қазақстан Республикасының заңнама нормаларын қайта бұзғанын айқындаған жағдайда уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру брокеріне, актуарийге, сақтандыру холдингіне, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдарға, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларына қатысты Заңның [53-3-бабында](#) көзделген санкцияларды қолдану мүмкіндігі туралы жазбаша ескерту шығарады.

20. Жазбаша ескерту жеке тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысына, актуарийге, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдардың атқарушы органдарының басшыларына немесе олардың орнындағы адамдарға жіберіледі.

21. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның атқарушы органының бірінші басшысы немесе оның орнындағы адам жазбаша ескертуді алған күннен бастап күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының атқарушы органы мен басқару органының барлық мүшелерін жазбаша ескерту шығарылғаны жөнінде хабардар етеді.

3. Жазбаша келісім жасау

22. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен, сақтандыру брокерімен, сақтандыру холдингімен, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдармен, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушыларымен, дерекқорды қалыптастыру және

жүргізу жөніндегі ұйымымен айқындалған бұзушылықтарды жою қажеттілігі туралы және бұзушылықтарды жою мерзімін көрсете отырып, осындай бұзушылықтарды жою жөніндегі шаралар тізбесін және (немесе) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру брокері, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымдар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушылары, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымы өзіне айқындалған бұзушылықтарды жоюға дейін қабылдайтын шектеулер тізбесін бекіту туралы жазбаша келісім жасайды.

Жазбаша келісім жеке тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысымен, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының басқару органдары және (немесе) атқарушы органдарының басшыларымен немесе олардың орнындағы адамдармен жасалады.

Жазбаша келісімге сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымының тарапынан міндетті қол қойылуы тиіс.

23. Жазбаша келісім мынадай:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру тобының қызметінде күрделі қаржылық нашарлау күтілгенде, яғни егер оларды түзету жөнінде тиімді үйлестірілген шаралар қолданбаса, жай-күйі тез нашарлауы мүмкін болған жағдайда;

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру холдингінің және (немесе) оның акционерлерінің (ірі қатысушыларының) қаржылық тұрақтылығын арттыру, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру тобының қаржылық жай-күйінің нашарлауына және олардың қызметімен байланысты тәуекелдердің ұлғаюына жол бермеу жөнінде ертерек ден қою шараларын және (немесе) Заңның [53-бабында](#) көзделген талаптарға сәйкес ертерек ден қою шараларын орындамаған немесе уақтылы орындамаған жағдайда жасалады.

24. Жазбаша келісімде айқындалған бұзушылықтарды жою жөніндегі шаралар тізбесі және оларды орындау мерзімі және (немесе) жеке тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысы, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, заңды тұлға болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысының, сақтандыру брокерінің, сақтандыру холдингінің, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйымның, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның басқару органы және (немесе) атқарушы органы өзіне қабылдайтын міндеттемелер тізбесі көрсетіледі. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының ірі қатысушысы, сақтандыру брокері, сақтандыру холдингі, сақтандыру тобының құрамына кіретін ұйым, дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымы жазбаша келісімге қол қойып, өздеріне оның талаптарын орындау жөнінде міндеттемелер алады.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 50

**Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің ашық деректер тізбесін бекіту туралы**

«Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы 9-бабының 15) тармақшасына сәйкес, Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 125-ө өкімімен бекітілген «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ақпараттандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының заңдарын іске асыру мақсатында қабылдануы қажет нормативтік құқықтық және құқықтық актілер тізбесінің 48-тармағын іске асыру мақсатында, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ашық деректер тізбесі (бұдан әрі - Тізбе) бекітілсін.

2. Тізбеде көрсетілген жауапты бөлімшелер ашық деректердің интернет-порталында ашық деректердің уақтылы орналастырылуын және өзектендірілуін қамтамасыз етсін.

3. Ақпараттық технологиялар департаменті (Бәсібекова А.С.) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберуді;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми **жарияланған** күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»
Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму министрі
Ә. Исекешев
2016 жылғы 3 ақпан

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2016 жылғы 28 қаңтардағы
№ 50 **қаулысымен** бекітілген

**Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын Қазақстан
Республикасы Ұлттық Банкінің ашық деректер
тізбесі**

р/с №	Ашық деректердің атауы	Орналастыру кезеңділігі	Орналастыруға жауапты бөлімше (басқарма)
1.	Қаржы ұйымдарының мөлшерлемелері мен тарифтері		
1.1	Кредиттік өнімдер	Деректердің жанартылуына қарай	Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті (Қаржылық сауаттылық басқармасы)
1.1.1	Автокредиттеу бағдарламасы		
1.1.2	Ипотекалық кредиттеу бағдарламасы		
1.1.3	Тұтынушылық кепілсіз кредиттеу бағдарламасы		
1.2	Депозиттік өнімдер		
1.2.1	Қазақстан Республикасы банктерінің депозиттік өнімдерінің бағдарламалары		
2.	Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың өтініштерін талдау		
2.1	Банк секторы	Ай сайын	Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті (Қаржылық сауаттылық басқармасы)
2.2	Сақтандыру секторы		
2.3	Бағалы қағаздар нарығы		
2.4	Жинақтаушы зейнетақы жүйесі		
2.5	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар		
2.5.1	Микроқаржы ұйымдары		
3.	Статистика		
3.1	Ақша-кредит және банктік статистика	Ай сайын	Төлем балансы, валюталық реттеу және статистика департаменті (Ақша-кредит статистикасы басқармасы)
3.1.1	Халықаралық резервтер және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтері		
3.1.2	Ақша агрегаттары		
3.1.3	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі бойынша монетарлық шолу		
3.1.4	Банктер бойынша монетарлық шолу		
3.1.5	Банк жүйесі бойынша монетарлық шолу		
3.1.6	Депозиттік емес қаржы ұйымдары бойынша шолу		
3.1.7	Қаржы секторы бойынша шолу		
3.2	Депозит нарығы	Ай сайын	
3.2.1	Депозиттік ұйымдардағы депозиттер		
3.2.2	Банктердегі ағымдағы шоттар, аймақтар бойынша		

3.2.3	Банктер тартқан ағымдағы шоттар, аймақтар бойынша		
3.2.4	Банктердегі салымдар, аймақтар бойынша		
3.2.5	Банктер тартқан салымдар, аймақтар бойынша		
3.2.6	Банктердегі салымдар (қалдықтар)		
3.2.7	Тартылған депозиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелері (орташа алынған)		
3.3	Кредит нарығы	Ай сайын	
3.3.1	Экономикаға берілген кредиттер		
3.3.2	Шағын кәсіпкерлікке берілген кредиттер		
3.3.3	Ауыл шаруашылығына берілген кредиттер		
3.3.4	Ауыл шаруашылығы өнімін қайта өңдейтін өнеркәсіпке берілген кредиттер		
3.4	Валюта нарығы	Ай сайын	
3.4.1	Шетел валютасын сатып алу/сату		
3.4.2	Биржадан тыс операциялар		
3.4.3	Банкаралық кредиттер мен депозиттер нарығы		
3.5	Валюталар бағамдары	Күн сайын	Монетарлық операциялар және активтерді басқару департаменті (Ақша-кредит операциялары және алтынвалюта активтері басқармасы)
3.5.1	Валюталардың күн сайынғы ресми бағамдары		
3.6	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі	Өзгеруіне қарай	Зерттеулер және стратегиялық талдау департаменті (Ақпараттық-талдамалық қамтамасыз ету басқармасы)
3.6.1	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі		
3.7	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі	Өзгеруіне қарай	
3.8	Төлем жүйелерінің статистикасы	Ай сайын	Төлем жүйелерін дамыту және бақылау департаменті (Төлем жүйелерін қадағалау басқармасы)
3.8.1	Банкаралық ақша аударымдары жүйесі		
3.8.2	Банкаралық клиринг жүйесі		
3.8.3	Төлем карточкалары және банк көрсететін электронды қызметтер		
3.9	Төлем балансының статистикасы	Тоқсан сайын	Төлем балансы, валюталық реттеу және статистика департаменті (Төлем балансы басқармасы)
3.9.1	Төлем балансы: талдамалық ұсыныс		
3.10	Сыртқы сектор статистикасы	Тоқсан сайын	Төлем балансы, валюталық реттеу және статистика департаменті (Халықаралық инвестициялар басқармасы)
3.10.1	Халықаралық инвестициялық позиция		
3.10.1.1	Халықаралық инвестициялық позиция: стандарттық ұсыныс		
3.10.2	Сыртқы борыш статистикасы		
3.10.2.1	Сыртқы борыш: талдамалық ұсыныс		
4.	Қаржы секторының жиынтық есептері		
4.1	Банк секторы	Ай сайын	Төлем балансы, валюталық реттеу және статистика департаменті (қаржы ұйымдарының есептілігі басқармасы)
4.1.1	Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері бойынша жиынтық баланс		
4.1.2	Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері бойынша кірістер мен шығыстар туралы жиынтық есеп		
4.2	Сақтандыру секторы	Ай сайын	
4.2.1	Қазақстан Республикасының сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары бойынша жиынтық бухгалтерлік баланс		
4.2.2	Қазақстан Республикасының сақтандыру (қайта		

	сақтандыру) ұйымдары бойынша пайда мен шығын туралы жиынтық есеп		
4.3	Бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары	Ай сайын	
4.3.1	Инвестициялық портфельді басқарушылардың жиынтық бухгалтерлік балансы		
4.3.2	Брокерлердің және (немесе) дилерлердің жиынтық бухгалтерлік балансы		
4.3.3	Инвестициялық портфельді басқарушылардың пайда мен шығын туралы жиынтық есебі		
4.3.4	Брокерлердің және (немесе) дилерлердің пайда мен шығын туралы жиынтық есебі		
4.4	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар	Ай сайын	
4.4.1	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың жиынтық бухгалтерлік балансы		
4.4.2	Ипотекалық ұйымдардың жиынтық бухгалтерлік балансы		
4.4.3	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың пайда мен шығын туралы жиынтық есебі		
4.4.4	Ипотекалық ұйымдардың пайда және шығын туралы жиынтық есебі		
4.5	Микроқаржы ұйымдары	Тоқсан сайын	
4.5.1	Микроқаржы ұйымдары бойынша жиынтық бухгалтерлік баланс		
4.5.2	Микроқаржы ұйымдары бойынша пайда мен шығын туралы жиынтық есеп		
5.	Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер		
5.1	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізбесі	Жаңартылуына қарай	Мемлекеттік қызметтердің сапасын бақылау басқармасы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 22

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің брокерлік қызметінің қағидаларын бекіту
туралы

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің брокерлік қызметінің қағидалары бекітілсін.

2. Монетарлық операциялар және активтерді басқару департаменті (Молдабекова Ә.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ. осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап туындайтын қатынастарға қолданылады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі брокерлік қызметінің қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі брокерлік қызметінің қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Ұлттық Банк туралы заң) сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан Республикасының қаржы нарығында брокерлік қызметті жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

2. Ұлттық Банктің Қазақстан Республикасының қаржы нарығындағы брокерлік қызметі 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (Жалпы бөлім) және 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) (бұдан әрі – Азаматтық кодекс), Ұлттық Банк туралы заңның және «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – Бағалы қағаздар рыногы туралы заң) талаптарымен реттеледі және жүзеге асырылады.

3. Ұлттық Банктің брокерлік қызметі деп клиенттің тапсырмасы бойынша, есебінен және мүддесінде қаржы құралдарымен мәмілелер жасауға бағытталған қызмет түсініледі.

4. Қағидаларда Бағалы қағаздар рыногы туралы заңда көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар қолданылады:

1) биржа нарығы – сауда-саттықтарды тікелей жүргізу арқылы оларды ұйымдастыру және техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыратын сауда-саттықтарды ұйымдастырушының сауда жүйелері пайдаланылатын қатынастардың жиынтығы;

2) биржадан тыс нарық – бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушыларының сауда-саттықтарды ұйымдастырушының сауда жүйелері пайдаланылмайтын қатынастарының жиынтығы;

3) есеп айырысу бөлімшесі – Ұлттық Банктің қаржы құралдарымен операциялар бойынша есеп айырысуды жүзеге асыратын бөлімшесі;

4) инвестициялық кіріс – активтердің ақшалай көрсетілген, оларды инвестициялау нәтижесінде алынған өсімі;

5) клиент – Бағалы қағаздар рыногы туралы заңға сәйкес Ұлттық Банкпен брокерлік қызмет көрсету туралы шарт жасаған заңды тұлға;

6) клиенттің бұйрығы – қаржы құралдарымен мәмілелер жасауға клиенттің нұсқауы бар өтінімі;

7) мүдделер қақтығысы – Ұлттық Банк бірмезгілде брокер және қаржы құралдарымен мәміленің тарабы болған кезде Ұлттық Банк пен оның клиентінің мүдделері өзара сәйкес келмейтін жағдай;

8) сауда бөлімшесі – Ұлттық Банктің қаржы құралдарымен операцияларды жүзеге асыратын бөлімшесі;

9) сыртқы қаржы нарығы – шет мемлекеттік заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының резиденттері және Қазақстан Республикасының бейрезиденттері арасында мәмілелер жасау процесінде қалыптасқан қатынастардың жиынтығы;

10) ішкі қаржы нарығы – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының резиденттері арасында мәмілелер жасау процесінде қалыптасқан қатынастардың жиынтығы.

2. Ұлттық Банк пен клиент арасында брокерлік қызмет көрсету туралы шарт жасау тәртібі

5. Брокерлік қызмет көрсету туралы шартты Ұлттық Банк клиентпен Ұлттық Банк Басқармасының қаулысы негізінде қаржы құралдарымен өзара байланысты бір немесе бірнеше мәмілелер жасау мақсатында немесе клиентке брокерлік қызмет көрсету мақсатында жасайды.

6. Әлеуетті клиент брокерлік қызмет көрсету туралы шартты жасау үшін Ұлттық Банкке мынадай құжаттарды:

1) клиенттің бұйрығына қол қоюға уәкілетті әлеуетті клиенттің қызметкерлерінің қол қою үлгілері және мөр таңбасы (ол бар болса) бар нотариат куәландырған құжат үш данада;

2) клиент заңды тұлғаның мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманы не клиент заңды тұлғаның мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің көшірмесін ұсынады.

7. Брокерлік қызмет көрсету туралы шарт Қазақстан Республикасының азаматтық заңнаманың және Бағалы қағаздар рыногы туралы занның сәйкес жазбаша нысанда жасалады.

Брокерлік қызмет көрсету туралы шарт ол жасалғаннан кейін 14 (он төрт) жұмыс күнінен кешіктірілмей кейіннен брокерлік қызмет көрсету туралы шарттың түпнұсқасымен ауыстыра отырып, факсимильдік көшірмелерді алмасу арқылы жасауға рұқсат етіледі.

8. Ұлттық Банк брокерлік қызмет көрсету туралы шартты жасау кезінде әлеуетті клиентке мүдделер қақтығысының ықтимал туындауы туралы жазбаша хабарлайды.

Әлеуетті клиент брокерлік қызмет көрсету туралы шартқа сәйкес жазбаша нысанда өзінің әлеуетті клиент және Ұлттық Банк бірізгіде брокер және қаржы құралдарымен мәміленің тарабы болған жағдайда брокер ретінде Ұлттық Банк арасында мүдделер қақтығысының туындауы мүмкін екені туралы хабардар екенін Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мүдделер қақтығысының бар екені туралы растаманы Ұлттық Банкке ұсыну арқылы растайды.

9. Әлеуетті клиентпен брокерлік қызмет көрсету туралы шартты әзірлеу мен жасауды және сыртқы қаржы нарығында қаржы құралдарымен мәмілелер жасау үшін Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінде банк шоттарын ашуды сауда бөлімшесі жүзеге асырады.

Клиенттердің бұйрықтарын қабылдауды және Ұлттық Банктің атынан және клиенттердің атынан қаржы құралдарымен мәмілелер жасауды, брокерлік қызмет көрсету туралы шартқа сәйкес хабарламалар беру мен брокерлік қызмет көрсетуді сауда бөлімшесі жүзеге асырады.

10. Ішкі қаржы нарығында қаржы құралдарымен мәмілелерді жасау үшін ағымдағы шоттар, қосалқы шоттар, сондай-ақ қызмет көрсеткені үшін комиссиялар есептеу мен есептен шығару үшін шоттар ашуды, клиенттің қаржы құралдарын есепке алуды есеп айырысу бөлімшесі жүзеге асырады.

3. Қаржы құралдарымен мәмілелер жасау тәртібі

11. Клиент қаржы құралдарымен мәмілелерді жасау үшін клиенттің Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бұйрығы Ұлттық Банкке ұсынылады.

Клиенттің бұйрығына клиент немесе оның өкілі қол қояды, мөрдiң бедерiмен (ол бар болса) расталады және брокерлiк қызмет көрсету туралы шартта белгiленген мерзiмде екi данада Ұлттық Банкке ұсынылады.

12. Сауда бөлiмшесi клиенттiң бұйрығын алғаннан кейiн клиенттiң бұйрығына қол қойған тұлғаның өкiлеттiгiн және клиент бұйрығының Қағидаларға **2-қосымшаға** сәйкес белгiленген талаптарға сәйкестiгiн тексередi және клиент бұйрығының клиенттiң алғаны туралы белгi қойылған екiншi данасын қайтарады.

13. Сауда бөлiмшесi:

1) Қағидаларға 2-қосымшада белгiленген нысанға сәйкес келмеген;

2) қаржы құралдарымен мәмiле Бағалы қағаздар рыногы туралы **занға** сәйкес келмеген жағдайда;

3) клиенттiң шотында мәмiле орындау үшiн қажеттi ақша немесе қаржы құралдары болмаған жағдайда клиенттiң бұйрығын орындауға қабылдамайды.

14. Ұлттық Банк брокерлiк қызмет шеңберiнде жасайтын қаржы құралдарымен мәмiлелер биржалық және сол сияқты биржадан тыс нарықтарда жасалуға тиiс.

15. Сауда бөлiмшесi тиiсiнше мәмiленiң жасалғаны расталғаннан кейiн не клиенттiң бұйрығын алғаннан кейiн себептерiне көрсете отырып клиентке қаржы құралдарымен мәмiлелердi жасау туралы немесе жасауға мүмкiн еместiгi туралы уақтылы хабарлайды.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкiнiң брокерлiк
қызметiнiң **қағидаларына**
1-қосымша

Нысан

Мүдделер қақтығысының болуы жөнiнде хабардар екенi туралы растама

Клиент осымен брокерлiк қызмет көрсету туралы жасалатын шарт бойынша мүдделер қақтығысының ықтимал туындауы туралы өзiнiң хабардар екендiгiн растайды және төменде баяндалған талаптарды толығымен қабылдайды.

Мүдделер қақтығысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкi (бұдан әрi – Ұлттық Банк) қаржы құралдарымен бiр уақытта брокер және мәмiленiң тарабы (қарсы әрiптес, сатушы/сатып алушы, мемлекеттiк бағалы қағаздардың эмитентi) болған жағдайда туындайды.

Ұлттық Банк мынадай жағдайларда Қазақстан Республикасының мемлекеттiк ақша-кредит саясатын жүзеге асыру кезiндегi қаржы құралдарымен мәмiленiң тарабы болып табылады:

1) Ұлттық Банктiң портфелiндегi мемлекеттiк бағалы қағаздарды сатып алу/сату кезiнде;

2) Ұлттық Банктiң қысқа мерзiмдi ноттарын сатып алу/сату кезiнде;

3) РЕПО мәмiлелерiн жасау кезiнде (тура және керi);

4) депозиттер қабылдау кезiнде;

5) туынды қаржы құралдарымен мәмiлелер жасау кезiнде;

6) шетелдiк валютамен мәмiлелер жасау кезiнде;

7) Қазақстан Республикасының мемлекеттiк ақша-кредит саясатын iске асыру мақсатында жасалатын өзге мәмiлелер жасау кезiнде.

Ұлттық Банк мүдделi тарап ретiнде Клиентке мүдделер қақтығысы орын алған жағдайда Клиент мүддесiнiң Ұлттық Банктiң жүргiзiп отырған мемлекеттiк ақша-кредит саясатының мүддесiнен жоғары қойылатынына кепiлдiк бермейдi.

Ұлттық Банк Клиентке мүдделер қақтығысы орын алатын қаржы құралдарымен мәмілелер жасау кезінде ұсынымдар бермейді.

Тегі, аты және әкесінің аты (болған жағдайда)
(болған жағдайда)

Клиенттің қолы, күні және мөрі

Нысан

Клиент бұйрығы

№ _____
« ____ » _____

20__ жылғы

Клиент _____
Бағалы қағаздарға арналған депо қосалқы шоты _____
Брокер (Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі) жүргізілетін мынадай мәмілелерді жүзеге асыруды
сұраймыз:

мәміле түрі _____
(сатып алу/сату, депозит, тікелей/кері РЕПО және тағы сол сияқты)

қаржы құралы _____
(валюта, бағалы қағаздар, туынды қаржы құралдары және тағы сол сияқты)

қаржы құралының бағасы _____
(шамамен бағасы/бағамы/баға белгілеуі, баға/бағамы/баға белгілеу дәлізі)

сыйақы мөлшерлемесі (кірістілік) _____

қаржы құралының саны _____

мәміленің жалпы сомасы _____

депозитті орналастыру күні _____

депозитті аяқтау күні _____

депозит бойынша сыйақы сомасы _____

Клиенттің бұйрығын орындау мерзімі немесе күні _____

Клиенттің бұйрығының қолданылуының аяқталу уақыты _____

Деректемелер _____

Қосымша ақпарат (бағалы қағаздар бойынша):

Бағалы қағаздардың эмитенті _____

Ұлттық сәйкестендіру нөмірі _____

Шығару күні _____ өтеу күні _____

Бірінші басшы _____ Тегі, аты және әкесінің аты (болған кезде)

Бас бухгалтер _____ Тегі, аты және әкесінің аты (болған кезде)

осы бөлікті сауда бөлімшесінің қызметкері толтырады

Клиенттің бұйрығын қабылдау күні және уақыты _____

_____ Мөр орны (болған кезде)
сауда бөлімшесі қызметкерінің тегі, аты

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 23

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің дилерлік
қызметінің қағидаларын бекіту туралы**

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының **Занын** іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің дилерлік қызметінің **қағидалары** бекітілсін.

2. Монетарлық операциялар және активтерді басқару департаменті (Молдабекова Ә.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік **тіркеуді;**

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми **жарияланған** күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі дилерлік қызметінің қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі дилерлік қызметінің қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Ұлттық Банк туралы заң) сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) Қазақстан Республикасының қаржы нарығындағы дилерлік қызметті жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

Ұлттық Банктің Қазақстан Республикасының қаржы нарығындағы дилерлік қызметі 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (Жалпы бөлім) және 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) (бұдан әрі – Азаматтық кодекс), Ұлттық Банк туралы заңның «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы (бұдан әрі – Банктер туралы заң) және «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі (бұдан әрі – Бағалы қағаздар рыногы туралы заң) Қазақстан Республикасының Заңдарының талаптарымен реттеледі және жүзеге асырылады.

2. Ұлттық Банктің брокерлік қызметі деп Қазақстан Республикасының мемлекеттік ақша-кредит саясатын (бұдан әрі – ақша-кредит саясаты) іске асыру және Қазақстан Республикасының қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету шеңберінде Ұлттық Банктің атынан қаржы құралдарымен операциялар жүргізуге және мәмілелер жасауға бағытталған қызмет түсініледі.

3. Қағидалар шетел валютасындағы және бағалы металдардағы активтерді инвестициялық басқару, сондай-ақ бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу бойынша мәмілелер жасау арқылы банкаралық ақша беру жүйесінің пайдаланушыларына Ұлттық Банктің қосымша өтімділік беруі арқылы банкаралық ақша аудару жүйесінде өтімділік тәуекелін, кредит және жүйелік тәуекелдерді басқару мақсатында Ұлттық Банк жүргізетін операцияларға қолданылмайды.

4. Қағидаларда Банктер туралы заңда, Бағалы қағаздар рыногы туралы заңда көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 1) баға белгілеу – қаржы құралының бағасы (бағамы, пайыздық мөлшерлеме);
- 2) бағалы қағаздармен мәмілелер – бағалы қағаздарды сатып алу/сату кіретін ашық нарық операциялары, тікелей және кері РЕПО операциялары;
- 3) банкаралық нарық – ұйымдастырылмаған нарықта шетел валютасын, шетел валютасындағы бағалы қағаздары, төлем құжаттарын сатып алу немесе/ және сату бойынша операцияларды жүзеге асыру кезінде туындайтын қатынастардың жиынтығы;
- 4) биржалық нарық – сауда-саттықты тікелей жүргізу арқылы ұйымдастыру және техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыратын сауда-саттықты ұйымдастырушының сауда жүйелерін пайдалана отырып жасалатын қатынастардың жиынтығы;

5) валюта – Қазақстан Республикасының және шет мемлекеттердің ақша бірлігі (заңды төлем қаражаты);

6) валюталық мәміле – биржалық және банкаралық нарықта валюта сатып алу немесе/және сату;

7) валюталық нарық – банкаралық немесе биржалық нарықтарда шетел валютасын, шетел валютасындағы төлем құжаттарын сатып алу және/немесе сату бойынша операцияларды жүзеге асыру кезінде туындайтын қатынастардың жиынтығы;

8) валюталау күні – жасалған мәміле бойынша есеп айырысуды жүзеге асыру күні;

9) депозиттік аукцион – қарсы әріптестің Ұлттық Банкте депозиттер (банктік салымдар) орналастыруға өтінімдер беруін білдіретін сауда-саттық нысаны;

10) есеп айырысу бөлімшесі – Ұлттық Банктің ақша-кредит саясатының операциялары бойынша есеп айырысуды жүзеге асыратын бөлімшесі;

11) жұмыс күні – Қазақстан Республикасының қаржы ұйымдары қолма-қол шетел валютасымен операциялар жүргізу үшін ашық болатын уақты кезеңі;

12) қарсы әріптес – Ұлттық Банкпен жасалатын мәмілеге қатысушы;

13) локо своп – түрі мен сапасы бойынша бірдей тазартылған бағалы металдардың орналасқан жерін айырбастау бойынша операция;

14) мәміле күні – Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасында валюталық мәміле жасалатын нақты күн;

15) мәміле паспорты – мәміледе көрсетілген талаптарға сәйкес мәміленің жасалғанын куәландыратын құжат;

16) операциялық күн – қаржы құралдарымен операциялар жүргізілетін және мәмілелер жасалатын, төлемдер мен ақша аударымдарын қабылдау және өңдеу жүзеге асырылатын уақыт кезеңі;

17) сауда бөлімшесі – Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты операцияларын жүзеге асыру және Ұлттық Банктің активтерін басқару үшін жауапты бөлімшесі;

18) своп сапа – түрі бойынша бірдей, бірақ сапасы бойынша әртүрлі тазартылған бағалы металдарды айырбастау бойынша операция;

19) тазартылған бағалы металдар – бұл Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығының (London bullion market association) немесе Лондон платина тобы металдары қауымдастығының (London Platinum and Palladium Market) талаптарына және/немесе Еуразиялық экономикалық одаққа қатысушы мемлекеттерде белгіленген сапа стандарттарына және талаптарына және/немесе шығарылған елінің сапа стандарттарына және техникалық талаптарына (алтын үшін тазалық таңбасы 995/1000 төмен емес, платина және палладий үшін 999,5/1000 төмен емес және күміс үшін 999/1000 төмен емес таңба) сәйкес ең төменгі сынамдағы метал сапасы бар құйма түріндегі бағалы металдар;

20) туынды қаржы құралдарымен мәміле – тараптардың құқықтар мен міндеттемелерді сатып алу немесе/және сату немесе базалық активке айырбастау операциялары;

21) Ұлттық Банктің басшылығы – Ұлттық Банктің Төрағасы, Ұлттық Банк Төрағасының орынбасарлары;

22) Bloomberg, Reuters Dealing жүйелері, KASE, NEXT биржа терминалы – мәмілелер жасау мақсаты үшін пайдаланушылары арасындағы байланыс жүзеге асырылатын мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етулер және жабдықтар кешені;

23) «cut-off time» – мәмілелер жасауды аяқтау уақыты және/немесе есеп айырысуларды орындауды аяқтау уақыты;

24) **LIBOR сыйақы мөлшерлемесі** – мерзімінің өтуі қалыптасқан күні Лондон қаласының уақыты бойынша таңғы сағат 11.30-да тіркелген бір күн мерзімі бар банкаралық қарыздар бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме.

5. Ұлттық Банктің басшылығы ақша-кредит саясаты шеңберінде ақша-кредит саясатының құралдары бойынша стратегиялық шешімдерді айқындайды және қабылдайды.

Ақша-кредит саясаты шеңберіндегі операциялар мен жасалатын мәмілелер бойынша жедел шешімдер қабылдауды Ұлттық Банктің сауда бөлімшесінің басшылығы Ұлттық Банктің басшылығымен келісе отырып, ағымдағы нарық жағдайына сәйкес жүзеге асырады.

2. Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасында келісім жасау тәртібі

6. Әлеуетті қарсы әріптес мәмілелер жасау туралы келісім (бұдан әрі – Мәмілелер туралы келісім) және депозиттер (банктік салымдар) қабылдау туралы және жинақ шотын ашу және жүргізу туралы келісім (бұдан әрі – Депозиттер қабылдау туралы келісім) жасау үшін Ұлттық Банкке Ұлттық Банкпен Қазақстан Республикасының қаржы нарығында операциялар жүргізу және мәмілелер жасау ниеті туралы жазбаша сұрату (бұдан әрі – жазбаша сұрату) жіберуге тиіс.

Мыналарды:

1) Мәмілелер туралы келісімді жасау үшін жауапты бөлімше сауда бөлімшесі болып табылады;

2) Депозиттер қабылдау туралы келісімді жасау үшін жауапты бөлімше есеп айырысу бөлімшесі болып табылады.

7. Ұлттық Банк жазбаша сұратуды ол Ұлттық Банкке түскен күнінен бастап 20 (жиырма) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде қарайды және ол бойынша шешім қабылдайды. Қарсы әріптестің жазбаша сұратуын қанағаттандыру және онымен Мәмілелер туралы келісім және Депозиттер қабылдау туралы келісім жасау туралы шешімді Ұлттық Банктің басшылығы қабылдайды және Ұлттық Банк шешім қабылданған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде әлеуетті қарсы әріптеске жазбаша түрде хабарланады.

8. Мәмілелер туралы келісім жасау үшін Қазақстан Республикасының резиденті болып табылатын әлеуетті қарсы әріптес Ұлттық Банкке мынадай құжаттарды:

1) Мәмілелер туралы келісім жасауға Ұлттық Банк Төрағасының атына жазылған өтінішхатты;

2) Мәмілелер туралы келісімге сәйкес бағалы қағаздармен мәмілелер жасалған жағдайда, бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыруға уәкілетті мемлекеттік орган берген арналған лицензияның көшірмесін;

3) қарсы әріптес қызметкерінің қаржы құралдарымен мәмілелер жасауға уәкілеттілердің қарсы әріптес бекіткен екі данадағы тізімін;

4) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманы не оның көшірмесін не заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің көшірмесін;

5) жарғыны не оның нотариат куәландырған көшірмесін, ал қарсы әріптес өз қызметін үлгі жарғы негізінде жүзеге асыратын болса – қызметті үлгі жарғы негізінде жүзеге асыру фактісін растайтын құжаттарды;

6) болған кезде мөр бедері және мәміле паспортына қол қоюға уәкілетті қарсы әріптес қызметкерлерінің қол қою үлгілері бар нотариат куәландырған құжатты ұсынады.

Мәмілелер туралы келісім жасау үшін Қазақстан Республикасының бейрезиденті болып табылатын әлеуетті қарсы әріптес Ұлттық Банкке мынадай құжаттарды:

1) Мәмілелер туралы келісім жасауға Ұлттық Банк Төрағасының атына жазылған өтінішхатты;

2) құрылтай құжаттарының нотариат куәландырған көшірмесін (шет мемлекеттердің ұлттық (орталық) банктерін қоспағанда);

3) бейрезидент елінің уәкілетті органы берген (шет мемлекеттердің ұлттық (орталық) банктерін қоспағанда) банк операцияларын жүргізуге арналған лицензияның нотариат куәландырған көшірмесін;

4) операциялар жасау кезінде қол қою үлгілері және мөр (ол болған кезде) бедері бар құжатқа сәйкес төлем құжаттарына қол қоюға уәкілетті адамның (адамдардың) жеке басын куәландыратын құжаттың (құжаттардың) көшірмесін (көшірмелерін);

5) болған кезде, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің Қазақстан Республикасында салық төлеуші ретінде тіркелгенін растайтын құжаттың көшірмесін;

6) соңғы үш жылдағы шоғырландырылған қаржылық есептілікті ұсынады.

Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасында жасалған Мәмілелер туралы келісім болған жағдайда қарсы әріптестің осы тармақта көзделген құжаттарды қайтадан ұсынбастан Депозиттерді қабылдау туралы келісімге қол қоюына жол беріледі.

9. Мәмілелер туралы келісім және Депозиттерді қабылдау туралы келісім Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасының және Бағалы қағаздар рыногы туралы заңның талаптарына сәйкес жазбаша нысанда жасалады. Тараптардың келісімі бойынша Мәмілелер туралы келісімге және (немесе) Депозиттерді қабылдау туралы келісімге Қағидаларға қайшы келмейтін қосымша талаптар енгізіледі.

Мәмілелер туралы келісімді және (немесе) Депозиттерді қабылдау туралы келісімді олар жасалғаннан кейін 14 (он төрт) жұмыс күнінен кешіктірмей Мәмілелер туралы келісімнің және (немесе) Депозиттерді қабылдау туралы келісімнің түпнұсқаларына кейіннен ауыстыра отырып, факсимильді көшірмелерімен алмасу арқылы жасасуға жол беріледі.

3. Операциялар және мәмілелер

10. Ұлттық Банк дилерлік қызмет шеңберінде операциялар мен мәмілелердің мынадай түрлерін жасайды:

- 1) валюталық өктемдік;
- 2) валюталық мәмілелер;
- 3) депозиттерді қабылдау;
- 4) депозиттік аукцион;
- 5) бағалы қағаздармен мәмілелер;
- 6) туынды қаржы құралдарымен мәмілелер;
- 7) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен операциялар;
- 8) қарыздар беру;
- 9) тазартылған бағалы металдармен операциялар;
- 10) бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукциондары;
- 11) бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукциондары;
- 12) Азаматтық кодекске қайшы келмейтін мәмілелердің өзге де түрлері.

11. Ұлттық Банктің мәмілелері бойынша есеп мынадай талаптармен жүзеге асырылады:

- 1) спот алдындағы (мәміле күні не мәміле күнінен келесі жұмыс күні) T+0, T+1;
- 2) спот (мәміле күнінен екінші жұмыс күні) T+2;

3) форвард-аутрайт (мәміле күнінен үшінші және одан кейінгі жұмыс күндері) T+3 және одан жоғары.

12. Теңгемен мәмілелер және операциялар үшін «cut-off time» операцияның немесе мәміленің түріне байланысты белгіленеді. Шетел валютасындағы мәмілелер мен операциялар үшін «cut-off time» орындау (есеп айырысу) үшін қажетті уақыты және әрбір жеке валюта үшін кастодиан және/немесе кастодиан банк белгілеген шектеулері сақтала отырып белгіленеді.

13. Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасындағы операциялар мен мәмілелер биржа нарығында да, банкаралық нарықта да жүргізіледі.

14. Биржа нарығында операциялар мен мәмілелер жасау сауда-саттықты ұйымдастырушының қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Банкаралық нарықта операциялар мен мәмілелер жасау Қағидаларға сәйкес, жасалған Мәмілелер туралы келісім және Депозиттерді қабылдау туралы келісім негізінде жүзеге асырылады.

15. Биржа нарығында операциялар мен мәмілелер жасау үшін Ұлттық Банк KASE биржа терминалы арқылы қашықтан кіру режимінде биржа сауда-саттығына қатысады.

16. Биржа нарығында операциялар мен мәмілелерді жасау талаптары Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасында телефонмен не белгілеуді KASE биржа терминалына шығару жолымен дилерлер арасында келіссөздер жүргізу арқылы әрбір нақты жағдайда жеке айқындалады.

Банкаралық нарықта операциялар мен мәмілелер жасау талаптары Ұлттық Банк пен қарсы әріптес арасында әрбір нақты жағдайда:

1) Bloomberg немесе Reuters Dealing жүйесі бойынша дилерлер арасында келіссөздер жүргізу арқылы;

2) қарсы әріптестен факс бойынша немесе электрондық поштамен мәміле паспортын қатар ала отырып, жазып алатын телефон арқылы жеке айқындалады.

17. Дилерлер мәміле талаптарын растаған сәттен бастап мәміле жасалған деп саналады.

Мәмілелердің талаптарын растау сәті болып:

1) қарсы әріптестен факс немесе электрондық пошта бойынша мәміле паспортын қатар ала отырып, жазылатын телефон арқылы мәміле талаптары мен өлшемдерін ауызша растаған сәт;

2) Bloomberg және Reuters Dealing жүйелері бойынша мәміленің жасалғанын растау сәті;

3) KASE және NEXT биржа терминалы бойынша биржа сауда-саттығының қатысушысын қарсы баға белгілеу есебінен шығарылған баға белгілеудің қанағаттандырған сәті саналады.

18. Цифрлық тасымалдағыштардағы жазбалар, мәміле паспорттарының түпнұсқалары немесе көшірмелері, Bloomberg және Reuters Dealing жүйелерінде мәмілелердің жасалғанын растайтын сөйлесулердің мәтіндері, биржа куәлігі және он-лайн есеп мәміленің жасалғанын растайтын ресми құжат болып саналады.

19. Бір тарап басқа тараптан алған мәміле талаптарының растауында көрсетілген мәміле талаптарының мәміле жасау кезінде тараптар келіскен талаптардан басқаша болған жағдайларда, тараптар мәміле жасау кезінде келіскен түпнұсқа талаптар мен өлшемдер негізінде алшақтықты реттеу үшін шаралар қабылдайды және қате жіберген тарап екінші тарапқа Мәмілелер туралы келісімнің және (немесе) Депозиттерді қабылдау туралы келісімнің талаптарына сәйкес келетін мәміленің түпнұсқа талаптарына сәйкес келетін растауды ұсынады.

20. Мәміле жасалғаннан кейін дилерлер мәміленің Bloomberg, Reuters Dealing жүйелерінде, KASE немесе NEXT биржа терминалында жасалған жағдайларын қоспағанда, мәміле паспорттарының көшірмелерімен алмасады. Мәміле талаптары Мәмілелер туралы келісімнің және (немесе) Депозиттерді қабылдау туралы келісімнің талаптарына сәйкес мәміле жасалғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей мәміле паспорттарының түпнұсқаларымен алмасады.

21. Мәміле ол бойынша есеп айырысу жүзеге асырылған сәттен бастап орындалған болып саналады. Есеп айырысуды жүзеге асыру үшін сауда бөлімшесі мәміле паспортын есеп айырысу бөлімшесіне тапсырады.

4. Валюта өктемдігі және валюталық мәмілелер

22. Ұлттық Банк валюта өктемдігін биржа нарығында АҚШ долларының теңгеге қатысты бағамына әсер ету мақсатында жасайды.

23. Ұлттық Банк валюталық мәмілелерді валюта нарығында шетел валютасына сұраныс/ұсыныс болған кезде шетел валютасына ішкі сұранысты қанағаттандыру үшін банкаралық немесе биржа нарығында жасайды.

24. Валюта өктемдігі бойынша «cut off time» – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 15:30, валюталық мәмілелер бойынша – 16:00. Мәмілелер бойынша есеп айырысуды орындау үшін «cut off time» – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 17.30 болып белгіленеді.

5. Депозиттер (депозиттік салымдар) және депозиттік аукцион

25. Ұлттық Банк ақша-кредит саясатын іске асыру мақсатында депозиттік аукционды өткізеді және екінші деңгейдегі банктерден депозиттерді (депозиттік салымдарды) теңгеде қабылдауды жүзеге асырады.

Ұлттық Банк Ұлттық Банк туралы [заңға](#) сәйкес Ұлттық Банкте банк шоттары иелерінен депозиттерді (депозиттік салымдарды) қабылдауды жүзеге асырады.

Ұлттық Банкте теңгемен жинақ шотын ашу депозиттерді (депозиттік салымдарды) орналастыру үшін міндетті шарт болып табылады.

26. Депозиттік аукциондарды жүргізу және депозиттерді (депозиттік салымдарды) қабылдау Ұлттық Банк туралы заңның [29-бабына](#) сәйкес Ұлттық Банк белгілеген мерзімде және сыйақы мөлшерлемелері бойынша жүзеге асырылады.

27. Депозиттік аукциондар және депозиттер (депозиттік салымдар) бойынша сыйақы сомасы жеңілдетілген есептеу әдістемесі бойынша есептеледі, бұл ретте есептеу базасы ретінде қаражаттың депозитте (депозиттік салымда) болу күндерінің нақты саны және жылына 360 (үш жүз алпыс) күн қабылданады. Контрагенттен қабылданатын депозиттің (депозиттік салымның) ең аз көлемі он миллион теңге құрайды.

28. Депозиттік аукциондар және депозиттерді (депозиттік салымдарды) қабылдау үшін «cut off time» – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 16.00 болып белгіленеді. Депозиттік аукциондар және депозиттер (депозиттік салымдар) бойынша есеп айырысуларды орындау үшін «cut off time» – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 17.30 болып белгіленеді.

6. Бағалы қағаздармен мәмілелер

29. Бағалы қағаздармен мәмілелерді уәкілетті мемлекеттік орган берген бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары жасайды.

30. Биржа және банкаралық нарықтарда мәміле жасауды бір ізге түсіру мақсатында РЕПО ашу және жабу мәмілелерінің өлшемдерін есептеу сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

31. РЕПО операцияларының мерзімі бір және одан астам күнтізбелік күн құрайды. Бір жылдағы күн саны күнтізбелік 365 (үш жүз алпыс бес) күнге тең деп қабылданады.

32. Тікелей және кері РЕПО операциялары бойынша міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету үшін кепіл ретінде қабылданатын бағалы қағаздар түрлерін Ұлттық Банк белгілейді.

33. Автоматты РЕПО секторында жасалған РЕПО не тікелей РЕПО мәмілелері бойынша міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету үшін кепіл ретінде қабылданатын бағалы қағаздардың нарықтық құнын дисконттау пайызын айқындау сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

34. Биржадан тыс нарықта жасалған РЕПО мәмілелері бойынша нарықтық құнды дисконттау пайызын және РЕПО мәмілелері бойынша міндеттемелерді орындауды

қамтамасыз ету үшін кепіл ретінде қабылданатын бағалы қағаздардың тізбесін Ұлттық Банк белгілейді.

35. РЕПО және кері РЕПО операциялары бойынша биржа және банкаралық нарықтағы сыйақы мөлшерлемесін Ұлттық Банк туралы заңның [29-бабына](#) сәйкес Ұлттық Банк белгілейді.

36. Ұлттық Банк Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын және орналастыруды аукцион арқылы жүзеге асырады.

37. KASE биржа терминалында бағалы қағаздармен мәмілелер жасау үшін «cut-off time» сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі құжаттарына сәйкес белгіленеді.

Банкаралық нарықта – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 16.00 деп белгіленеді. Қарсы әріптестің банкаралық нарықта бағалы қағаздармен мәмілелер бойынша есеп айырысуды орындауы үшін «cut off time – Астана қаласы уақыты бойынша сағат 17.30 деп белгіленеді.

7. Туынды қаржы құралдарымен мәмілелер

38. Ұлттық Банк туынды қаржы құралдарымен мәмілелерді жүзеге асырады.

39. Туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша «cut off time» Астана уақыты бойынша сағат 16.00 деп белгіленеді. Қарсы әріптестің туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша есеп айырысуларды орындауы үшін «cut off time» Астана уақыты бойынша сағат 17.30 деп белгіленеді.

8. Қарыздар беру

40. Ұлттық Банк қарсы әріптестерге Ұлттық Банк туралы [заңға](#) сәйкес қарыздардың мынадай түрлерін ұсынады:

- 1) қайта қаржыландыру қарыздары;
- 2) арнайы мақсаттағы қарыздар;
- 3) соңғы инстанцияның қарыз берушісі ретінде берілетін қарыздар.

9. Тазартылған бағалы металдармен мәмілелер

41. Тазартылған бағалы металдармен мәмілелер деп тазартылған бағалы металдармен депозиттік операцияларды, локо своп және сапа свопын қоса алғанда, тазартылған бағалы металдарға меншік құқығының және басқа да құқықтардың өтуіне байланысты мәмілелер түсініледі.

42. Валюталау күні 180 (бір жүз сексен) күннен асатын тазартылған бағалы металдармен мәмілелерге «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» 2005 жылғы 13 маусымдағы Қазақстан Республикасының [Заңына](#) сәйкес валюталық реттеу режимдері қолданылады.

43. Активтерді бағалы металдармен толықтыру үшін тазартылған алтынды сатып алуға дисконттың мөлшерін Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7955 тіркелген «Бағалы металдардағы активтерді толықтыру үшін тазартылған алтынды сатып алуға мемлекеттің басым құқығын іске асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 241 [қаулысына](#) сәйкес Ұлттық Банк белгілейді.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 17

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін
сыртқы басқаруға беру қағидаларын бекіту туралы**

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру қағидалары бекітілсін.

2. Монетарлық операциялар және активтерді басқару департаменті (Молдабекова Ә.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта
активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру
қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - Ұлттық Банк туралы заң) сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі - Ұлттық Банк) алтын-валюта активтерінің бір бөлігін Қазақстан Республикасының бейрезидент банктеріне және активтерді басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымдарға сыртқы басқаруға берудің тәртібін айқындайды.

Қаулысыменбұр.ред.қара

2. Қағидаларда 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде (Ерекше бөлім) көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аймақтық мандат - инвестициялары бір елдің (нарықтың, аймақтың) шеңберінде шоғырландырылған портфель;

2) активтерді активтік басқару - кірістіліктің ауытқу өзгермелілігінің мәні (tracking error) 0,5 пайыздан асып кететін басқару түрі;

3) активтерді пассивтік басқару - кірістіліктің ауытқу өзгермелілігінің мәні (tracking error) 0,5 пайыздан аспайтын басқару түрі. Пассивтік басқару кезінде сыртқы басқарудағы портфельдің кірістілігі шамамен эталондық портфель кірістілігіне тең болады;

4) активтерді сыртқы транзиттік басқару - берілетін активтердің құрылымындағы өзгерістерге байланысты тәуекелдерді барынша азайту мақсатында активтер сыртқы транзиттік басқарушыға 6 (алты) айға дейінгі мерзімге берілетін басқару түрі;

5) ақпараттық коэффициент (information ratio) - үстеме кірістілік деңгейінің кірістіліктің ауытқу өзгермелілігіне (tracking error) қатынасы;

6) алтын-валюта активтері - Ұлттық Банк туралы заңға сәйкес Ұлттық Банктің алтын-валюта резервтері және басқа активтер;

7) ауқымды мандат - инвестициялары бір елдің (нарықтың, аймақтың) шеңберінен шығатын портфель;

8) әртараптандыру - активтер құнының азаю тәуекелін төмендету мақсатында оларды қаржы құралдарына және өзге мүлікке орналастыру;

9) байланыстыру - екі немесе одан көп шама арасындағы статистикалық өзара байланыс. Егер бір шама ұлғайған/азайған кезде екінші көрсеткіштің мәні ұлғайса/азайса, байланыстыру оң болып табылады. Егер бір шама ұлғайған/азайған кезде екінші көрсеткіштің мәні ұзайса/ұлғайса, байланыстыру теріс болып табылады;

10) балама құралдар - қаржы құралдарынан (акциялардан, облигациялардан және қаржы нарығының құралдарынан) кірістілігінің, тәуекелдерінің жоғары көрсеткіштерімен және төмен өтімділігімен ерекшеленетін инвестициялық өнімдер;

11) банкаралық нарық - шетел валютасын, бағалы қағаздарды, шетел валюталарындағы төлем құжаттарын ұйымдастырылмаған нарықта сатып алу және/немесе сату жөніндегі операцияларды жүзеге асыру кезінде туындайтын қатынастар жиынтығы;

11-1) бас ұйым - еншілес ұйымдар акцияларының бақылау пакетіне ие компания;

12) биржа нарығы - тікелей сауда-саттықты өткізу жолымен оларды ұйымдық және техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыратын сауда-саттықты ұйымдастырушының сауда жүйелері пайдаланылатын қатынастар жиынтығы;

13) институционалдық инвестор - ақшаны қаржы құралдарына инвестициялауды жүзеге асыратын заңды тұлға;

14) комиссиялық сыйақы - активтерді басқару жөніндегі қызметтер үшін төленетін сыйақы;

15) консультациялық қызмет көрсетудегі активтер - клиенттің активтерін инвестициялық басқару бөлігінде сыртқы басқарушы клиентке консультация беретін сыртқы басқарушының басқаруындағы активтер;

16) кірістіліктің ауытқу өзгермелілігі (tracking error) - эталондық портфельдің кірістілігі мен портфельдің кірістілігі арасындағы айырма;

17) мамандандырылған мандат - басқару түрлерін және сыртқы басқарушылардың кірістілігі арасындағы теріс байланыстыруды әртараптандыру мақсатында сыртқы басқаруға берілетін мандат;

18) мандат - белгілі бір инвестициялық сипаттамалары бар портфель;

19) маржалық шот - клиринг ұйымында ашылатын және туынды қаржы құралдарымен операциялар бойынша мәмілелер бойынша қамтамасыз етуді есепке алу және есеп айырысуларды жүргізу мақсатында пайдаланылатын, туынды қаржы құралдарымен операцияларды жүргізуге арналған ағымдағы шот;

20) портфель - қаржы құралдарының жиынтығы, оның ішінде қолма-қол валюта;

21) портфель менеджері - клиенттердің активтерін басқаруға жауап беретін адам;

22) сыртқы басқару - клиенттің активтері клиенттердің активтерін сенімгерлікпен басқаруға мамандандырылған және өзінің қызметін халықаралық қаржы нарықтарында жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкіне немесе ұйымға сенімгерлікпен басқаруға берілетін активтерді басқару түрі;

23) сыртқы басқарушы - клиенттердің активтерін сенімгерлікпен басқаруға мамандандырылған және өзінің қызметін халықаралық қаржы нарықтарында жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі немесе ұйым;

24) сыртқы транзиттік басқарушы - клиенттердің активтерін транзиттік басқаруға мамандандырылған және өзінің қызметін халықаралық қаржы нарықтарында жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі немесе ұйым;

25) транзиттік кезең - портфельге қатысты қолданылатын, оны Ұлттық Банктің алтынвалюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясында белгіленген өлшемдерге сәйкес келтіру мақсатында Қағидаларға сәйкес белгіленетін уақыт кезеңі;

26) уәкілетті бөлімше - Ұлттық Банктің монетарлық операциялар бөлімшесі;

27) Ұлттық Банк басшылығы - Ұлттық Банк Төрағасы, Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесіне жетекшілік ететін Ұлттық Банк Төрағасының орынбасары;

28) үстеме кірістілік деңгейі - нақты қол жеткізілген кірістілік деңгейі мен эталондық портфель кірістілігінің деңгейі арасындағы айырма;

29) форекс операциялары - биржа және банкаралық нарықта валютаны сатып алу немесе/және сату;

30) эталондық портфель - инвестордың стратегиялық мүддесін көрсететін құралдар жиынтығы. Эталондық портфельдің кірістілігі активтерді басқару кірістілігін бағалау кезіндегі шама болады.

3. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігі сыртқы басқаруға:

1) басқару түрімен байланысты, әртараптандыру салдарынан туындайтын тәуекелдер деңгейін төмендету;

2) сыртқы басқарушының тәжірибесін, талдамалық материалдарын, зерттеулері мен техникалық ресурстарын пайдаланудың арқасында алтын-валюта активтерін басқарудың кірістілігін ұлғайту;

3) активтерді басқару, қызметкерлерді оқыту саласында сараптама және консультациялар алу;

4) активтерді дербес басқару тәжірибесі жоқ активтердің жана сыныптарын енгізу мүмкіндігі мақсатында беріледі.

4. Сыртқы басқаруға берілетін алтын-валюта активтерінің жалпы рұқсат етілген лимиті алтын-валюта активтерінің жалпы көлемінің 30 (отыз) пайызынан аспайды.

Бір сыртқы басқарушыға сыртқы басқаруға берілетін алтын-валюта активтерінің жалпы рұқсат етілген лимиті алтын-валюта активтерінің жалпы көлемінің 5 (бес) пайызынан аспайды.

Бұл шектеулер бұзылған жағдайда уәкілетті бөлімше сәйкессіздікті туындаған күнінен бастап 1 (бір) тоқсан ішінде жояды.

5. Сыртқы басқарушы үшін басқарудың түрін және эталондық портфельді таңдау Ұлттық Банктің алтынвалюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясында көзделген алтын-валюта активтерін басқару мақсаттарына және шектеулерге сәйкес нарықтағы жағдайға қарай жүзеге асырылады.

6. Сыртқы басқарушыға немесе сыртқы транзиттік басқарушыға белгіленген комиссиялық сыйақы және/немесе комиссиялық сыйақы алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге немесе алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімге сәйкес басқару нәтижелеріне қарай төленеді.

2. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру тәртібі

7. Уәкілетті бөлімше Ұлттық Банктің интернет-ресурсында сыртқы басқарушыны таңдау жөнінде алда болатын тендерді өткізу туралы ақпарат жариялайды, әлеуетті сыртқы басқарушылардың тізімін жасайды, әлеуетті сыртқы басқарушыларға мыналарды:

1) мандат түрінің сипатын және оның сипаттамаларын (эталондық портфель, басқару мақсаттары, инвестициялық шектеулер, мандаттың шамамен көлемі);

2) сыртқы басқарушыдан Қағидаларға **1-қосымшаға** сәйкес сұратылатын ақпаратты;

3) әлеуетті сыртқы басқарушыларға қойылатын талаптарды;

4) сыртқы басқарушыдан сұратылатын ақпаратты Ұлттық Банкке беру мерзімін;

5) Ұлттық Банктің тендерді өткізуге жауапты лауазымды адамдары туралы мәліметтерді;

6) Қағидалардың **22-тармағында** көзделген талаптарды қамтитын ақпаратты жібереді. Сыртқы басқарушының Қағидалардың **22-тармағында** көзделген талаптарды алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге енгізу бойынша жазбаша растауы сыртқы басқарушының ұсынысын қараудың міндетті талабы болып табылады.

8. Уәкілетті бөлімше сыртқы басқарушыларды таңдау бойынша тендер өткізеді.

9. Әлеуетті сыртқы басқарушылар Ұлттық Банкке Қағидаларға **1-қосымшаға** сәйкес сыртқы басқарушыдан сұратылатын ақпаратты электрондық түрде және/немесе қағаз тасымалдағышта ұсынады.

10. Уәкілетті бөлімше Қағидалардың **11** және/немесе **12-тармақтарында** көзделген міндетті критерийлерді ескере отырып, сыртқы басқарушылардың келіп түскен барлық ұсыныстарға салыстырмалы талдау жүргізеді.

Егер сыртқы басқарушы Қағидалардың 11 және/немесе 12-тармақтарында көзделген міндетті критерийлерді қанағаттандырса, уәкілетті бөлімше ұсынысты және бағалау критерийлеріне сәйкес салыстырмалы талдауды одан әрі қарайды. Сыртқы басқарушылардың ұсыныстарын салыстырып талдау үшін бағалау критерийлерінің тізбесі Қағидаларға 2-қосымшада көзделген.

Қағидаларға 3-қосымшада көзделген бағалау критерийлерінің кестесіне сәйкес Сыртқы басқарушының ұсынысын бағалау тәртібі негізінде сыртқы басқарушының ұсынысын бағалау айқындалады.

Тендерге қатысушылардың ұсыныстарын талдау кезінде жұмыс істеп тұрған Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін және алтын-валюта активтерін сыртқы басқарушылар бойынша Ұлттық Банктің меншікті деректерін пайдалануға рұқсат беріледі.

11. Бір сыртқы басқарушыға берілетін алтын-валюта активтерінің бір бөлігінің көлемі 300 (үш жүз) миллион АҚШ доллары баламасынан асатын мандаттар үшін міндетті критерийлер мыналар:

1) алтын-валюта активтерінің бір бөлігін инвестициялау болжанатын қаржы құралдарымен жұмыс тәжірибесі:

кемінде 10 (он) жыл жұмыс тәжірибесінің, оның кемінде 5 (бес) жылы мандаттың жарияланған түрі бойынша жұмыс тәжірибесі;

егер ауқымды мандат бойынша сыртқы басқарушыны таңдау бойынша тендер жарияланған кезде тендер қатысушысының басқаруында осыған ұқсас аймақтық мандаттар ғана болса - ауқымды мандаттың кемінде 75 (жетпіс бес) қамту пайызын құрайтын аймақтық мандаттар бойынша кемінде 5 (бес) жыл жұмыс тәжірибесі болуы;

2) басқаруындағы активтердің мөлшері: сыртқы басқарушының басқаруында клиенттердің кемінде 25 (жиырма бес) миллиард АҚШ доллары баламасында жиынтық активтері (оның ішінде консультациялық қызмет көрсетудегі активтер) бар;

3) қарастырылып отырған мандат түрі бойынша басқарудағы активтердің мөлшері:

сыртқы басқарушыда қарастырылып отырған мандат түрі бойынша кемінде 1 (бір) миллиард АҚШ доллары баламасында клиенттердің жиынтық активтері бар;

егер ауқымды мандат бойынша сыртқы басқарушыны таңдау бойынша тендер жарияланған кезде тендер қатысушысының басқаруында осыған ұқсас аймақтық мандаттар ғана болса - ауқымды мандаттың кемінде 75 (жетпіс бес) қамту пайызын құрайтын аймақтық мандаттар бойынша 1 (бір) миллиард АҚШ доллары баламасынан кем емес болуы.

12. Бір сыртқы басқарушыға берілетін алтын-валюта активтерінің бір бөлігінің көлемі 300 (үш жүз) миллион АҚШ доллары баламасынан аспайтын мамандандырылған мандаттар үшін міндетті критерийлер мыналар:

1) алтын-валюта активтерінің бір бөлігін инвестициялау болжанатын қаржы құралдарымен жұмыс тәжірибесі:

кемінде 5 (бес) жыл, оның кемінде 3 (үш) жылы мандаттың жарияланған түрі бойынша жұмыс тәжірибесі;

егер ауқымды мандат бойынша сыртқы басқарушыны таңдау бойынша тендер жарияланған кезде тендер қатысушысының басқаруында осыған ұқсас аймақтық мандаттар ғана болса - ауқымды мандаттың кемінде 75 (жетпіс бес) қамту пайызын құрайтын аймақтық мандаттар бойынша кемінде 3 (үш) жыл жұмыс тәжірибесі болуы;

2) басқаруындағы активтердің мөлшері: басқаруында клиенттердің жиынтық активтерінің мөлшері кемінде 1 (бір) миллиард АҚШ долларын құрайтын баламалы құралдар мандаттары бойынша сыртқы басқарушыларды қоспағанда, сыртқы басқарушының басқаруында 3 (үш) миллиард АҚШ доллары баламасынан кем емес клиенттердің жиынтық активтері (оның ішінде консультациялық қызмет көрсетудегі) бар;

3) қарастырылып отырған мандат түрі бойынша басқарудағы активтердің мөлшері:

сыртқы басқарушыда мандаттың қарастырылып отырған түрі бойынша 150 (бір жүз елу) миллион АҚШ доллары баламасынан кем емес клиенттердің жиынтық активтері бар;

егер ауқымды мандат бойынша сыртқы басқарушыны таңдау бойынша тендер жариялан кезде тендер қатысушысының басқаруында айрықша осыған ұқсас аймақтық мандаттар ғана болса - ауқымды мандаттың кемінде 75 (жетпіс бес) қамту пайызын құрайтын аймақтық мандаттар бойынша 150 (бір жүз елу) миллион АҚШ доллары баламасынан кем емес болуы.

13. Мамандандырылған мандат қолданыла басталғаннан кейін бір сыртқы басқарушыға оның басқару нәтижелері бойынша 300 (үш жүз) миллион АҚШ долларынан асатын, бірақ Қағидалардың **4-тармағында** көзделген алтын-валюта активтерінің жалпы белгіленген лимитінің мөлшерінен аспайтын активтер беріледі.

14. Уәкілетті бөлімшеге сыртқы басқарушының клиенттеріне клиенттердің активтерін басқарудың нәтижелері мен сапасы туралы сұратумен өтініш беруіне рұқсат беріледі.

15. Уәкілетті бөлімше сыртқы басқарушылар Қағидаларға **1-қосымшаға** сәйкес сыртқы басқарушыдан сұратылатын ақпаратты ұсынған күннен бастап 2 (екі) айдан аспайтын мерзім ішінде сыртқы басқарушылардың ұсыныстарын талдауы бойынша қорытынды дайындайды.

16. Уәкілетті бөлімше дайындаған сыртқы басқару бойынша ұсыныстардың салыстырмалы талдауынан тұратын қорытындысы және сыртқы басқарушыны таңдау жөніндегі ұсыныстары Ұлттық Банк Төрағасына қарау үшін беріледі, ол қарау нәтижелері бойынша уәкілетті бөлімшенің қорытындысына берілген бұрыштаманың негізінде сыртқы басқарушылардың неғұрлым пайдалы ұсыныстарын (short list - қысқа тізім) бекітеді. Уәкілетті бөлімше сыртқы басқарушылар ұсыныстарының талаптарын жақсарту мақсатында short list - қысқа тізімдегі әлеуетті сыртқы басқарушылармен келіссөздер жүргізеді.

17. Уәкілетті бөлімшеге инвестициялық шешімдерді қабылдау тәртібі және тәуекелдерді бақылау рәсімдері туралы қосымша ақпаратты алу үшін әлеуетті сыртқы басқарушылармен кездесулерді өткізуіне рұқсат беріледі.

Қаулысыменбүр.ред.қара

18. Сыртқы басқарушы Ұлттық Банк Басқармасының алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді жасауды көздейтін шешімімен бекітіледі.

Егер осындай мандат түрі бойынша үш жылдан кем емес кезеңде үстеме кірістілігінің деңгейі оң Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтерін сыртқы басқаруды жүзеге асыратын сыртқы басқарушы Қағидалардың **11** және/немесе **12-тармақтарында** белгіленген критерийлерге сәйкес келсе, онда Ұлттық Банк Төрағасының шешімімен оның кандидатурасы Қағидалардың **7, 8, 9** және **10-тармақтарында** көзделген рәсімдерді өткізбестен бекітуге жіберіледі.

19. Уәкілетті бөлімше тендердің қатысушысын Қағидалардың **18-тармағына** сәйкес сыртқы басқарушы ретінде бекіткен күннен бастап 1 (бір) ай ішінде тендердің әр қатысушысына тендердің қорытындылары туралы хабарламаны береді.

20. Сыртқы транзиттік басқарушыны таңдаған кезде уәкілетті бөлімше транзиттік басқару қызметтерін көрсетуге маманданған шетелдік ұйымдарға сұратулар жібереді. Сұратуға сәйкес әлеуетті сыртқы транзиттік басқарушы қамту нарықтары, транзиттік басқару стратегиялары және құралдар мен нарықтар сыныптары бойынша қызметтер құны жөніндегі ақпаратты жібереді. Сыртқы транзиттік басқарушы уәкілетті бөлімшенің әлеуетті сыртқы транзиттік басқарушылардың келіп түскен ұсыныстарына жасалған талдаумен қызметтік жазбасына Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Төрағасының жазған бұрыштамасы негізінде бекітіледі.

21. Уәкілетті бөлімше алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді және алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімді дайындайды, жасайды және олардың талаптарын орындауға одан әрі мониторингті жүзеге асырады.

Қаулысыменбүр.ред.қара

22. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімде мынадай талаптар болады:

1) Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді мына жағдайларда:

сыртқы басқарушы эталондық портфельмен салыстырғанда сыртқы басқарудағы портфельді басқару бойынша үстеме кірістілікке қол жеткізбеген;

Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясында белгіленген шектеулерді сыртқы басқарушы бұзған;

Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясы өзгерген;

сыртқы басқарушыға жазбаша хабарламаны ұсына отырып және алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді бұзу күнін көрсете отырып Ұлттық Банк басшылығының шешімі бойынша кез келген сәтте мерзімінен бұрын бұзу өкілеттігі;

2) Ұлттық Банктің өзінің қалауы бойынша кез келген уақытта сыртқы басқарудағы алтын-валюта активтерінің бір бөлігін толықтыру/кері қайтарып алу өкілеттігі;

3) мемлекеттік, орыс және/немесе тараптардың келісімі бойынша айқындалған тілде алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге қол қою;

4) сыртқы басқарушының оның сыртқы басқаруға берілген активтерді басқаруға жауапты қызметкерінің орнын ауыстыруы туралы ақпаратты ұсынуы;

5) шот бойынша операцияларды тексеру мақсатында Ұлттық Банк мамандарының және тәуелсіз аудиторлардың сыртқы басқарушыға баруы, сондай-ақ инвестициялық шешімдер қабылдау тәртібі және тәуекелдер мониторингі рәсімдері туралы қосымша ақпарат алу;

6) сыртқы басқаруға берілген активтермен мәмілелер бойынша сыртқы басқарушымен үлестес ұйымдарды брокерлер ретінде пайдаланбау;

7) кірістіліктің күтілетін ауытқу өзгермелілігінің (expected tracking error) Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегиясында белгіленген лимитін бұзғаны үшін сыртқы басқарушының жауапкершілігі;

8) алтын-валюта активтерінің бір бөлігін басқаруды жүзеге асыратын Ұлттық Банктің мамандарына консультациялар беру, оқыту немесе тағылымдамадан өткізу;

9) алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісім бұзылған жағдайда, сыртқы басқарушының Ұлттық Банкке кастодиан банкпен (банктермен) салыстырылып тексерілген портфель бойынша алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді бұзу күнгі толық есептілікті ұсынуы. Сыртқы басқару кезеңіндегі портфельмен байланысты барлық күтілетін шығыстар алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге сәйкес айқындалады;

10) сыртқы басқарушының Ұлттық Банкке тұрақты негізде алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге сәйкес мынадай негізгі бағыттарға сәйкес есептілікті ұсынуы:

алдыңғы жұмыс күні жасалған операциялар бойынша күн сайынғы есептілік;

портфельді бағалау (алтын-валюта активтерінің бір бөлігін түрлі сыныптар және валюта түрлері бойынша бөлу, портфельдің есепті айдың соңындағы құрамы, алтын-валюта активтерінің бір бөлігінің есепті айдың соңындағы нарықтық құны);

портфельдегі қозғалыс (есепті тоқсанда жасалған, түрлі сыныптар және валюталар бойынша сұрыпталған барлық мәмілелер, өтеулер, дивидендтерді және жинақталған пайыздарды төлеу тізбесі);

портфельді басқару нәтижелерін талдау (қол жеткізген кірістілік бөлігінде портфельді басқару бойынша ай сайынғы, тоқсандық және жалпы нәтижелер, эталондық портфельмен салыстырғанда портфель тәуекелінің және кірістіліктің ауытқу өзгермелілігі (tracking error) деңгейінің көрсеткіштері);

тиісті нарықтардың жай-күйі және олардың портфельге ықпалы бойынша жазбаша есеп; экономикалық шолу;

стратегияға шолу және портфель құрылымындағы неғұрлым маңызды өзгерістерді түсіндіру;

инвестициялаудың ағымдағы стратегиясы;

активтерді белсенді басқару үшін әр түрлі факторлардың портфель кірістілігіне үлесі;

11) сыртқы басқарушының ай сайын, әрбір айдың соңында немесе транзиттік кезеңнің аяқталу күніне сыртқы басқаруға берілген портфельдің құрамын алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге сәйкес кастодиан банктің (банктердің) деректерімен салыстырып тексеруді жүзеге асыруы;

12) тараптардың келісімі бойынша алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу мүмкіндігі;

13) сыртқы басқарушының кастодиан банкке жүргізілген операциялар туралы ақпаратты сыртқы басқарушы мен брокер арасындағы мәмілелер келісілгеннен және растау рәсімдері аяқталғаннан кейін келесі жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынуы;

14) сыртқы басқарушының брокерлерін, сондай-ақ агенттерін және қарсы әріптестерін бекіту рәсімдерін сыртқы басқарушының ұсынуы;

15) асыра пайдалану және мүдделер қақтығысы тәуекелдерін төмендететін, оның ішінде клиенттердің портфельдері арасында мәмілелерді тең құқылы бөлуді қамтамасыз ететін сыртқы басқарушының ішкі саясаттары мен басқару рәсімдерінің болуы туралы ақпаратты ұсыну;

16) сыртқы басқарушының алтын-валюта активтерінің бір бөлігін басқару нәтижелері туралы, инвестициялық шектеулердің орындалуы, нарықтың жай-күйін бағалау және оның портфельге және алтын-валюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық операцияларды жүзеге асыруға ықтимал әсері туралы есептілікті ұсыну үшін уәкілетті бөлімшемен бір жылда бір рет кезеңділігімен кездесулер өткізуі;

17) сыртқы басқарушы тарапынан ұқыпсыздық, міндеттемелерді қасақана орындамау немесе алаяқтық жасау салдарынан Ұлттық Банкке келтірілген ықтимал шығындар үшін сыртқы басқарушының жауапкершілігі;

18) мониторинг жүргізу мақсатында сыртқы басқарушының қадағалаушы органдар қабылдаған шаралар және сот талқылауларына қатысуы бойынша ақпаратты ұсынуы.

Қаулысыменбұр.ред.кара

23. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімде Қағидалардың **22-тармағының 3), 4), 5), 12), 13), 14), 15), 17) және 18) тармақшаларында** көзделген талаптар, сондай-ақ мынадай талаптар бар:

1) Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімді мынадай жағдайларда:

сыртқы транзиттік басқарушы алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімнің талаптарын бұзған;

сыртқы транзиттік басқарушыға жазбаша хабарламаны ұсына отырып және алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімге сәйкес алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімді бұзу күнін көрсете отырып Ұлттық Банк басшылығының шешімі бойынша кез келген сәтте мерзімінен бұрын бұзу өкілеттігі;

2) Ұлттық Банктің егер осындай іс-қимыл алтын-валюта активтерінің бір бөлігін кез келген аяқталмаған сыртқы транзиттік басқаруға әсер етпесе, сыртқы транзиттік басқарудағы алтын-валюта активтерінің бір бөлігін кез келген уақытта толықтыру/қайтарып алу өкілеттігі;

3) транзиттік кезең аяқталған сәтте сыртқы транзиттік басқарушының кастодиан банкпен (банктермен) салыстырып тексерілген транзиттік кезең аяқталған күнгі портфель бойынша

толық есептілікті алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімге сәйкес береді;

4) сыртқы транзиттік басқарушының Ұлттық Банкке мынадай негізгі бағыттарға сәйкес есептілік беруі:

сыртқы транзиттік басқарушы және оның үлестес брокерлері (дилерлерлері) және фьючерстік мәмілелер бойынша брокерлер жасаған бағалы қағаздармен барлық мәмілелер бойынша есептілік;

мәмілені орындау құнындағы айырманы, брокерлердің комиссиялық сыйақысын, форекстік операциялар бойынша валюталарды сатып алу және сату бағамдарының айырмасын, салықтарды/алымдарды және транзиттік кезең аяқталған күнгі жіберіп алған пайданы қоса алғанда алтын-валюта активтерінің бір бөлігін кезкелген сыртқы транзиттік басқаруды орындау нәтижелері бойынша есеп;

тиісті нарықтардың жай-күйі және олардың портфельге ықпалы бойынша жазбаша есеп, экономикалық шолу;

стратегияға шолу және портфель құрылымындағы неғұрлым маңызды өзгерістерді түсіндіру;

алтын-валюта активтерінің бір бөлігін инвестициялаудың ағымдағы стратегиясы.

24. Ұлттық Банк алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге немесе алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімге сәйкес Ұлттық Банктің кастодиан банктегі (кастодиан банктердегі) сыртқы басқаруға немесе сыртқы транзиттік басқаруға арналған шоттарына ақша мен бағалы қағаздарды аудару арқылы алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы немесе сыртқы транзиттік басқаруға беруді жүзеге асырады.

25. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға немесе сыртқы транзиттік басқаруға берген кезде алтын-валюта активтерінің бір бөлігін бір түрден басқа түрге аудару үшін транзиттік кезең есепке алынады. Транзиттік кезеңнің ұзақтығы 15 (он бес) жұмыс күнінен аспауға тиіс.

26. Сыртқы басқаруға немесе сыртқы транзиттік басқаруға берілетін алтын-валюта активтерінің бір бөлігі Ұлттық Банктің кастодиан банктегі (кастодиан банктердегі) шоттарында және маржалық шотында сақталады. Сыртқы транзиттік басқарушылар үшін Ұлттық Банкпен және сыртқы транзиттік басқарушы арасында осындай шот бойынша операцияларды өткізу талаптары туралы келісім немесе алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімде осындай шот бойынша операцияларды өткізу талаптары болған кезде үшінші тұлғада ашылған сыртқы транзиттік басқарушының маржалық шотында алтын-валюта активтерінің бір бөлігін орналастыруға рұқсат беріледі.

Қаулысыменбұр.ред.қара

27. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға немесе сыртқы транзиттік басқаруға берген күннен бастап уәкілетті бөлімше сыртқы басқарушының немесе сыртқы транзиттік басқарушының қызметіне күн сайын мониторинг жүргізеді: алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімде немесе алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы транзиттік басқаруға беру туралы келісімде көрсетілген шектеулерге сәйкестігі тексеріледі, сыртқы басқарушы немесе сыртқы транзиттік басқарушы жасайтын мәмілелерге мониторингті жүзеге асырады, тәуекел және сыртқы басқарудағы портфель кірістілігінің көрсеткіштері бағаланады.

Қаулысыменбұр.ред.қара

28. Уәкілетті бөлімше жылына бір рет алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге сәйкес сыртқы басқарушымен кездесу өткізеді, онда сыртқы басқарушы басқару нәтижелері туралы, инвестициялық шектеулердің орындалуы туралы есеп береді, нарықтық ахуалды және оның портфельге және алтын-валюта активтерін

басқару жөніндегі инвестициялық операцияларды жүзеге асыруға ықтимал әсеріне баға береді.

Қаулысыменбұр.ред.қара

29. Жұмыс істеп тұрған сыртқы басқарушылар жұмысының тиімділігін бағалау рәсімі алтын-валюта активтерін ішінара толықтыру/бір бөлігін алу қажеттілігі немесе сыртқы басқарушымен жұмысты жалғастыру/тоқтату туралы шешім қабылдау мақсатында жүргізіледі. Мұндай сыртқы басқарушылар жұмысының тиімділігін бағалау рәсімі Қағидаларға **4-қосымшада** келтірілген сыртқы басқарушы жұмысының тиімділігін бағалау әдістемесі негізінде жүзеге асырылады және жүргізілген талдау нәтижелері бойынша Ұлттық Банк басшылығы алтын-валюта активтерін толықтыру/бір бөлігін алу немесе осы сыртқы басқарушымен жұмысты жалғастыру/тоқтату не осы мәселені Ұлттық Банк Басқармасының қарауына шығару туралы тиісті шешім қабылдайды. Шешім сыртқы басқарушының басқаруы басталған күннен бастап 3 (үш), 5 (бес) және одан көп жылдағы басқару кезеңіндегі сыртқы басқарушының басқару нәтижелері негізінде және активтердің сыныптары бойынша алынатын комиссиялық сыйақыны ескеріле отырып қабылданады.

Қаулысымен

29-1. Ұлттық Банк басшылығының шешімімен алтын-валюта активтерінің бір бөлігін алу немесе алтын-валюта активтерінің бір бөлігін беру туралы келісімді сыртқы басқарушымен мерзімінен бұрын бұзу Қағидалардың **29-тармағында** көрсетілген рәсімсіз жүргізіледі.

30. Егер жұмыс істеп тұрған екі сыртқы басқарушының қосылуына байланысты сыртқы басқаруға берілген алтын-валюта активтерінің бір бөлігін көлемі бойынша лимит бұзылса, уәкілетті бөлімше екі сыртқы басқарушының анағұрлым төмен нәтиже көрсеткен біреуімен алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді бұзу туралы мәселені Ұлттық Банк басшылығының қарауына шығарады. Уәкілетті бөлімше көрсетілген бұзушылықты туындаған күнінен бастап 1 (бір) тоқсан ішінде жояды.

Қаулысымен

30-1. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін беру туралы келісімді сыртқы басқарушымен бұзу туралы шешім алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімді бұзу туралы хабарламаны сыртқы басқарушыға жіберу күні қабылданған жағдайда кастодиан банкке осы сыртқы басқарушыдан хабарламада көрсетілген күннен бастап тиісті шот бойынша мәмілелер бойынша нұсқаулықтарды орындауды тоқтата тұру туралы хабарлама жіберіледі.

Қаулысыменбұр.ред.қара

31. Сыртқы басқарушыларды басқару нәтижелері туралы есеп Ұлттық Банк Басқармасының қарауына жыл сайынғы негізде, кастодиан банктен барлық сыртқы басқарушылардың портфельдері бойынша сыртқы басқарушылармен салыстырылып тексерілген қорытынды аудит жүргізілген есептер алынған күннен бастап үш айдан кешіктірілмей шығарылады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық
Банкінің алтын-валюта активтерінің
бір бөлігін сыртқы басқаруға
беру **қағидаларына** 1-қосымша

Сыртқы басқарушыдан сұратылатын ақпарат

1. Сыртқы басқарушының қарастырылып отырған мандат түрі бойынша жұмыс тәжірибесі.

2. Сыртқы басқарушы клиенттерінің соңғы 5 (бес) жылдағы оның басқарудағы активтері, оның ішінде:

- 1) қарастырылып отырған мандат түрі бойынша активтер;
- 2) институционалдық клиенттердің активтері;
- 3) орталық банктердің басқарудағы активтері;
- 4) басқарудағы жалпы активтер.

3. Портфельдік менеджерлер және сыртқы басқаруға берілген активтер үшін жауапты болатын клиенттермен байланыс жөніндегі менеджерлер туралы ақпарат.

4. Портфельдік менеджерлер және талдаушылар арасындағы соңғы 5 (бес) жыл ішіндегі қызметкерлердің тұрақтамауы туралы ақпарат.

5. Инвестициялық процесті, портфельді басқару әдістерін, нарықты зерттеуді, қаржылық ақпараттың пайдаланылатын көздерін немесе қаржы құралдарын бағалау модельдерін жан-жақты сипаттау.

6. Активтік нарықтық тәуекелді модельдеу, мониторинг жүргізу және басқару қандай түрде жүзеге асырылады (егер қарастырылып отырған мандат түрі активтік басқаруға қатысты болған жағдайда).

7. Тәуекелдер мониторингі және оларды бақылау бойынша арнайы бағдарламалық қамтамасыз етудің болуы.

8. Осыған ұқсас мандат түрі бойынша соңғы 5 (бес) жылда эталондық портфельмен бірдей немесе осыған жақын портфельді басқарудың тарихи нәтижелері.

9. Бухгалтерлік және талдамалық есептіліктерде қолданылатын кірістілікті, тәуекелді есептеу үшін пайдаланылатын бағдарламалық қамтамасыз етуді сипаттау.

10. Ішкі корпоративтік этиканы сипаттау.

11. Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімдердің талаптарын бұзған жағдайда сыртқы басқарушының Ұлттық Банк алдындағы жауапкершілігі.

12. Клиентті сыртқы басқарушының қателерінен қорғау үшін сақтандырудың қандай түрлері пайдаланылады.

13. Бас ұйымның кредиттік рейтингі (егер бар болса), сыртқы басқарушы активтерді сыртқы басқаруға беру туралы келісімнің талаптарын орындамаған кезде оның бас ұйымының шығынды өтеу туралы кепілдігін сыртқы басқарушының ұсыну мүмкіндігі не алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге тікелей бас ұйымның қол қою мүмкіндігі не Ұлттық Банк, сыртқы басқарушы және оның бас ұйымы арасындағы үшжақты келісім түрінде.

14. Клиенттер үшін ұсынылатын тренингтің талаптары.

15. Сыртқы басқару үшін комиссиялық сыйақының болжанып отырған деңгейі туралы ақпарат.

16. Қаржылық есептіліктің соңғы аудиторлық қорытындысы.

17. Сыртқы басқарушының асыра пайдаланушылық және мүдделер қақтығысы тәуекелін төмендететін ішкі саясаты мен рәсімдері, оның ішінде клиенттердің портфельдері арасында мәмілелерді тең құқылы және әділ бөлуді қамтамасыз ету, сыртқы басқарушының брокерлерінің, агенттерінің және қарсы әріптестерінің тізімін және оларды бекіту рәсімдерін тексеру.

Қазақстан Республикасы Ұлттық
Банкінің алтын-валюта активтерінің
бір бөлігін сыртқы басқаруға
беру қағидаларына 2-қосымша

**Сыртқы басқарушылардың ұсыныстарын салыстырмалы
талдау үшін бағалау критерийлері**

	Критерий	Критерийдің мәні (пайызбен)
1.	Портфельді басқарудың тарихи нәтижелері (аймақтық мандаттарға мамандандырылған және ауқымды мандат бойынша сыртқы басқару қызметін сатып алу тендеріне қатысатын әлеуетті сыртқы басқарушылардың ұсыныстарына салыстырмалы талдау жүргізген кезде көрсеткіштер тиісті мандаттың қамтуына байланысты нормаланады)	35
	үстеме кірістіліктің соңғы 3, 5 жылдағы орташа көрсеткіші (егер үстеме кірістілік көрсеткіші 5 жылдан кем кезеңде оң болса, көрсеткіш 5 жылдық кезеңге қатысты нормаланады)	40
	ақпараттық коэффициенттің соңғы 3, 5 жылдағы орташа көрсеткіші (егер ақпараттық коэффициенттің көрсеткіші 5 жылдан кем кезеңде оң болса, көрсеткіш 5 жылдық кезеңге қатысты нормаланады)	60
2.	Активтер	10
	осы мандат түрі бойынша активтер көлемінің басқарудағы жалпы активтерге қатысты пайызы (аймақтық мандаттарға мамандандырылған және ауқымды мандат бойынша сыртқы басқару қызметін сатып алу тендеріне қатысатын әлеуетті сыртқы басқарушылардың ұсыныстарына салыстырмалы талдау жүргізген кезде аймақтық мандаттар бойынша активтердің көлемі пайдаланылады. Бұл мән тиісті мандаттың қамтуына байланысты нормаланады)	65
	институционалдық инвесторлардың активтері көлемінің басқарудағы жалпы активтерге қатысты үлесі	35
3.	Команда	15
	тиісті мандат бойынша активтерді басқаруға жауапты портфельдік менеджерлердің және талдаушылардың орташа жұмыс тәжірибесі	50
	жалпы ұйым бойынша портфельдік менеджерлер мен талдаушылардың арасындағы мамандардың тұрақтамауы	50
4.	Кредиттік мәртебе	5
	егер бас ұйымның кепілдігі болған, не алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімге бас ұйым қол қойған жағдайда, онда бас ұйымның кредиттік рейтингі (S&P немесе Moody's), не әлеуетті сыртқы басқарушының кредиттік рейтингі	
5.	Басқару үшін комиссиялық сыйақының деңгейі	20
	Базалық комиссиялық сыйақының деңгейі	75
	Сыртқы басқарушыны басқару басталған күннен бастап өткен кезеңдегі осыған ұқсас көрсеткіштерден асатын оң үстеме кірістілікке қол жеткізген жағдайда сыртқы басқару нәтижелері бойынша комиссиялық сыйақыны төлеу (net new high basis since inception) қағидатын қабылдау	10

	Басқару нәтижелері бойынша комиссиялық сыйақыны есептеу басталатын үстеме кірістіліктің ең төменгі шегін базалық комиссиялық сыйақыдан төмен емес белгілеуді қабылдау	10
	Басқару нәтижелері бойынша комиссиялық сыйақыны бірнеше жыл бойы бөліп-бөліп төлеу талаптарын белгілеуді қабылдау	5
6.	Сервис	10
	Ұлттық Банктің мамандарын оқыту	70
	күн сайынғы есептілік	30
7.	Тәуекелдер мониторингі және оларды бақылау бойынша мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етудің болуы	2
8.	Алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру туралы келісімнің талаптарын бұзған жағдайда Ұлттық Банк алдында жауапкершілік қабылдау	3

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтын-валюта активтерінің бір бөлігін сыртқы басқаруға беру [қағидаларына](#) 3-қосымша

Сыртқы басқарушының ұсыныстарын бағалау критерийлері кестесіне сәйкес бағалау тәртібі

1. Сыртқы басқарушының ұсыныстарын бағалау тиісті салмағымен бағалау критерийлері кестесінде (бұдан әрі - Кесте) келтірілген барлық көрсеткіштер сомасы болады.

2. Қандай да бір көрсеткіш Кестеге енгізілместен бұрын, көрсеткіш формуланы қолдана отырып қарастырылып отырған критерийлердегі жақсы көрсеткішке қатысты нормаланады:

Басқарушының нормаланған көрсеткіші Басқарушы көрсеткішінің барлық сыртқы басқарушы бойынша көрсеткіштің ең көп мәніне қатынасы.

3. Кредиттік рейтингті бағалау кезінде көрсеткіштердің мынадай жүйесі қолданылады:

Кредиттік рейтинг (S&P/Moody's)	Көрсеткіш
AAA/Aaa	1
AA+/Aa1	0,8
AA/Aa2	0,7
AA-/Aa3	0,6
A+/A1	0,5
A/A2	0,4
A-/A3	0,3
BBB+/Baa1	0,2
BBB/ Baa2	0,1
BBB/Baa3	0
төмен	

4. Ұлттық Банктің мамандарын оқытуды бағалау кезінде көрсеткіштердің мынадай жүйесі қолданылады:

Тренинг шарттары	Көрсеткіш
Сыртқы басқарушы ұшуға, тұруға, тамақтануға ақы төлейді	1
Сыртқы басқарушы тұруға, тамақтануға ақы төлейді	0,5
Сыртқы басқарушы тұруға ақы төлейді	0,2

5. Егер сыртқы басқарушы мандаттың жарияланған түрі бойынша басқа мандат шеңберінде активтерді басқаруды жүзеге асырса, осы активтерді басқару нәтижелерін бағалау басқа мандат шеңберінде жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық
Банкінің алтын-валюта активтерінің
бір бөлігін сыртқы басқаруға
беру қағидаларына 4-қосымша

Сыртқы басқарушы жұмысының тиімділігін бағалау әдістемесі

1. Сыртқы басқарушы жұмысының тиімділігін бағалау осы Әдістемеде көзделген сандық және сапалық көрсеткіштерге сәйкес сыртқы басқарушыға балл белгілеу арқылы жүзеге асырылады.

2. Көрсеткіштердің саны:

1) Ақпараттық коэффициент (Information ratio).

Пайыздар	Ақпараттық коэффициент (Information ratio)
>1	3 балл
0,5 - 1	2 балл
0 - 0,5	1 балл
0	0 балл
(-) 0,5 - 0	(-) 1 балл
(-) 1 - (-) 0,5	(-) 2 балл
<(-)>	(-) 3 балл

3. Сапалы көрсеткіштер:

1) Қызметкердің қозғалысы (Staff turnover).

Пайыздар	Қызметкердің қозғалысы (Staff turnover)
> 30	(-) 0,5 балл
5 - 30	(-) 0,25 балл
0 - 5	0 балл

2) Операциялық тәуекел (Operational risk).

Ұлттық Банктің алтын-валюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегияны операциялық қате салдарынан әрбір бұзу фактісі үшін 0,2 балл алып тасталады.

3) Іскерлік этиканы сақтау (compliance with a Code of Business Ethics).

Сыртқы басқарушының іскерлік этиканы әрбір бұзу фактісі үшін 0,5 балл алып тасталады.

4. Тиімділікті жиынтық бағалау сандық және сапалық көрсеткіштер сомасы ретінде есептеледі.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ**

Алматы қ.,

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 41

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы және «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасының зандарына сәйкес қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсыну тәртібін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Бухгалтерлік есеп департаменті (Рахметова С.К.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»
Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті
Төраға м.а. Иманәлиев Б.З.
2016 жылғы 16 ақпан

**Қазақстан Республикасының күші жойылады деп танылатын нормативтік құқықтық
актілерінің
тізбесі**

1. «Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, исламдық арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының, «Қазақстанның Даму Банкі» акционерлік қоғамының және инвестициялық қорлардың қаржылық есептілігінің нысандарын, сондай-ақ оларды ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 мамырдағы № 130 **қаулысы** (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8571 тіркелген, 2013 жылғы 12 қыркүйекте «Заң газеті» газетінде № 137 (2338) жарияланған).

2. «Кейбір нормативтік құқықтық актілерге бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 23 қыркүйектегі № 250 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8883 тіркелген, 2013 жылғы 26 желтоқсанда «Заң газеті» газетінде № 192 (2393) жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің **4-тармағы**.

3. «Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативті белгілеу, Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативті есептеу қағидаларын бекіту және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 7 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9410 тіркелген, 2014 жылғы 29 мамырда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) 2-қосымша түрінде бекітілген Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығындағы қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің **5-тармағы**.

**Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы
қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті
ұсынуы
қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасының зандарына сәйкес әзірленді және қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының, қаржылық есептілік нысандарын, тізбесін, кезеңділігін және ұсыну мерзімдерін қоса алғанда, қаржылық есептілікті ұсыну тәртібін айқындайды.

2. Қаржылық есептілікте бес жүз теңгеден аз сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

3. Ай сайынғы және тоқсан сайынғы қаржылық есептіліктер электрондық форматта ұсынылады.

4. Қағаз тасымалдағыштағы қаржылық есептілікке бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) және бас бухгалтер қол қойып, мөрмен расталады (болған кезде) және ұйымда сақталады. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі - Ұлттық Банк) және (немесе) Ұлттық Банктің аумақтық филиалының талап етуі бойынша ұйым сұратуды алған күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей түзетулері және өшірілген жерлері болмауға тиіс қағаз тасымалдағыштағы қаржылық есептілікті ұсынады.

5. Электрондық форматта ұсынылған қаржылық есептілік қағаз тасымалдағыштағы қаржылық есептілікке сәйкес келуге тиіс. Электрондық форматта ұсынылған деректердің қағаз тасымалдағыштағы деректермен бірдейлігін ұйымның бірінші басшысы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) қамтамасыз етеді.

6. Ұлттық Банк және (немесе) Ұлттық Банктің аумақтық филиалына бұрын ұсынылған қаржылық есептіліктен қателер анықталған жағдайда, ұйым көрсетілген кезектілікпен мынадай іс-шараларды жүзеге асыру жолымен қатені түзетуді қамтамасыз етеді:

1) анықталған қатені бухгалтерлік жазбаны жүзеге асыру және түзетуші бухгалтерлік жазба жүргізілген есепті кезеңнің қаржылық есептілігін ретроспективті түзету жолымен түзетеді;

2) бұрын ұсынылған қаржылық есептіліктен анықталған қатенің сипаттамасын көсете отырып, Ұлттық Банкке және (немесе) Ұлттық Банктің аумақтық филиалына жазбаша хабарлама жібереді;

7. Ұйым қаржылық есептілікпен бірге Ұлттық Банкке электрондық форматта бухгалтерлік баланстың «басқа активтер» және «басқа міндеттемелер» баптары бойынша, сондай-ақ пайда мен зияндар туралы есептің «басқа кірістер» және «басқа шығыстар»

баптары бойынша шоттардың нақтылануы және талдамасы ашып көрсетілетін түсіндірме жазбасын ұсынады.

2. Жылдық қаржылық есептілікті ұсыну

8. Мынадай қаржы ұйымдары Ұлттық Банкке жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне (қоса алғанда) дейінгі мерзімде жылдық қаржылық есептілікті, ал еншілес ұйымы (ұйымдары) болған жағдайда - халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған және аудиторлық ұйым растаған жеке және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктерді қағаз тасымалдағышта ұсынады:

- 1) екінші деңгейдегі банктер;
- 2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары және сақтандыру брокерлері;
- 3) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры;
- 4) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары;
- 5) бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар;
- 6) тіркеуші;
- 7) инвестициялық портфельді басқарушылар;
- 8) бағалы қағаздар нарығында трансфер-агенттік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар;
- 9) қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар.

9. Активтер мен міндеттемелерді бір мезгілде беру жөніндегі операция нәтижесінде активтер мен міндеттемелер қабылдаған қаржы ұйымдары есепті жылдан кейінгі жылдың 31 мамырына (қоса алғанда) дейінгі мерзімде Ұлттық Банкке активтер мен міндеттемелерді бір мезгілде беру жөніндегі операция болған есепті жыл үшін жылдық қаржылық есептілікті, ал еншілес ұйымы (ұйымдары) болған жағдайда - халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған және аудиторлық ұйым растаған жеке және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктерді қағаз тасымалдағышта ұсынады.

10. Өзара сақтандыру қоғамдары жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне (қоса алғанда) дейінгі мерзімде Ұлттық Банкке халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған жылдық қаржылық есептілікті қағаз тасымалдағышта ұсынады.

11. Арнайы қаржы компаниялары және ислам арнайы қаржы компаниялары жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне (қоса алғанда) дейінгі мерзімде Ұлттық Банкке халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған меншікті қаражаты бойынша жылдық қаржылық есептілікті қағаз тасымалдағышта ұсынады.

Арнайы қаржы компаниясы меншікті қаражаты бойынша жылдық қаржылық есептілікке қосымша Қағидаларға [1-қосымшаға](#) сәйкес нысан бойынша бөлінген активтер мен облигациялар бойынша бухгалтерлік балансты ұсынады.

Ислам арнайы қаржы компаниясы меншікті қаражаты бойынша жылдық қаржылық есептілікке қосымша Қағидаларға [2](#) және [3-қосымшаларға](#) сәйкес нысандар бойынша бөлінген активтер бойынша бухгалтерлік балансты және бөлінген активтер бойынша пайда мен зияндар туралы есепті ұсынады.

12. Микроқаржы ұйымдары жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне (қоса алғанда) дейінгі мерзімде өзінің орналасқан жері бойынша Ұлттық Банктің аумақтық филиалына жылдық қаржылық есептілікті қағаз тасымалдағышта ұсынады.

13. Айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғалар жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне (қоса алғанда) дейінгі мерзімде Ұлттық Банктің орталық аппаратына жылдық қаржылық есептілікті, ал еншілес ұйымы (ұйымдары) болған жағдайда - халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған жеке және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктерді қағаз тасымалдағышта ұсынады.

Айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын, екінші деңгейдегі банк және (немесе) банк холдингі ірі қатысушылары болып табылатын заңды тұлғалар ұсынатын жылдық қаржылық есептілікке аудиторлық ұйымның растауы талап етіледі.

14. Қағидалардың **8-тармағында** көрсетілген ұйымдар Ұлттық Банкке бұрын ұсынылған қаржылық есептілікке түзетулер енгізілген жағдайда, ол жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей Ұлттық Банкке түзетілген қаржылық есептілікті ұсынады.

15. Екінші деңгейдегі банктердің ақша қозғалысы туралы есептері халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес тікелей әдіс бойынша жасалады.

3. Ай сайынғы және тоқсан сайынғы қаржылық есептіліктерді ұсыну

16. Ұлттық Банкке ай сайынғы қаржылық есептілікті:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары Қағидаларға **4** және **5-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

2) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры Қағидаларға **6, 7, 8** және **9-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша:

есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

сыртқы басқаруға берілген зейнетақы активтері болған жағдайда - есепті айдан кейінгі айдың жиырма бесінші күнінен кешіктірмей;

3) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары Қағидаларға **6, 7, 8** және **9-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

4) бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар Қағидаларға **10** және **11-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

5) инвестициялық портфельді басқарушылар Қағидаларға **10, 11, 12** және **13-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

6) Ұлттық почта операторы Қағидаларға **14** және **15-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті айдан кейінгі айдың жиырма бесінші күнінен кешіктірмей ұсынады.

17. Ұлттық Банкке тоқсан сайынғы қаржылық есептілікті:

1) сақтандыру брокерлері Қағидаларға **4** және **5-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

2) тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (Ұлттық почта операторын, қызметінің айрықша түрі шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды, айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды және ипотекалық ұйымдарды қоспағанда) Қағидаларға **14** және **16-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады.

18. Микроқаржы ұйымдары тоқсан сайынғы қаржылық есептілікті Қағидаларға **14** және **16-қосымшаларға** сәйкес нысандар бойынша есепті тоқсаннан кейінгі айдың жиырма бесінші күнінен кешіктірмей ұсынады.

кешіктірмей өзінің орналасқан жері бойынша Ұлттық Банктің аумақтық филиалына ұсынады.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына
1-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бөлінген активтер мен облигациялар бойынша бухгалтерлік баланс

Есепті кезең: _____ жыл

Индекс: Н1-АҚК
Кезеңділігі: жыл сайын
Ұсынатындар: арнайы қаржы компаниялары
Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Ұсыну мерзімі: есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне дейін

Нысан

Бөлінген активтер мен облигациялар бойынша бухгалтерлік баланс

(арнайы қаржы компаниясының толық атауы)
_____ жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Бөлінген активтер	1		
оның ішінде:			
талап ету құқықтары	1.1		
кастодиан банктің шоттарындағы бөлінген активтер	1.2		
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	2		
Акциялар	3		
Борыштық бағалы қағаздар	4		
Туынды бағалы қағаздар	5		
Басқа активтер	6		
Активтердің жиынтығы	7		
Міндеттемелер			
Шығарылған облигациялар	8		
Есептелген купон бойынша кредиторлық берешек	9		
Басқа міндеттемелер	10		
Міндеттемелердің жиынтығы	11		

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Бас бухгалтер _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні

аты (бар болса)
Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)

Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Бөлінген активтер мен облигациялар бойынша бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бөлінген активтер мен облигациялар бойынша бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Арнайы қаржы компаниясы нысанды бөлінген активтер мен облигациялар бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша жыл сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, алдыңғы есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
8. 1 - 11-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына 2-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бөлінген активтер бойынша бухгалтерлік баланс
Есепті кезең: ____ жыл

Индекс: Н1-ИАҚК
Кезеңділігі: жыл сайын
Ұсынатындар: ислам арнайы қаржы компаниялары
Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Ұсыну мерзімі: есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне дейін

Нысан

Бөлінген активтер бойынша бухгалтерлік баланс

(ислам арнайы қаржы компаниясының толық атауы)
____ жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Екінші деңгейдегі банктердің шоттарындағы ақша	1		
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	2		
Акциялар (қатысу үлестері)	3		
Жалға берілген бөлінген активтер	4		
Басқа да активтер	5		
Активтердің жиынтығы	6		
Міндеттемелер			
Айналысқа шығарылған исламдық жалдау сертификаттары	7		
Айналысқа шығарылған исламдық қатысу сертификаттары	8		
Исламдық бағалы қағаздар бойынша кірісті төлеуге байланысты кредиторлық берешек	9		
оның ішінде:			
исламдық жалдау сертификаттары бойынша	9.1		
исламдық қатысу сертификаттары бойынша	9.2		
Комиссиялық сыйақылар бойынша кредиторлық берешек	10		
Басқа да міндеттемелер	11		
Міндеттемелердің жиынтығы	12		

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы күні

Бас бухгалтер

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы күні

Орындаушы

Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)
Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Бөлінген активтер бойынша бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бөлінген активтер бойынша бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.
3. Ислам арнайы қаржы компаниялары нысанды бөлінген активтер бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша жыл сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, алдыңғы есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
8. 1 - 12-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына
3-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бөлінген активтер бойынша пайда мен зияндар туралы есеп
Есепті кезең: ____ жыл

Индекс: Н2-ИАҚК
Кезеңділігі: жыл сайын
Ұсынатындар: ислам арнайы қаржы компаниялары
Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Ұсыну мерзімі: есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуіріне дейін

Нысан

Бөлінген активтер бойынша пайда мен зияндар туралы есеп
(ислам арнайы қаржы компаниясының толық атауы)
____ жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті жылда	Алдыңғы жылда
1	2	3	4
Кірістер			
Қаржылық жалдаудан түскен кірістер	1		
Операциялық жалдаудан түскен кірістер	2		
Инвестициялық жоба бойынша кірістер	3		
оның ішінде:			
акциялар бойынша дивидендтер түрінде	3.1		
Басқа кірістер (түсімдер)	4		
Кірістердің жиынтығы	5		
Шығыстар			
Исламдық бағалы қағаздар бойынша кірістерді төлеуге байланысты шығыстар	6		
оның ішінде:			
исламдық жалдау сертификаттары бойынша	6.1		
исламдық қатысу сертификаттары бойынша	6.2		
Комиссиялық сыйақылар	7		
Операциялық шығыстар	8		
оның ішінде:			
амортизациялық аударымдар және тозу	8.1		
ағымдағы салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер	8.2		
Басқа да шығыстар	9		
Шығыстардың жиынтығы	10		
Резервтік қорды құрғанға дейінгі таза пайда	11		
Резервтік қорды қалыптастыру (қалпына келтіру) бойынша шығыстар	12		
Таза пайданың (зиянның) жиынтығы	13		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	күні
Бас бухгалтер	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	күні
Орындаушы	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	

Орындаушының телефоны _____
Мөр орны (бар болса)

**«Бөлінген активтер бойынша пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бөлінген активтер бойынша пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Ислам арнайы қаржы компаниялары нысанды бөлінген активтер бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша жыл сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті жылдағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы кезеңдегі деректер көрсетіледі.
8. 1 - 13-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бухгалтерлік баланс**

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: ІН-СҰ, СБ

Кезеңділігі: ай сайын, тоқсан сайын

Ұсынатындар: сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру брокерлері

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

1) ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары;

2) тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - сақтандыру брокерлері.

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Бухгалтерлік баланс

**(сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің толық атауы)
_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша**

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары	1		
Орналастырылған салымдар (күнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	2		
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	3		
Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздар (күнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	4		
«Кері РЕПО» операциялары	5		
Тазартылған бағалы металдар	6		
Туынды қаржы құралдары	7		
Еңбек сіңірілмеген сыйлықақылар бойынша қайта сақтандыру активтері (күнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	8		
Болған, бірақ мәлімделмеген зиян бойынша қайта сақтандыру активтері (күнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	9		
Өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша	10		

болмаған зиян бойынша қайта сақтандыру активтері (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)			
Аннуитет шарттары бойынша болмаған зиян бойынша қайта сақтандыру активтері (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	11		
Мәлімделген, бірақ реттелмеген зиян бойынша қайта сақтандыру активтері (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	12		
Сақтанушылардан (қайта сақтанушылардан) және делдалдардан алынатын сақтандыру сыйақылары (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	13		
Қайта сақтандыру бойынша есептелген комиссиялық кірістер	14		
Басқа дебиторлық берешек (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	15		
Сақтанушыларға берілген қарыздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	16		
Болашақ кезеңдердің шығыстары	17		
Ағымдағы салық активі	18		
Кейінге қалдырылған салық активі	19		
Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	20		
Басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар	21		
Қорлар	22		
Негізгі құрал-жабдықтар (нетто)	23		
Инвестициялық мүлік	24		
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	25		
Материалдық емес активтер (нетто)	26		
Басқа активтер	27		
Активтердің жиынтығы	28		
Міндеттемелер			
Еңбек сіңірілмеген сыйлықақы резерві	29		
Өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болмаған зиян резерві	30		
Аннуитет шарттары бойынша болмаған зиян резерві	31		
Болған, бірақ мәлімделмеген зиян резерві	32		
Мәлімделген, бірақ реттелмеген зиян резерві	33		
Алынған қарыздар	34		
Қайта сақтандырушылармен есеп айырысулар	35		
Сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметі бойынша делдалдармен есеп айырысулар	36		
Акционерлермен дивидендтер бойынша есеп айырысулар	37		
Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша төленуге тиіс шоттар	38		
Басқа кредиторлық берешек	39		
Бағалау міндеттемелері	40		
«РЕПО» операциялары	41		
Туынды қаржы құралдары	42		
Шығарылған облигациялар	43		
Болашақ кезеңдердің кірістері	44		
Ағымдағы салық міндеттемесі	45		
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	46		
Басқа міндеттемелер	47		
Міндеттемелердің жиынтығы	48		
Капитал			
Жарғылық капитал (құрылтайшылардың жарналары)	49		

Алынып қойылған капитал (құрылтайшылардың жарналары)	50		
Резервтік капитал	51		
Сыйлықақылар (қосымша төленген капитал)	52		
Болжанбаған тәуекелдердің резерві	53		
Тұрақтандыру резерві	54		
Басқа резервтер	55		
Бөлінбеген пайда (жабылмаған зиян)	56		
оның ішінде:			
алдыңғы жылдардың	56.1		
есепті кезеңнің	56.2		
Капиталдың жиынтығы	57		
Капиталдың және міндеттемелердің жиынтығы	58		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер

аты (бар болса)
Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны
(бар болса)

«Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша

түсіндірме

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.

3. Нысанды сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын және сақтандыру брокері тоқсан сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.

7. 4-бағанда алдыңғы жылдың соңындағы деректер көрсетіледі.

8. 1 - 58-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Пайда мен зияндар туралы есеп**

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: 2Н-СҰ, СБ

Кезеңділігі: ай сайын, тоқсан сайын

Ұсынатындар: сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру брокерлері

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

1) ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары;

2) тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - сақтандыру брокерлері.

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Пайда мен зияндар туралы есеп

(сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, сақтандыру брокерінің толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Ағымдағы жылдың басынан бергі кезең үшін (өспелі жиынтығымен)	Алдыңғы жылдың осындай кезеңі үшін	Алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезең үшін (өспелі жиынтығымен)
1	2	3	4	5	6
Кірістер					
Сақтандыру қызметінен болған кірістер					
Сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақылары	1				
Қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақылары	2				
Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақылары	3				
Сақтандыру сыйлықақыларының таза сомасы	4				
Еңбек сіңірілмеген сыйлықақы резервінің өзгеруі	5				
Еңбек сіңірілмеген сыйлықақылар бойынша қайта сақтандыру активтерінің өзгеруі	6				
Еңбек сіңірілген сақтандыру	7				

сыйлықақыларының таза сомасы				
Сақтандыру қызметі бойынша комиссиялық сыйақы түріндегі кірістер	8			
Сақтандыру қызметінен болған басқа кірістер	9			
Инвестициялық қызметтен болған кірістер				
Сыйақы алуға байланысты кірістер	10			
оның ішінде:				
бағалы қағаздар бойынша сыйақы (купон немесе дисконт) түріндегі кірістер	10.1			
орналастырылған салымдар бойынша сыйақы түріндегі кірістер	10.2			
қаржы активтерімен операциялар бойынша кірістер (шығыстар) (нетто)	11			
оның ішінде:				
бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	11.1			
«РЕПО» операцияларынан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	11.2			
тазартылған бағалы металдармен операциялардан болған кірістер (шығыстар)	11.3			
туынды қаржы құралдарымен операциялардан болған кірістер (шығыстар)	11.4			
Қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто):	12			
оның ішінде:				
өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар құнының өзгеруінен болған кірістер (шығыстар) (нетто)	12.1			
сату үшін қолда бар бағалы қағаздар құнының өзгеруінен болған кірістер (шығыстар)	12.2			
шетел валютасын қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	12.3			
тазартылған бағалы металдарды қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар)	12.4			
туынды қаржы құралдарын қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар)	12.5			
Басқа заңды тұлғалардың капиталына қатысудан болған кірістер	13			
Инвестициялық қызметтен болған басқа кірістер	14			
Өзге қызметтен болған кірістер				
Активтерді сатудан және активтерді алудан (беруден) болған кірістер (шығыстар)	15			
Өзге қызметтен болған басқа кірістер	16			
Басқа кірістер	17			
Кірістердің жиынтығы	18			
Шығыстар				
Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру шығыстары	19			

Қайта сақтандыруға қабылданған шарттар бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру шығыстары	20				
Қайта сақтандыруға берілген тәуекелдер бойынша шығыстарды өтеу	21				
Регрестік талап бойынша өтеу (нетто)	22				
Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша таза шығыстар	23				
Сақтандыру зияндарын реттеу бойынша шығыстар	24				
Өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болмаған зияндар резервінің өзгеруі	25				
Өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болмаған зияндар бойынша қайта сақтандыру активтерінің өзгеруі	26				
Аннуитет шарттары бойынша болмаған зияндар резервінің өзгеруі	27				
Аннуитет шарттары бойынша болмаған зияндар бойынша қайта сақтандыру активтерінің өзгеруі	28				
Болған, бірақ мәлімделмеген зияндар резервінің өзгеруі	29				
Болған, бірақ мәлімделмеген зияндар бойынша қайта сақтандыру активтерінің өзгеруі	30				
Мәлімделген, бірақ реттелмеген зияндар резервінің өзгеруі	31				
Мәлімделген, бірақ реттелмеген зияндар бойынша қайта сақтандыру активтерінің өзгеруі	32				
Сақтандыру қызметі бойынша комиссиялық сыйақы төлеу бойынша шығыстар	33				
Сақтандыру шартының бұзылуына байланысты шығыстар	34				
Сыйақы төлеуге байланысты шығыстар	35				
оның ішінде:					
бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы түріндегі шығыстар	35.1				
Құнсыздану бойынша резервтерге арналған шығыстар	36				
Құнсыздану бойынша резервтерді қалпына келтіру	37				
Құнсыздану бойынша резервтерге арналған таза шығыстар	38				
Жалпы және әкімшілік шығыстар	39				
оның ішінде:					
еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	39.1				
корпоративтік табыс салығын қоспағанда, ағымдағы салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер	39.2				
ағымдағы жалдау бойынша шығыстар	39.3				
Амортизациялық ақша аударымдары және тозу	40				
Басқа шығыстар	41				

Шығыстардың жиынтығы	42			
Кезең ішіндегі пайда (зиян)	43			
Тоқтатылған қызметтен болған пайда (зиян)	44			
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейінгі таза пайда (зиян)	45			
Корпоративтік табыс салығы	46			
оның ішінде:				
негізгі қызметтен	46.1			
өзге қызметтен	46.2			
Салықтарды төлегеннен кейінгі таза пайда (зиян) жиынтығы	47			

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) _____
Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер
аты (бар болса) _____
Орындаушы _____
Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Нысанды сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын және сақтандыру брокері тоқсан сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
8. 5-бағанда алдыңғы жылдың осындай кезеңіндегі деректер көрсетіледі.
9. 6-бағанда алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
10. 1 - 47-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына
6-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бухгалтерлік баланс

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: Н1-БжЕЖЗҚ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры:

есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

сыртқы басқаруға берілген зейнетақы активтері болған жағдайда - есепті айдан кейінгі айдың жиырмамынан кешіктірмей;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры - есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей.

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Бухгалтерлік баланс

(бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының толық атауы)
_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары оның ішінде:	1		
кассадағы қолма-қол ақша	1.1		
банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың шоттарындағы ақша	1.2		
Тазартылған бағалы металдар	2		
Орналастырылған салымдар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	3		
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	4		
Туынды қаржы құралдары	5		
Сағу үшін қолда бар бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	6		
«Кері РЕПО» операциялары	7		
Берілген аванстар	8		
Болашақ кезеңдердің шығыстары	9		
Комиссиялық сыйақылар	10		
оның ішінде:			
зейнетақы активтерінен	10.1		

зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен (зияннан)	10.2		
Қорлар	11		
Өтеуге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	12		
Инвестициялық мүлік	13		
Басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар	14		
Дебиторлық берешек (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	15		
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер (шығатын топтар)	16		
Материалдық емес активтер (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	17		
Негізгі құрал-жабдықтар (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	18		
Кейінге қалдырылған салық талабы	19		
Басқа дебиторлық берешек (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	20		
Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша бюджетке талаптар	21		
Басқа активтер	22		
Активтердің жиынтығы	23		
Міндеттемелер			
Туынды қаржы құралдары	24		
«РЕПО» операциялары	25		
Алынған қарыздар	26		
Кредиторлық берешек	27		
Алынған аванстар	28		
Резервтер	29		
Акционерлермен акциялар бойынша есеп айырысулар бойынша есептелген шығыстар	30		
Қызметкерлермен есеп айырысулар бойынша есептелген шығыстар	31		
Болашақ кезеңдердің кірістері	32		
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	33		
Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша бюджет алдындағы міндеттеме	34		
Басқа міндеттемелер	35		
Міндеттемелердің жиынтығы	36		
Меншікті капитал			
Жарғылық капитал	37		
оның ішінде:			
жай акциялар	37.1		
артықшылықты акциялар	37.2		
Сыйлықақылар (қосымша төленген капитал)	38		
Алынған капитал	39		
Резервтік капитал	40		
Басқа резервтер	41		
Бөлінбеген пайда (жабылмаған зиян)	42		
оның ішінде:			
алдыңғы жылдардағы	42.1		
есепті кезеңдегі	42.2		
Капиталдың жиынтығы	43		
Капитал мен міндеттемелердің жиынтығы	44		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	күні
Бас бухгалтер	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	күні
Орындаушы	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	қолы	

Орындаушының телефоны _____
Мөр орны (бар болса)

**«Бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.
3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары нысанды меншікті активтері бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы жылдың соңындағы деректер көрсетіледі.
8. 1 - 44-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Пайда мен зияндар туралы есеп**

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: Н2-БжЕЖЗҚ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынағындар: бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

- 1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры:
есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;
сыртқы басқаруға берілген зейнетақы активтері болған жағдайда - есепті айдан кейінгі айдың жиырмасынан кешіктірмей;
 - 2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры - есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей.
- Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Пайда мен зияндар туралы есеп

(бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының толық атауы)

____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңде	Ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңде (өспелі жиынтығымен)	Алдыңғы жылдың осындай кезеңінде	Алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңде (өспелі жиынтығымен)
1	2	3	4	5	6
Комиссиялық сыйақылар	1				
оның ішінде:					
зейнетақы активтерінен	1.1				
зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен (зияннан)	1.2				
Ағымдағы шоттар мен орналастырылған салымдар бойынша сыйақы түріндегі кірістер	2				
Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы (купон және (немесе) дисконт) түріндегі кірістер	3				
Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	4				
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар құнының өзгеруінен болған кірістер	5				

(шығыстар)					
«Кері РЕПО» операциялары бойынша кірістер	6				
Тазартылған бағалы металдармен операциялардан болған кірістер (шығыстар)	7				
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	8				
Қаржылық емес активтерді сатудан және активтерді алудан болған кірістер	9				
Басқа кірістер	10				
Кірістердің жиынтығы	11				
Комиссиялық шығыстар	12				
оның ішінде:					
инвестициялық портфельді басқарушыларға сыйақылар	12.1				
кастодиан банктерге сыйақылар	12.2				
Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы (сыйлықақы) түріндегі шығыстар	13				
«РЕПО» операциялары бойынша шығыстар	14				
Алынған қарыздар мен қаржылық жалдау бойынша сыйақы түріндегі шығыстар	15				
Жалпы әкімшілік шығыстар	16				
оның ішінде:					
еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	16.1				
амортизациялық аударымдар және тозу	16.2				
ағымдағы жалдау бойынша шығыстар	16.3				
салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу бойынша шығыстар (корпоративтік табыс салығынан басқа)	16.4				
басқа әкімшілік шығыстар	16.5				
Қаржылық емес активтерді сатудан және активтерді беруден болған шығыстар	17				
Басқа шығыстар	18				
Шығыстардың жиынтығы	19				
Резервтерге (провизияларға) аударылғанға дейінгі пайда (зиян)	20				
Активтер бойынша ықтимал залалға арналған резервтер (резервтерді қалпына келтіру)	21				
Басқа заңды тұлғалардың капиталына қатысудан болған кіріс	22				
Кезеңдегі пайда (зиян)	23				
Салық салынғанға дейінгі пайда (зиян)	24				
Корпоративтік табыс салығы	25				
Салық салынғаннан кейінгі таза пайда (зиян)	26				
Токтатылған қызметтен болған пайда (зиян)	27				
Кезең ішіндегі таза пайда (зиян) жиынтығы	28				

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның
орнындағы тұлға) _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)
Бас бухгалтер _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)
Орындаушы _____
Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)
Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.
3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары нысанды меншікті қаражаты бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
8. 5-бағанда алдыңғы жылдың осындай кезеңіндегі деректер көрсетіледі.
9. 6-бағанда алдыңғы жылдың басынан бергі ұқсас кезеңіндегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
10. 1 - 28-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына
8-қосымша

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Зейнетақы активтері бойынша бухгалтерлік баланс**

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: Н1 ЗейнАктив-БжЕЖЗҚ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры:

есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;

сыртқы басқаруға берілген зейнетақы активтері болған жағдайда - есепті айдан кейінгі айдың жиырмамынан кешіктірмей;

2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры - есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей.

Нысан

Зейнетақы активтері бойынша бухгалтерлік баланс

(бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары	1		
Тазартылған бағалы металдар	2		
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі және екінші деңгейдегі банктердегі салымдар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	3		
Әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	4		
«Кері РЕПО» операциялары бойынша талаптар	5		
Туынды қаржы құралдары	6		
Сыртқы басқарудағы активтер	7		
Дебиторлық берешек	8		
Амортизациялық құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	9		
Басқа активтер	10		
Активтердің жиынтығы	11		
Міндеттемелер			
Алушылардың зейнетақы төлемдері бойынша талаптары	12		
Комиссиялық сыйақылар бойынша кредиторлық	13		

берешек			
оның ішінде:			
зейнетақы активтерінен	13.1		
инвестициялық кірістен (зияннан)	13.2		
Зейнетақы төлемдерінен алынатын жеке табыс салығы бойынша кредиторлық берешек	14		
Туынды қаржы құралдары	15		
Басқа міндеттемелер	16		
Міндеттемелердің жиынтығы	17		
Таза активтердің жиынтығы	18		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер

аты (бар болса)

Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны

(бар болса)

**«Зейнетақы активтері бойынша бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Зейнетақы активтері бойынша бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.

3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары нысанды зейнетақы активтері бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.

7. 4-бағанда алдыңғы жылдың соңындағы деректер көрсетіледі.

8. 1 - 18-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептілік стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 195 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8765 тіркелген) талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына
9-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Зейнетақы активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: 2НЗейнетАктив-БжәнеЕЖЗҚ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімдері:

- 1) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры:
есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей;
сыртқы басқаруға берілген зейнетақы активтері болған жағдайда - есепті айдан кейінгі айдың жиырмасынан кешіктірмей;
- 2) ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры - есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей.

Нысан

Зейнетақы активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп

(бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңде	Алдыңғы есепті кезеңде
1	2	3	4
Кезең басындағы таза зейнетақы активтері	1		
Зейнетақы жарналары	2		
оның ішінде:			
міндетті	2.1		
ерікті	2.2		
ерікті кәсіптік	2.3		
Басқа жинақтаушы зейнетақы қорларынан келіп түскен зейнетақы жинақтары	3		
Орналастырылған салымдар бойынша сыйақы түріндегі кірістер	4		
Бағалы қағаздар бойынша сыйақы (купон немесе дисконт) түріндегі кірістер	5		
«Кері РЕПО» операциялары бойынша кірістер	6		
Акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістер	7		
Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан болған кіріс (шығыс) (нетто)	8		
Қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	9		
оның ішінде:			
әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеруінен	9.1		
шетел валютасын қайта бағалаудан	9.2		
басқа активтерді қайта бағалаудан	9.3		

Сыртқы басқарудағы активтер бойынша кірістер (шығыстар)	10		
Басқа қаржылық активтер бойынша сыйақы түріндегі кірістер	11		
Өсімпұл және айыппұлдар түріндегі кірістер	12		
оның ішінде:			
міндетті зейнетақы жарналарын уактылы аудармағаны үшін	12.1		
міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын уактылы аудармағаны үшін	12.2		
зейнетақы жинақтарын аударуды уактылы жүзеге асырмағаны үшін	12.3		
зейнетақы активтерін тиісінше басқармағаны үшін	12.4		
Инвестициялық қызметтен болған басқа кірістер	13		
Басқа түсімдер	14		
Кірістердің жиынтығы	15		
Төленген немесе төленуге тиіс зейнетақылар	16		
оның ішінде:			
жасы бойынша	16.1		
жерлеуге	16.2		
мүгедектігі бойынша	16.3		
Қазақстан Республикасынан тыс жерге тұрақты тұруға кетуі бойынша	16.4		
мұрагерлерге	16.5		
еңбек сіңірген жылдар бойынша	16.6		
сақтандыру ұйымдарына	16.7		
басқа	16.8		
Төлем көзінен жеке табыс салығы	17		
Жинақтаушы зейнетақы қорына тиесілі комиссиялық сыйақы	18		
оның ішінде:			
зейнетақы активтерінен	18.1		
орналастырылған зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен (зияннан)	18.2		
Бірінғай және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына зейнетақы жинақтарын аудару	19		
Инвестициялық кірістен болған басқа шығыстар	20		
Басқа шығыстар	21		
Шығыстардың жиынтығы	22		
Анықталмаған сомалар (кате аударылған)	23		
Анықталмаған сомаларды қайтару	24		
Кезең соңындағы таза активтер	25		
Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер	26		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер

аты (бар болса)

Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны

(бар болса)

**«Зейнетақы активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Зейнетақы активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары нысанды зейнетақы активтері бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде ескертпелер көрсетіледі.
7. 4-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
8. 5-бағанда алдыңғы есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
9. 1 - 26-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептілік стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 195 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8765 тіркелген) талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына 10-қосымша

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бухгалтерлік баланс**

Есепті кезең: ____ жылғы _____

Индекс: 1Н-БДжәнеИПБ
Кезеңділігі: ай сайын
Ұсынатындар: бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар, инвестициялық портфельді басқарушылар
Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Ұсыну мерзімі: есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей
Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Бухгалтерлік баланс

(ұйымның толық атауы)
____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша
по состоянию на «__» _____ года

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Есепті кезеңнің басында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары	1		
оның ішінде:			
кассадағы қолма-қол ақша	1.1.		
банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың шоттарындағы ақша	1.2.		
Тазартылған бағалы металдар	2		
Орналастырылған салымдар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	3		
оның ішінде:			
есептелген, бірақ алынбаған сыйақы түріндегі кірістер	3.1		
«Кері РЕПО» операциясы	4		
оның ішінде:			
есептелген, бірақ алынбаған сыйақы түріндегі кірістер	4.1		
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	5		
оның ішінде:			
есептелген, бірақ алынбаған сыйақы түріндегі кірістер	5.1		
Сату үшін қолда бар бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	6		
оның ішінде:			
есептелген, бірақ алынбаған сыйақы түріндегі кірістер	6.1		
Өтелгенге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (құнсыздануға	7		

арналған резервтерді шегергенде)			
оның ішінде:			
есептелген, бірақ алынбаған сыйақы түріндегі кірістер	7.1		
Инвестициялық мүлік	8		
Басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар және реттелген борыш	9		
Қорлар	10		
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер (шығарылатын топтар)	11		
Негізгі құрал-жабдықтар (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	12		
Материалдық емес активтер (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	13		
Дебиторлық берешек	14		
Алуға есептелген комиссиялық сыйақылар	15		
оның ішінде:			
кеңес беру қызметтерінен, оның ішінде:	15.1		
үлестес тұлғаларға	15.1.1		
басқа клиенттерге	15.1.2		
облигацияларды ұстаушылар өкілінің қызметтерінен	15.2		
андеррайтер қызметтерінен	15.3		
брокерлық қызметтерден	15.4		
активтерді басқарудан	15.5		
маркет-мейкер қызметтерінен	15.6		
зейнетақы активтерінен	15.7		
зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен (зияннан)	15.8		
басқалар	15.9		
Туынды қаржы құралдары	16		
оның ішінде:			
фьючерс мәмілесі бойынша талаптар	16.1		
форвард мәмілесі бойынша талаптар	16.2		
опцион мәмілесі бойынша талаптар	16.3		
своп мәмілесі бойынша талаптар	16.4		
Ағымдағы салық талабы	17		
Кейінге қалдырылған салық талабы	18		
Берілген аванстар және алдын ала төлемдер	19		
Басқа активтер	20		
Активтердің жиынтығы	21		
Міндеттемелер			
«РЕПО» операциясы	22		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	23		
Алынған қарыздар	24		
Реттелген борыш	25		
Резервтер	26		
Акционерлермен есеп айырысулар (дивидендтер бойынша)	27		
Кредиторлық берешек	28		
Төлеуге есептелген комиссиялық шығыстар	29		
оның ішінде:			
аударым операциялары бойынша	29.1		
клиринг операциялары бойынша	29.2		
кассалық операциялары бойынша	29.3		
сейфтік операциялар бойынша	29.4		
банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау бойынша	29.5		
сенімгерлік операциялары бойынша	29.6		
кор биржасының қызметтері бойынша	29.7		
кастодиандық қызмет көрсету бойынша	29.8		

брокерлік қызметтер бойынша	29.9		
орталық депозитарий қызметтері бойынша	29.10		
бірінғай тіркеушісі қызметтері бойынша	29.11		
бағалы қағаздар нарығының басқа кәсіби қатысушыларының қызметтері бойынша	29.12		
Туынды қаржы құралдары	30		
оның ішінде:			
фьючерс мәмілесі бойынша міндеттемелер	30.1		
форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер	30.2		
опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер	30.3		
своп мәмілесі бойынша міндеттемелер	30.4		
Ағымдағы салық міндеттемесі	31		
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	32		
Алынған аванстар	33		
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	34		
Басқа міндеттемелер	35		
Міндеттемелердің жиынтығы	36		
Меншікті капитал			
Жарғылық капитал	37		
оның ішінде:			
жай акциялар	37.1		
артықшылықты акциялар	37.2		
Сыйлықақылар (қосымша төленген капитал)	38		
Алынған капитал	39		
Резервтік капитал	40		
оның ішінде:			
сату үшін қолда бар бағалы қағаздары қайта бағалау резервтері	40.1		
негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалауға резерв	40.2		
Басқа резервтер	41		
Бөлінбеген пайда (жабылмаған зиян)	42		
оның ішінде:			
алдыңғы жылдардың	42.1		
есепті кезеңнің	42.2		
Капиталдың жиынтығы	43		
Капитал мен міндеттемелердің жиынтығы (36-жол+43-жол)	44		

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Бас бухгалтер _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Орындаушы _____

Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны
(бар болса)

**«Бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.
3. Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйым, инвестициялық портфельді басқарушы нысанды есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы жылдың соңындағы деректер көрсетіледі.
8. 1 - 44-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.
9. 15.8 және 15.9-жолдарды инвестициялық портфельді басқарушылар ғана толтырады.

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Пайда мен зияндар туралы есеп**

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: 2Н-БДжәнеИПБ

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар, инвестициялық портфельді басқарушылар

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Пайда мен зияндар туралы есеп

(**ұйымның толық атауы**)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңде	Ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңде (өспелі жиынтығымен)	Алдыңғы жылдың осындай кезеңінде	Алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңінде (өспелі жиынтығымен)
1	2	3	4	5	6
Сыйақы алуға байланысты кірістер	1				
оның ішінде:					
корреспонденттік және ағымдағы шоттар бойынша	1.1				
орналастырылған салымдар бойынша	1.2				
сатып алынған бағалы қағаздар бойынша	1.3				
оның ішінде:					
сату үшін қолда бар бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде) бойынша	1.3.1				
сату үшін қолда бар бағалы қағаздар портфеліндегі акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістер	1.3.1.1				
сату үшін қолда бар бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясына байланысты кірістер	1.3.1.2				
өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ күн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар бойынша	1.3.2				
өзгерістері пайданың немесе зиянның	1.3.2.1				

құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар портфеліндегі акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістер					
әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясына байланысты кірістер	1.3.2.2				
өтеуге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде) бойынша	1.3.3				
өтеуге дейін ұсталатын бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясына байланысты кірістер	1.3.3.1				
«кері РЕПО» операциялары бойынша	1.4				
сыйақы алуға байланысты басқа кірістер	1.5				
Комиссиялық сыйақылар	2				
оның ішінде:					
кеңес беру қызметтерінен	2.1				
оның ішінде:					
Үлестес тұлғаларға	2.1.1				
басқа клиенттерге	2.1.2				
облигацияларды ұстаушылар өкілінің қызметтерінен	2.2				
андеррайтер қызметтерінен	2.3				
активтерді басқарудан	2.4				
брокерлік қызметтерден	2.5				
маркет-мейкер қызметтерінен	2.6				
басқа қызметтерден	2.7				
зейнетақы активтерінен	2.8				
зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен (зияннан)	2.9				
Қаржы активтерін сатып алу-сатудан түскен кірістер	3				
Өзгерістері пайда немесе шығынның құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері құнының өзгеруінен түскен кірістер	4				
Шетел валютасымен операциялардан түскен кірістер	5				
Шетел валютасын қайта бағалаудан түскен кірістер	6				
Заңды тұлғалардың капиталына қатысуға байланысты кірістер	7				
Активтерді сатудан түскен кірістер	8				
Тазартылған бағалы металдармен операциялардан түскен кірістер	9				
Туынды қаржы құралдарымен операциялардан түскен кірістер	10				
оның ішінде:					
фьючерс мәмілелері бойынша	10.1				
форвард мәмілелері бойынша	10.2				
опцион мәмілелері бойынша	10.3				
своп мәмілелері бойынша	10.4				
Бағалы қағаздар, салымдар, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша резервтерді	11				

қалпына келтіруден түскен кірістер				
Басқа кірістер	12			
Кірістер жиынтығы (1- 12-жолдар сомасы)	13			
Сыйақы төлеуге байланысты шығыстар	14			
оның ішінде:				
алынған қарыздар бойынша	14.1			
шығарылған бағалы қағаздар бойынша	14.2			
«РЕПО» операциялары бойынша	14.3			
сыйақы төлеуге байланысты басқа шығыстар	14.4			
Комиссиялық шығыстар	15			
оның ішінде:				
басқарушы агентке	15.1			
кастодиандық қызмет көрсету үшін	15.2			
қор биржасының қызметтері үшін	15.3			
тіркеушінің қызметтері үшін	15.4			
брокерлік қызметтер үшін	15.5			
басқа қызметтер үшін	15.6			
Сыйақы төлеуге байланысты емес қызметтен болған шығыстар	16			
оның ішінде:				
аударым операцияларынан	16.1			
клиринг операцияларынан	16.2			
кассалық операциялардан	16.3			
сейфтік операциялардан	16.4			
инкассациядан	16.5			
Қаржы активтерін сатып алу-сатудан болған шығыстар	17			
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері құнының өзгеруінен болған шығыстар	18			
Шетел валютасымен операциялардан болған шығыстар	19			
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған шығыстар	20			
Заңды тұлғалардың капиталына қатысуға байланысты шығыстар	21			
Активтерді сатудан немесе өтеусіз беруден болған шығыстар	22			
Тазартылған бағалы металдармен операциялардан болған шығыстар	23			
Туынды қаржы құралдарымен операциялардан болған шығыстар	24			
оның ішінде:				
фьючерс мәмілелері бойынша	24.1			
форвард мәмілелері бойынша	24.2			
опцион мәмілелері бойынша	24.3			
своп мәмілелері бойынша	24.4			
Бағалы қағаздар, орналастырылған салымдар, дебиторлық берешек және шартты міндеттемелер бойынша резервтер құрудан болған шығыстар	25			
Операциялық шығыстар	26			
оның ішінде:				

еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	26.1				
жалпы шаруашылық шығыстар	26.2				
көлік шығыстары	26.3				
әкімшілік шығыстар	26.4				
амортизациялық аударымдар	26.5				
корпоративтік табыс салығын қоспағанда, салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу бойынша шығыстар	26.6				
тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл)	26.7				
Басқа шығыстар	27				
Шығыстар жиынтығы (14-27-жолдар сомасы)	28				
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейінгі таза пайда (зиян) (13-жол-28-жол)	29				
Корпоративтік табыс салығы	30				
Корпоративтік табыс салығын төлегеннен кейінгі таза пайда (зиян) (29-жол - 30-жол)	31				
Тоқтатылған қызметтен пайда (зиян)	32				
Кезең ішіндегі таза пайда (зиян) жиынтығы (31-жол +/- 32-жол)	33				

Бірінші басшы

(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға)

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер

аты (бар болса)
Орындаушы

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны

(бар болса)

**«Пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйым, инвестициялық портфельді басқарушы нысанды есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда ағымдағы жыл басынан бергі кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
8. 5-бағанда алдыңғы жылдың осындай кезеңіндегі деректер көрсетіледі.
9. 6-бағанда алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңіндегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
10. 1 - 33-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.
11. 2.8 және 2.9-жолдарды инвестициялық портфельді басқарушылар ғана толтырады.

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша бухгалтерлік баланс

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: Н1-ИПБ
 Кезеңділігі: ай сайын
 Ұсынатындар: инвестициялық портфельді басқарушылар
 Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
 Ұсыну мерзімі: есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей
 Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша бухгалтерлік баланс
 _____ (инвестициялық портфельді басқарушының толық атауы)

_____ (инвестициялық қордың толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Есепті кезеңнің басында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары	1		
Тазартылған бағалы металдар	2		
Банктердегі салымдар	3		
Бағалы қағаздар	4		
оның ішінде:			
Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	4.1		
халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары	4.2		
шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	4.3		
шет мемлекеттердің бағалы қағаздары	4.4		
Қазақстан Республикасы эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	4.5		
басқа бағалы қағаздар	4.6		
Депозитарлық қолхаттар	5		
Инвестициялық пай қорларының пайлары	6		
Акционерлік қоғамдар болып табылмайтын заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар	7		
«кері РЕПО» операциялары бойынша талаптар	8		
Дебиторлық берешек	9		
Туынды қаржы құралдары	10		
Материалдық емес активтер	11		
Негізгі құрал-жабдықтар	12		
оның ішінде:			
жер телімдері	12.1		

үйлер мен ғимараттар	12.2		
салынып жатқан және қайта құрылатын жылжымайтын мүлік объектілері	12.3		
Басқа негізгі құрал-жабдықтар	12.4		
Басқа активтер	13		
Активтер жиынтығы	14		
Міндеттемелер			
Инвестициялық қордың бағалы қағаздарын сатып алу	15		
Төленуге тиіс дивидендтер	16		
Алынған қарыздар	17		
Туынды қаржы құралдары	18		
Кредиторлық берешек	19		
«РЕПО» операциялары бойынша міндеттемелер	20		
Басқа міндеттемелер	21		
Міндеттемелер жиынтығы	22		
Таза активтер жиынтығы	23		

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның
орнындағы тұлға) _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Бас бухгалтер _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Орындаушы _____

Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны
(бар болса)

**«Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.

3. Инвестициялық портфельді басқарушы нысанды есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтырылу кезінде ескертулер көрсетіледі.

7. 4-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезең соңындағы деректер көрсетіледі.

8. 5-бағанда есепті кезең басындағы деректер көрсетіледі.

9. 1 - 23-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: Н2-ИПБ
 Кезеңділігі: ай сайын
 Ұсынағандар: инвестициялық портфельді басқарушылар
 Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
 Ұсыну мерзімі: есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей
 Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп

 (инвестициялық портфельді басқарушының толық атауы)

_____ (инвестициялық қордың толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Жыл басынан бастап есепті күнге дейінгі кезеңде	Есепті кезеңде
1	2	3	4
Кезең басындағы инвестициялық қордың таза активтері	1		
Клиент активтерінің түсімдері	2		
Инвестициялық қордың бағалы қағаздарын (пайларын) орналастырудан түсімдер	3		
Орналастырылған салымдар бойынша сыйақы түріндегі кірістер	4		
Бағалы қағаздар бойынша сыйақы (купон және (немесе) дисконт) түріндегі кірістер	5		
оның ішінде:			
Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары бойынша	5.1		
халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары бойынша	5.2		
шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары бойынша	5.3		
шет мемлекеттердің бағалы қағаздары бойынша	5.4		
Қазақстан Республикасы эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары бойынша	5.5		
басқа бағалы қағаздар бойынша	5.6		
«Кері РЕПО» операциялары бойынша кірістер	6		
Акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістер	7		
Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан түскен кірістер	8		
Акционерлік қоғамдар болып табылмайтын заңды тұлғалардың капиталына инвестициялардан түскен кірістер	9		

Қайта бағалаудан түскен кірістер	10		
оның ішінде:			
бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеруінен	10.1		
шетел валютасын қайта бағалаудан	10.2		
қайта бағалаудан түскен басқа кірістер	10.3		
Шетел валютасыны сатып алу-сатудан түскен кірістер	11		
Басқа қаржы активтері бойынша сыйақы түріндегі кірістер	12		
Басқа кірістер	13		
Кірістер жиынтығы	14		
Инвестициялық қордың сатып алынған бағалы қағаздары (пайлары)	15		
Инвестициялық қордың акциялары бойынша төленген дивидендтер бойынша шығыстар	16		
Клиент активтерін алып қою	17		
Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан болған шығыстар	18		
Акционерлік қоғамдар болып табылмайтын заңды тұлғалардың капиталына инвестициялардан болған шығыстар	19		
Қайта бағалаудан болған шығыстар	20		
оның ішінде:			
бағалы қағаздардың әділ құнының өзгеруінен	20.1		
шетел валютасын қайта бағалаудан	20.2		
қайта бағалаудан болған басқа шығыстар	20.3		
Шетел валютасын сатып алу-сатудан болған шығыстар	21		
Комиссиялық сыйақылар	22		
оның ішінде:			
инвестициялық портфельді басқарушыға	22.1		
брокерге және дилерге	22.2		
кастодианға және тіркеушіге	22.3		
басқа тұлғаларға	22.4		
Басқа шығыстар	23		
Шығыстар жиынтығы	24		
Анықталмаған (қате аударылған) сомалар	25		
Анықталмаған (қате аударылған) сомаларды қайтару	26		
Кезең соңындағы таза активтер	27		
Таза активтердегі өзгерістер	28		

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның
орнындағы тұлға) _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Бас бухгалтер _____

Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Орындаушы _____

Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны
(бар болса)

**«Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Инвестициялық қордың (басқа клиенттердің) активтері бойынша пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының [15-бабы екінші бөлігінің 65\) тармақшасына](#) сәйкес әзірленді.

3. Инвестициялық портфельді басқарушы нысанды есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде ескертулер көрсетіледі.

7. 4-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, жыл басынан бастап есепті күнге дейінгі кезеңдегі деректер көрсетіледі.

8. 5-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.

9. 1 - 28-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Бухгалтерлік баланс

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: ІН-БКН және МҚҰ

Кезеңділігі: ай сайын, тоқсан сайын

Ұсынатындар: Ұлттық почта операторы, тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда), микроқаржы ұйымдары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Ұлттық Банктің аумақтық филиалы

Ұсыну мерзімдері:

1) Ұлттық почта операторы - ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың жиырма бесінен кешіктірмей;

2) тоқсан сайын:

есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (Ұлттық почта операторын, ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда);

есепті тоқсаннан кейінгі айдың жиырмасынан кешіктірмей - микроқаржы ұйымдары.

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Бухгалтерлік баланс

(ұйымның толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңында	Алдыңғы жылдың соңында
1	2	3	4
Активтер			
Ақшалай қаражат және ақша қаражатының баламалары	1		
оның ішінде:			
кассадағы қолма-қол ақша	1.1.		
банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың шоттарындағы ақша	1.2.		
Өзгерістері пайданың немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	2		
Сату үшін қолда бар бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	3		
Өтеуге дейін ұсталатын бағалы қағаздар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	4		
Туынды қаржы құралдары	5		
Дебиторлық берешек	6		
Комиссиялық сыйақылар	7		

«Кері РЕПО» операциясы	8		
Орналастырылған салымдар (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	9		
Берілген қаржылық жалдау (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	10		
Берілген қарыздар (микрокредиттер) (құнсыздануға арналған резервтерді шегергенде)	11		
Инвестициялық мүлік	12		
Басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар және реттелген борыш	13		
Қорлар	14		
Сатуға арналған ұзақмерзімді активтер (шығарылатын топтар)	15		
Материалдық емес активтер (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	16		
Негізгі құрал-жабдықтар (амортизацияны және құнсызданудан болған зияндарды шегергенде)	17		
Ағымдағы салық талабы	18		
Кейінге қалдырылған салық талабы	19		
Басқа активтер	20		
Активтердің жиынтығы	21		
Міндеттемелер			
Тартылған салымдар	22		
Туынды қаржы құралдары	23		
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	24		
«РЕПО» операциясы	25		
Алынған қарыздар	26		
Кредиторлық берешек	27		
Резервтер	28		
Акционерлермен акциялар бойынша есеп айырысулар бойынша есептелген шығыстар	29		
Реттелген борыш	30		
Ағымдағы салық міндеттемесі	31		
Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	32		
Басқа міндеттемелер	33		
Міндеттемелердің жиынтығы	34		
Меншікті капитал			
Жарғылық капитал	35		
оның ішінде:			
жай акциялар	35.1		
артықшылықты акциялар	35.2		
Сыйлықақылар (қосымша төленген капитал)	36		
Алынған капитал	37		
Резервтік капитал	38		
Басқа резервтер	39		
Бөлінбеген пайда (жабылмаған зиян):	40		
оның ішінде:			
өткен жылдардың	40.1		
есепті кезеңнің	40.2		
Капиталдың жиынтығы	41		
Капитал мен міндеттемелердің жиынтығы (34-жол+41-жол)	42		

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның
орнындағы тұлға) _____

Тегі, аты, әкесінің
аты (бар болса)

колы

күні

Бас бухгалтер _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)
Орындаушы _____
Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)
Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Бухгалтерлік баланс»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Нысанды Ұлттық почта операторы ай сайын және тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (Ұлттық почта операторын, ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда), микроқаржы ұйымы тоқсан сайын есепті кезең соңындағы жағдай бойынша толтырылады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңнің соңындағы деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда алдыңғы жылдың соңындағы деректер көрсетіледі.
8. 1 - 42-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.
9. 22, 24, 29, 35.1 және 35.2-жолдарды Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тиісті қызметті жүзеге асыру кезінде акционерлік қоғамдар ғана толтырады.

Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына 15-қосымша

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Пайда мен зияндар туралы есеп

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: Н2-Ұлттық почта
Кезеңділігі: ай сайын
Ұсынатындар: Ұлттық почта операторы
Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалы
Ұсыну мерзімі: есепті айдан кейінгі айдың жиырма бесінен кешіктірмей
Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Пайда мен зияндар туралы есеп

(Ұлттық почта операторының толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңде	Ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңде (өспелі жиынтығымен)	Алдыңғы жылдың осындай кезеңінде	Алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңде (өспелі жиынтығымен)
1	2	3	4	5	6
Дайын өнімді (жұмыстарды, қызметтерді) сатудан кіріс	1				
Дайын өнімнің (жұмыстардың, қызметтердің) өзіндік құны	2				
оның ішінде:					
материалдарға шығыстар	2.1				
еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	2.2				
Жалпы пайда (1-жол - 2-жол)	3				
Қаржылық қызметке байланысты кірістер					
Сыйақы алуға байланысты кірістер	4				
оның ішінде:					
корреспонденттік және ағымдағы шоттар бойынша	4.1				
орналастырылған салымдар бойынша	4.2				
берілген қарыздар бойынша	4.3				
берілген қаржылық жалдау бойынша	4.4				
сатып алынған бағалы қағаздар бойынша	4.5				
«кері РЕПО» операциялары бойынша	4.6				
сыйақы алуға байланысты басқа кірістер	4.7				
Сыйақыны алуға байланысты емес	5				

кірістер					
оның ішінде:					
аударым операцияларын жүзеге асырудан кірістер	5.1				
клиринг операцияларын жүзеге асырудан кірістер	5.2				
кассалық операцияларды жүзеге асырудан кірістер	5.3				
инкассацияны жүзеге асырудан кірістер	5.4				
Қаржылық қызметпен байланысты басқа кірістер	6				
Қаржы активтері бойынша кірістер (шығыстар) (нетто)	7				
оның ішінде:					
қаржы активтерін сатып алу-сатудан кірістер (шығыстар) (нетто)	7.1				
әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері құнының өзгеруінен болған кірістер (шығыстар) (нетто)	7.2				
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	8				
Қаржы қызметімен байланысты емес басқа кірістер	9				
Басқа заңды тұлғалардың капиталына қатысудан болған кірістер	10				
Активтерді сатудан (есептен шығарудан) болған кірістер	11				
Басқа кірістер	12				
Кірістер жиынтығы (3-12-жолдар сомасы)	13				
Дайын өнімді (жұмыстарды, қызметтерді) сатумен байланысты шығыстар	14				
Операциялық шығыстар	15				
оның ішінде:					
еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	15.1				
амортизациялық аударымдар	15.2				
салықтарды және бюджетке басқа да міндетті төлемдерді (корпоративтік табыс салығынан басқа) төлеу бойынша шығыстар	15.3				
Қаржылық қызметпен байланысты шығыстар	16				
Сыйақы төлеуге байланысты шығыстар	17				
оның ішінде:					
тартылған салымдар бойынша	17.1				
алынған қарыздар бойынша	17.2				
алынған қаржылық жалдау бойынша	17.3				
шығарылған бағалы қағаздар бойынша	17.4				
«РЕПО» операциялары бойынша	17.5				
сыйақы төлеуге байланысты басқа шығыстар	17.6				
Сыйақы төлеуге байланысты емес қаржылық қызмет бойынша шығыстар	18				
оның ішінде:					
аударым операцияларын жүзеге	18.1				

асырудан болған шығыстар					
клиринг операцияларын жүзеге асырудан болған шығыстар	18.2				
кассалық операцияларды жүзеге асырудан шығыстар	18.3				
инкассацияны жүзеге асырудан болған шығыстар	18.4				
Басқа шығыстар	19				
Шығыстар жиынтығы (14- 19-жолдар сомасы)	20				
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейінгі таза пайда (зиян) (13-жол-20-жол)	21				
Корпоративтік табыс салығы	22				
Корпоративтік табыс салығын төлегеннен кейін таза пайда (зиян) (21-жол-22-жол)	23				
Тоқтатылған қызметтен пайда (зиян)	24				
Кезеңдегі таза пайда (зиян) жиынтығы (23-жол +/- 24-жол)	25				

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Бас бухгалтер _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____ күні _____

Орындаушы _____

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ қолы _____

Орындаушының телефоны _____

Мөр орны
(бар болса)

**«Пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.
2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.
3. Ұлттық почта операторы нысанды есепті кезең соңындағы жағдай бойынша ай сайын толтырады.
4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.
5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.
7. 4-бағанда ағымдағы жыл басынан бергі кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
8. 5-бағанда алдыңғы жылдың осындай кезеңіндегі деректер көрсетіледі.
9. 6-бағанда алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.
10. 1 - 25-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

**Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан
Пайда мен зияндар туралы есеп**

Есепті кезең: _____ жылғы _____

Индекс: Н2-БКН және МҚҰ

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатындар: тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (Ұлттық почта операторын, ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда), микроқаржы ұйымдары

Қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалы

Ұсыну мерзімдері:

1) есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей - тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар (Ұлттық почта операторын, ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда);

2) есепті тоқсаннан кейінгі айдың жиырмасынан кешіктірмей - микроқаржы ұйымдары.

Қаржылық есептілік түрі: жеке

Нысан

Пайда мен зияндар туралы есеп

(ұйымның толық атауы)

_____ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

(мың теңгемен)

Баптың атауы	Жол коды	Есепті кезеңде	Ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңде (өспелі жиынтығымен)	Алдыңғы жылдың осындай кезеңінде	Алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңде (өспелі жиынтығымен)
1	2	3	4	5	6
Сыйақы алуға байланысты кірістер	1				
оның ішінде:					
корреспонденттік және ағымдағы шоттар бойынша	1.1				
орналастырылған салымдар бойынша	1.2				
берілген қарыздар (микрокредиттер) бойынша	1.3				
берілген қаржылық жалдау бойынша	1.4				
сатып алынған бағалы қағаздар бойынша	1.5				
«кері РЕПО» операциялары бойынша	1.6				
сыйақы алуға байланысты басқа кірістер	1.7				

Комиссиялық сыйақылар	2				
Сыйақы алуға байланысты емес банктік және өзге де қызметті жүзеге асырудан түскен кірістер	3				
оның ішінде:					
аударым операцияларын жүзеге асырудан түскен кірістер	3.1				
клиринг операцияларын жүзеге асырудан түскен кірістер	3.2				
кассалық операцияларды жүзеге асырудан түскен кірістер	3.3				
сейфтік операцияларды жүзеге асырудан түскен кірістер	3.4				
инкассациядан түскен кірістер	3.5				
сыйақы алуға байланысты емес банктік және өзге де қызметті жүзеге асырудан түскен басқа кірістер	3.6				
Қаржы активтері бойынша кірістер (шығыстар) (нетто)	4				
оның ішінде:					
Қаржы активтерін сатып алу-сатудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	4.1				
Өзгерістері пайда немесе шығынның құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері құнының өзгеруінен болған кірістер (шығыстар) (нетто)	4.2				
Шетел валютасын қайта бағалаудан болған кірістер (шығыстар) (нетто)	5				
Операциялар бойынша ықтимал шығындарға арналған резервтерді қалпына келтіруден болған кірістер	6				
Акциялар бойынша дивидендтер түріндегі кірістер	7				
Басқа заңды тұлғалардың капиталына қатысуға байланысты кірістер	8				
Активтерді сатудан түскен кірістер	9				
Басқа кірістер	10				
Кірістер жиынтығы (1- 10-жолдар сомасы)	11				
Сыйақы төлеуге байланысты шығыстар	12				
оның ішінде:					
тартылған салымдар бойынша	12.1				
алынған қарыздар бойынша	12.2				
алынған қаржылық жалдау бойынша	12.3				
шығарылған бағалы қағаздар бойынша	12.4				
«РЕПО» операциялары бойынша	12.5				
сыйақы төлеуге байланысты басқа шығыстар	12.6				
Комиссиялық шығыстар	13				
оның ішінде:					
басқарушы агентке сыйақы	13.1				
кастодиандық қызмет көрсету үшін сыйақы	13.2				
Сыйақы төлеуге байланысты емес банктік және өзге де қызмет бойынша шығыстар	14				

оның ішінде:					
аударым операцияларын жүзеге асырудан болған шығыстар	14.1				
клиринг операцияларын жүзеге асырудан болған шығыстар	14.2				
кассалық операцияларды жүзеге асырудан болған шығыстар	14.3				
сейфтік операцияларды жүзеге асырудан болған шығыстар	14.4				
инкассацияны жүзеге асырудан болған шығыстар	14.5				
Операциялар бойынша ықтимал шығындарға арналған резервтерді құру бойынша шығыстар	15				
Операциялық шығыстар	16				
оның ішінде:					
еңбекке ақы төлеу және іссапар шығыстары	16.1				
амортизациялық аударымдар	16.2				
материалдарға арналған шығыстар	16.3				
корпоративтік табыс салығын қоспағанда, салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу бойынша шығыстар	16.4				
Активтерді сатудан немесе өтеусіз беруден болған шығыстар	17				
Басқа шығыстар	18				
Шығыстар жиынтығы (12-18 жолдар сомасы)	19				
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейінгі таза пайда (зиян) (11-жол-19-жол)	20				
Корпоративтік табыс салығы	21				
Корпоративтік табыс салығын төлегеннен кейінгі таза пайда (зиян) (20-жол - 21-жол)	22				
Токтатылған қызметтен болған пайда (зиян)	23				
Кезең ішіндегі таза пайда (зиян) жиынтығы (22-жол +/- 23-жол)	24				

Бірінші басшы
(ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға) _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Бас бухгалтер _____
Тегі, аты, әкесінің қолы күні
аты (бар болса)

Орындаушы _____
Тегі, аты, әкесінің қолы
аты (бар болса)

Орындаушының телефоны _____
Мөр орны
(бар болса)

**«Пайда мен зияндар туралы есеп»
әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын толтыру бойынша
түсіндірме**

1. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме «Пайда мен зияндар туралы есеп» әкімшілік деректер жинауға арналған нысанын (бұдан әрі - нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының **15-бабы екінші бөлігінің 65) тармақшасына** сәйкес әзірленді.

3. Тіркеуші, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (Ұлттық почта операторын, ипотекалық ұйымдарды, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғаларды және айрықша қызметі банкноттарды, монеталар мен құндылықтарды инкассациялау болып табылатын заңды тұлғаларды қоспағанда), микроқаржы ұйымы нысанды есепті кезең соңындағы жағдай бойынша тоқсан сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен белгіленеді. Бес жүз теңгеден кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, ал бес жүз теңгеге тең және одан жоғары сома мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Толтырылған нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде - оның орнындағы тұлға), бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2. Нысанды толтыру

6. 3-бағанды толтыру кезінде есепті кезеңнің соңғы күнін қоса алғанда, есепті кезеңдегі деректер көрсетіледі.

7. 4-бағанда ағымдағы жылдың басынан бергі кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.

8. 5-бағанда алдыңғы жылдың осындай кезеңіндегі деректер көрсетіледі.

9. 6-бағанда алдыңғы жылдың басынан бергі осындай кезеңдегі деректер (өспелі жиынтығымен) көрсетіледі.

10. 1 - 24-жолдарда бас кітаптан немесе деректер базасынан алынған ақпарат негізіндегі, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріле отырып топтастырылған деректер көрсетіледі.

11. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 13.1, 13.2, 14.1, 14.2, 14.3, 14.4 және 14.5-жолдар тиісті қызметті жүзеге асыру кезінде толтырылады.

12. 12.1 және 12.4-жолдарды тиісті қызметті жүзеге асыру кезінде акционерлік қоғамдар ғана толтырады.